Büntetés-végrehajtási Szervezet

Évkönyve

2004

Büntetés-végrehajtási Szervezet

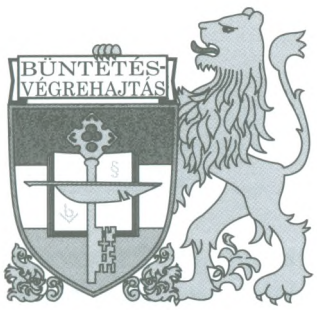

Évkönyve

2004

Felelős kiadó: DR. BÖKÖNYI ISTVÁN bv. vezérőrnagy
Kiadja: a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Sajtókapcsolatok Osztálya
1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-8425, Fax: 332-4778
E-mail: sajto@bvop.hu
http://www.im.hu/bvop

Szerkesztette: RENDES ALINA
Fotó: APRÓ ANDREA és MILKOVICS PÁL

Tördelte: PINTÉR BT.
Készült az UNIO PRINT NYOMDÁBAN, Budapesten, 1000 példányban
Felelős vezető: a kft. ügyvezető igazgatója

Tartalom

A büntetés-végrehajtás szervezeti felépítése **5**
A magyar büntetés-végrehajtási intézetek területi eloszlása *5*
A magyar büntetés-végrehajtás intézetei *6*
A magyar büntetés-végrehajtás intézményei *6*
A magyar büntetés-végrehajtás gazdasági társaságai *6*

A büntetés-végrehajtás vezetői **7**
A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának vezetői *7*
Büntetés-végrehajtási intézetek, intézmények, gazdálkodó szervezetek és vezetőik *13*

A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004. évi össztevékenységét értékelő, a 2005. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezlet **25**
Jelentés a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004. évi össztevékenységének önértékeléséről *25*
Mellékletek az önértékeléshez 59
Az értekezleten elhangzott jelentések, hozzászólások *77*
Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy szóbeli kiegészítő jelentése 77
Csapó József bv. dandártábornok jelentése 87
Dr. Sipaki Ferenc bv. ezredes jelentése 91
Dr. Pantali Zoltán bv. ezredes jelentése 95
Csont Attila bv. ezredes jelentése 97
Hegyes András BVDOSZ-elnök jelentése 99
Dr. Lipták László bv. ezredes jelentése 101
Dr. Mező László bv. ezredes jelentése 105
Csere László bv. dandártábornok jelentése 107
Dr. Petrétei József igazságügy-miniszter beszéde *109*
A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2005. évi fő feladatai *115*

Eseménynaptár a 2004. évről **117**

Fotók a büntetés-végrehajtás életéből **129**

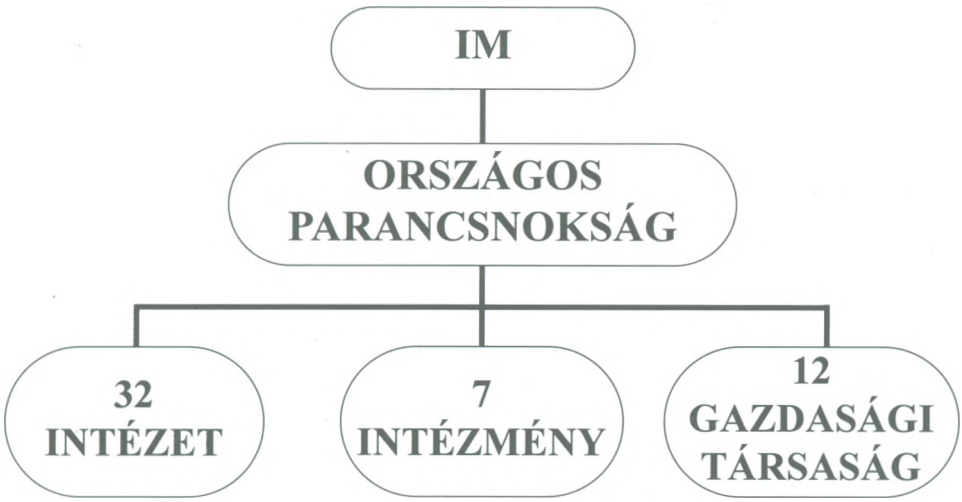

A magyar büntetés-végrehajtási intézetek területi eloszlása

Büntetés-végrehajtási intézetek

Országos és regionális intézetek
15

Állampusztai Országos Bv. Intézet
Balassagyarmati Fegyház és Börtön
Baracskai Országos Bv. Intézet
Budapesti Fegyház és Börtön
Fiatalkorúak Bv. Intézete (Tököl)
Fiatalkorúak Regionális Bv. Intézet (Kecskemét)
Fiatalkorúak Regionális Bv. Intézet (Szirmabesenyő)
Kalocsai Fegyház és Börtön
Márianosztrai Fegyház és Börtön
Nagyfai Országos Bv. Intézet
Pálhalmai Országos Bv. Intézet
Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön
Sopronkőhidai Fegyház és Börtön
Szegedi Fegyház és Börtön
Váci Fegyház és Börtön

Megyei intézetek
17

Fővárosi Bv. Intézet
– 1. sz. objektum (Nagy Ignác utca)
– 2. sz. objektum (Gyorskocsi utca)
– 3. sz. objektum (Maglódi út)
Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Fejér Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Komárom-Esztergom Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

Büntetés-végrehajtási intézmények

Bv. Központi Ellátó Intézmény (Budapest)
Bv. Központi Kórház (Tököl)
Bv. Szervezet Oktatási Központja (Budapest)
Bv. Továbbképzési és Konferencia Központ (Pilisszentkereszt)
Bv. Továbbképzési és Rehabilitációs Központ (Igal)
Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet (Budapest)
Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszék (Budapest)

A büntetés-végrehajtás gazdasági társaságai

Ipari jellegű társaságok

ÁBRÁND Ágynemű-, Fehérneműgyártó és Forgalmazó Kft.
Nagyfa-Alföldi Mezőgazdasági és Vegyesipari Kft.
Budapesti Faipari Termelő és Kereskedelmi Kft. (BUFA Kft.)
Duna-Mix Ipari, Kereskedelmi, Szolgáltató Kft. (Duna-Mix Kft.)
Dunai Vegyesipari Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Duna Papír Kft.)
Ipoly Cipőgyár Termelő és Szolgáltató Kft.
Kalocsai Konfekcióipari Termelő és Kereskedelmi Kft.
NOSTRA Vegyesipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Sopronkőhidai Szövő- és Ruhaipari Kft.

Mezőgazdasági jellegű társaságok

Állampusztai Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.
Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.
Pálhalmai Agrospeciál Mezőgazdasági Termelő, Értékesítő és Szolgáltató Kft.

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-81-60

Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy
a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka
06 /1/ 301-8407

Csóti András bv. dandártábornok
a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka
általános helyettese
06 /1/ 301-8403

Endrődi István
a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka
gazdasági helyettese
06 /1/ 301-8413

Dr. Huszár László bv. dandártábornok
a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka
stratégiai és szervezetfejlesztési helyettese
06 /1/ 301-8433

Halmágyi Gyula bv. ezredes
Titkárság, főosztályvezető
06 /1/ 301-8406

Surányiné Temesi Mária bv. alezredes
Titkárság, főosztályvezető-helyettes
Szervezési és Ügykezelési Osztály, osztályvezető
06/1/301-4270

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGA

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-81-60

Yazbekné Szabó Katalin bv. alezredes
Titkárság,
Sajtókapcsolatok Osztálya, osztályvezető
06 /1/ 301-8315

Dr. Mező László bv. ezredes
Személyügyi és Szociális Főosztály, fősztályvezető
06 /1/ 301-8427

Csorba György bv. ezredes
Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály, főosztályvezető
06 /1/ 301-8420

Ótott Annamária
Költségvetési Belső Ellenőrzési Főosztály, mb. főosztályvezető
06 /1/ 301-8187

Boglyasovszky Csaba bv. ezredes
Biztonsági Főosztály, főosztályvezető
06 /1/ 301-8438

Dr. Németh Gyula István bv. ezredes
Biztonsági Főosztály, főosztályvezető-helyettes
Felügyeleti Osztály, osztályvezető
06 /1/ 301-8440

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-81-60

Csóri Lajos bv. alezredes
Biztonsági Főosztály, Ügyeleti Osztály, osztályvezető
06 /1/ 301-8375

Bereczki Zsolt bv. ezredes
Fogvatartási Ügyek Főosztálya, főosztályvezető
06 /1/ 301-8428

Balogh Attila bv. alezredes
Fogvatartási Ügyek Főosztálya,
Programszervezési és Foglalkoztatási Osztály, mb. osztályvezető
06 /1/ 301-8129

Dr. Sárdi Miklós bv. ezredes
Fogvatartási Ügyek Főosztálya,
Büntetés-végrehajtási Igazgatási Osztály, osztályvezető
06 /1/ 301-8431

Dr. Heylmann Katalin bv. orvos ezredes
Egészségügyi Főosztály, főosztályvezető
06 /1/ 301-8418

Szécsi István bv. ezredes
Védelmi Főosztály, főosztályvezető
06 /1/ 301-8417

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-81-60

Varga Tiborné bv. alezredes
Pénzügyi és Gazdasági Főosztály,
Pénzügyi és Számviteli Osztály, osztályvezető

06 /1/ 301-8151

Sipos Edit bv. alezredes
Pénzügyi és Gazdasági Főosztály,
Költségvetési és Bérgazdálkodási Osztály, osztályvezető

06 /1/ 301-8151

Dr. Falcsikné Turcsányi Tünde bv. őrnagy
Pénzügyi és Gazdasági Főosztály,
Illetményszámfejtési Osztály, osztályvezető

06 /1/ 431-6327

Tomsics József bv. ezredes
Beruházási, Ellátási és Vagyonkezelési Főosztály,
főosztályvezető

06 /1/ 301-8445

Németh Terézia bv. alezredes
Beruházási, Ellátási és Vagyonkezelési Főosztály,
Vagyonkezelési Osztály, mb. osztályvezető

06 /1/ 301-8437

Dr. Bokányi Eszter bv. százados
Beruházási, Ellátási és Vagyonkezelési Főosztály,
Vagyonkezelési Osztály, osztályvezető

06 /1/ 301-8158

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGA

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-81-60

Dr Erőss Gusztáv bv. ezredes
Gazdasági Társaságok Koordinációs Főosztálya,
főosztályvezető

06 /1/ 301-8447

Sponga István bv. őrnagy
Pályázati, Külkapcsolati és Kutatási Főosztály,
főosztályvezető

06 /1/ 301-8435

Csalótzky Eszter Izabella bv. százados
Pályázati, Külkapcsolati és Kutatási Főosztály,
Pályázati Osztály, osztályvezető

06 /1/ 301-8220

Fok Róbert bv. alezredes
Pályázati, Külkapcsolati és Kutatási Főosztály,
Külkapcsolati és Kutatási Osztály, osztályvezető

06 /1/ 301-8220

Dr. Müller Anikó Krisztina bv. ezredes
Jogi Főosztály, főosztályvezető

06 /1/ 301-8437

Zoltánné Gelencsér Zsuzsa bv. ezredes
Informatikai Főosztály, fősztályvezető

06 /1/ 301-8410

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGA

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.
Telefon: 301-81-60

Hegyes András
Büntetés-végrehajtási Dolgozók Országos Szakszervezeti Szövetsége, elnök

06 /1/ 301-8359

Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet
6337 Állampuszta
Telefon: 06 /78/ 407-684, 407-847

Kucsera Pál bv. dandártábornok
parancsnok
06 /78/ 407-950

Balassagyarmati Fegyház és Börtön
2660 Balassagyarmat, Madách u. 2.
Telefon: 06 /35/ 300-255, 300-826

Kertész Sándor bv. ezredes
parancsnok
06 /35/ 300-974

Baracskai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet
2741 Baracska
Telefon: 06 /22/ 454-023

Földi István bv. ezredes
parancsnok
06 /22/ 454-495

Budapesti Fegyház és Börtön
1108 Budapest, Kozma u. 13.
Telefon: 06 /1/ 264-2657, 264-2658, 264-2659

Dr. Kiszely Pál bv. ezredes
parancsnok
06 /1/ 431-0283

Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete
2313 Tököl, Ráckevei u. 2-6.
Telefon: 06 /24/ 489-700

Illés László bv. ezredes
igazgató
06 /24/ 489-701

Kalocsai Fegyház és Börtön
6301 Kalocsa, István király u. 24-25.
Telefon: 06 /78/ 461-622

Mácsai Ferenc bv. ezredes
parancsnok
06 /78/ 561-140

Márianosztrai Fegyház és Börtön
2629 Márianosztra, Rákóczi tér 1.
Telefon: 06 /27/ 370-344, 370-312

Kárpáti Tamás bv. ezredes
parancsnok
06 /27/ 370-344

Nagyfai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet
6750 Algyő-Nagyfa
Telefon: 06 /62/ 267-241, 267-368, 267-372

Törzsök Tibor bv. százados
parancsnok
06 /62/ 267-377

Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet
2407 Dunaújváros-Pálhalma
Telefon: 06 /25/ 531-100

Dr. Kovács István bv. ezredes
parancsnok
06 /25/ 413-454

Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön
3981 Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 35.
Telefon: 06 /47/ 321-133

Dr. Estók József bv. dandártábornok
parancsnok
06 /47/ 321-703

Sopronkőhidai Fegyház és Börtön
9407 Sopronkőhida
Telefon: 06 /99/ 312-170

Dr. Pantali Zoltán bv. ezredes
parancsnok
06 /99/ 310-315

Szegedi Fegyház és Börtön
6724 Szeged, Mars tér 13.
Telefon: 06 /62/ 554-970, 554-980

Csapó József bv. dandártábornok
parancsnok
06 /62/ 554-971

Váci Fegyház és Börtön
2600 Vác, Köztársaság u. 62-64.
Telefon: 06 /27/ 314-066

Vatai Gyula bv. ezredes
parancsnok
06 /27/ 315-724

MEGYEI ÉS REGIONÁLIS BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI INTÉZETEK

Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
7621 Pécs, Papnövelde u. 7.
Telefon: 06 /72/ 211-233

Biczó László bv. ezredes
parancsnok
06 /72/ 210-153

Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
6001 Kecskemét, Mátyási u. 2.
Telefon: 06 /76/ 483-783

Tüske János bv. ezredes
parancsnok
06 /76/ 483-783

Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézet
6001 Kecskemét, Wéber Ede u. 2.
Telefon: 06 /76/ 485-300, 485-900

Tüske János bv. ezredes
igazgató
06 /76/ 483-783

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
3501 Miskolc, Fazekas u. 4.
Telefon: 06 /46/ 502-640

Dr. Tímár István bv. alezredes
parancsnok
06 /46/ 502-641

Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézet
3711 Szirmabesenyő, Miskolci u. 3.
Telefon: 06 /46/ 500-500

Joó László bv. ezredes
igazgató
06 /46/ 500-500

Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
5701 Gyula, Béke sugárút 38.
Telefon: 06 /66/ 362-165

Arató Ferenc bv. ezredes
parancsnok
06 /66/ 463-064

Fejér Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
8003 Székesfehérvár, Szekfű Gy. u. 2.
Telefon: 06 /22/ 515-214

Frank Tibor bv. ezredes
mb. parancsnok
06 /22/ 515-210

Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet

Csere László bv. dandártábornok
parancsnok
06 /1/ 475-5501

I. objektum
1055 Budapest, Nagy Ignác u. 5-11.
Telefon: 06 /1/ 475-5500

II. objektum
1055 Budapest, Gyorskocsi u. 25-27.
Telefon: 06 /1/ 488-5010

III. objektum
1108 Budapest, Maglódi u. 24.
Telefon: 06 /1/ 432-2601

Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
9021 Győr, Jókai u. 18.
Telefon: 06 /96/ 312-566, 312-587

Csitke Sándor bv. ezredes
parancsnok
06 /96/ 318-809

Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
4024 Debrecen, Iparkamara u. 1.
Telefon: 06 /52/ 526-210

Tikász Sándor András bv. ezredes
parancsnok
06 /52/ 526-212

Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
3300 Eger, Törvényháza u. 2.
Telefon: 06 /36/ 412-722

Galambos Ferenc bv. ezredes
parancsnok
06 /36/ 412-026

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
5001 Szolnok, Dózsa Gy. u. 2.
Telefon: 06 /56/ 512-750, 512-752

Dr. Sipaki Ferenc bv. ezredes
parancsnok
06 /56/ 512-751

Komárom-Esztergom Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
2501 Esztergom, Széchenyi tér 22.
Telefon: 06 /33/ 411-555

Dr. Hangyál István bv. ezredes
parancsnok
06 /33/ 501-131

Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
7401 Kaposvár, Kossuth L. u. 19.
Telefon: 06 /82/ 412-148

Horváth Lajos bv. ezredes
parancsnok
06 /82/ 412-148

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
4401 Nyíregyháza, Bujtos u. 5.
Telefon: 06 /42/ 411-400

Pásztor András bv. ezredes
parancsnok
06 /42/ 411-401

Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
7100 Szekszárd, Béla tér 4.
Telefon: 06 /74/ 505-830

Schméhl János bv. alezredes
parancsnok
06 /74/ 505-831

Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
9700 Szombathely, Szily J. u. 7.
Telefon: 06 /94/ 311-380

Csépai József bv. ezredes
parancsnok
06 /94/ 312-148

Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
8200 Veszprém, Külső Kádártai u. 12.
Telefon: 06 /88/ 591-570

Ujszászi Zoltán bv. ezredes
parancsnok
06 /88/ 411-240

Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
8901 Zalaegerszeg, Várkör u. 4.
Telefon: 06 /92/ 313-433

Dr. Rózsás János bv. ezredes
parancsnok
06 /92/ 314-490

Büntetés-végrehajtás Központi Ellátó Intézménye
1108 Budapest, Maglódi u. 129.
Telefon: 06 /1/ 433-1331

Tartzal Zoltán bv. ezredes
parancsnok
06 /1/ 433-1322

Büntetés-végrehajtás Központi Kórház
2313 Tököl, Ráckevei u. 2-6.
Telefon: 06 /24/ 489-714

Dr. Kováts Imre bv. orvos ezredes
főigazgató főorvos
06 /24/ 489-714

Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Konferencia Központ
2098 Pilisszentkereszt, Pomázi u. 6.
Telefon: 06 /26/ 347-655

Gosztonyi Péter bv. alezredes
igazgató
06 /26/ 347-584

Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központ
7275 Igal, Gábor u. 6.
Telefon: 06 /82/ 372-149

Katona József bv. alezredes
igazgató
06 /82/ 372-316

Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja
1108 Budapest, Újhegyi út 9-11.
Telefon: 06 /1/ 262-0394

Dr. Lipták László bv. ezredes
igazgató
06 /1/ 264-5214

Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet
1108 Budapest, Kozma u. 13.
Telefon: 06 /1/ 264-2661

Dr. Antal Albert Ph.D
főigazgató főorvos
06 /1/ 260-0225

Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszék
1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.
Telefon: 06 /1/ 392-3526

Dr. Ruzsonyi Péter bv. alezredes
tanszékvezető
06 /1/ 392-3526

Ipari jellegű gazdasági társaságok

Budapesti Faipari Termelő és Kereskedelmi Kft. (BUFA Kft.)
1108 Budapest, Kozma u. 13.
Telefon: 06 /1/ 261-3961

Csont Attila bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Dunai Vegyesipari Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Duna Papír Kft.)
2316 Tököl, Ráckevei u. 6.
Telefon: 06 /24/ 531-845

Ragó Ferenc bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Ipoly Cipőgyár Termelő és Szolgáltató Kft.
2660 Balassagyarmat, Madách u. 2.
Telefon: 06 /35/ 300-255

Garamvölgyi Béla bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Kalocsai Konfekcióipari Termelő és Kereskedelmi Kft.
6300 Kalocsa, Szent István király u. 26.
Telefon: 06 /78/ 461-149

Tollas József
ügyvezető igazgató

NOSTRA Vegyesipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
2629 Márianosztra, Pálosok tere 1.
Telefon: 06 /27/ 370-005

Gálfi Lajos bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Ipari jellegű gazdasági társaságok

ÁBRÁND Ágynemű-, Fehérneműgyártó és Forgalmazó Kft.
3980 Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 35.
Telefon: 06 /47/ 321-659

Dr. Matisz János
ügyvezető igazgató

Sopronkőhidai Szövő- és Ruhaipari Kft.
9407 Sopronkőhida, Pesti Barnabás u. 25.
Telefon: 06 /99/ 312-170

Farkas György
ügyvezető igazgató

Nagyfa-Alföld Mezőgazdasági és Vegyesipari Kft.
6724 Szeged, Cserzy Mihály u. 11.
Telefon: 06 /62/ 426-679

Borsi János bv. alezredes
ügyvezető igazgató

Duna-Mix Ipari, Kereskedelmi, Szolgáltató Kft. (Duna-Mix Kft.)
2600 Vác, Barabás Miklós u. 1.
Telefon: 06 /27/ 501-585, 501-575

Flamich Ottó bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Mezőgazdasági jellegű gazdasági társaságok

Állampusztai Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.
6327 Állampuszta
Telefon: 06 /78/ 407-860

Schneider Gyula ny. bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.
2471 Baracska – Annamajor
Telefon: 06 /22/ 454-118

Dr. Molnár István bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Pálhalmai Agrospeciál Mezőgazdasági Termelő, Értékesítő és Szolgáltató Kft.
2407 Dunaújváros – Pálhalma
Telefon: 06 /25/ 286-514

Kovács Tamás bv. ezredes
ügyvezető igazgató

„Az eredmények ismeretében elismerésemet fejezem ki a teljes személyi állománynak, mivel áldozatos munkájuknak köszönhető, hogy több évtizedet is figyelembe véve, ebben az évben kiemelten jók azok a mutatók, amelyek épp a büntetés-végrehajtási tevékenység célját és lényegét hivatottak prezentálni."

Dr. Petrétei József igazságügy-miniszter

Jelentés a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004. évi összevékenységének önértékeléséről

Vezetés és irányítás

A büntetés-végrehajtási szervezet vezetői, irányítói tevékenysége a 2004. év folyamán folyamatos, jogszerű és szakszerű volt. Az országos parancsnokság a korábbi éveknél magasabb színvonalon végezte a tervezési tevékenységet, a büntetés-végrehajtási szervek munkáját folyamatosan figyelemmel kísérték, ellenőrizték.

A tervezett értekezleteket megtartották. **A jelentési, beszámoltatási rendszer az előző évinél pontosabban és gyorsabban működött,** így lehetővé vált a rendkívüli események eredményesebb megelőzése és kezelése.

Az év során **elkészült az elkövetkezendő ötéves időszakra vonatkozó név szerinti vezetői utánpótlási terv**, valamint jóváhagyták az országos parancsnokság új állományszervezési táblázatát és Szervezeti Működési Szabályzatát is.

Kiemelkedően sikeres volt a magántőke bevonásával létesítendő bv. intézetek építésének előkészítése, ezt igazolja az is, hogy kormány-előterjesztés és határozat készült a beruházás megvalósításáról.

2004-ben **megkezdődött a szombathelyi és a tiszalöki 700-700 fős intézetek építése.** Sikeres a PHARE pályázati forrásból finanszírozott pécsi regionális fiatalkorú intézet létesítésének, időarányos feladatainak végrehajtása is.

A büntetés-végrehajtás vezetői eredményesen látták el feladataikat, figyelembe vették a takarékossági intézkedéseket és a vonatkozó előírásokat. Hiába voltak sikeresek a gazdálkodási tevékenységek irányítói és vezetői, **az Igazságügyi Minisztérium részéről a 2004. év**

végén nyújtott külön pénzügyi támogatás nélkül a büntetés-végrehajtási szervezet nem lett volna képes jelentős tartozásállomány nélkül zárni az elmúlt évet.

Az Igazságügyi Minisztérium vezetői állományában 2004-ben bekövetkezett változásokkal járó követelményeknek a büntetés-végrehajtási szervezet vezetési, felügyeleti feladatokat ellátó dolgozói igyekeztek megfelelni.

A büntetés-végrehajtási szervezet vezetése az év folyamán aktívan részt vett a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló új törvénytervezet kidolgozásában. Nagy jelentőségű az is, hogy 2004-ben **kialakították a büntetés-végrehajtási szervek régióit,** hozzáigazítva a feljebbviteli bíróságok és ügyészségek szerinti régiókhoz.

A személyi állomány juttatásai, szociális és fegyelmi helyzete

A büntetés-végrehajtási szervezet engedélyezett létszáma, tekintettel arra, hogy központi létszámfejlesztés 2004-ben nem volt, így az a 2003. évi szinten maradt, azaz 1236 közalkalmazotti és 6593 hivatásos, összesen 7829 fő. Ezért saját erőből kellett megoldani 2004. évben a Budapesti Fegyház és Börtön szállításos körletrészének működtetéséhez szükséges hat fős, valamint a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben kiépített fokozott biztonságú körletrész nyolc fő létszámigényét. Ezt a feladatot más intézetektől történt létszámelvonással, zárolással sikerült biztosítani. A 2005. évi költségvetés tervezésénél 184 fős létszámigénnyel éltünk, ténylegesen azonban 44 főben realizálódott. A létszámfejlesztésből 34 főt a Pécsett épülő Regionális Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete, 10 főt pedig a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön kapott a biztonsági körletrész működtetéséhez.

2005-ben a büntetés-végrehajtási szervezet létszáma 6637 hivatásos, 1636 közalkalmazott, összesen: 7873 fő, ebből zároltak 151 főt (117 hivatásos és 34 közalkalmazott), valamint hét részmunkaidős közalkalmazotti státuszt. (Létszámadatok lásd:1-6. táblázatban)

A büntetés-végrehajtás összlétszámát folyamatosan jó feltöltöttségi szinten – átlagosan 98-99% között – tartották a büntetés-végrehajtási szervek. A jónak mondható mutatók mellett jelentősen nőtt a különböző jogcímen nyugállományba vonulók száma. Így például 2003-ban egészségügyi okok miatt 82, 2004-ben 134, közös megegyezéssel 2003-ban 49, 2004-ben pedig 76 fő került nyugállományba. Ezt a tendenciát erősítették az egységes közszolgálati törvény kodifikálásával kapcsolatosan évközben megjelenő találgatások, melyeket elsősorban a kedvezőtlenebb nyugdíjszámítási rendszer esetleges bevezetésétől való félelem táplált. Ezzel a jelenséggel összefüggött, hogy viszonylag magas volt az egészségügyi szabadságon lévők aránya, mely folyamatosan 4-500 fő között mozgott, ez átlagosan a végrehajtó állomány 6-8%-a. Ez a jelenség többletterheket rótt a dolgozó állományra, így többek között ennek tudható be, hogy **több intézetben jelentős, olykor a törvényi határt is elérő túlóra keletkezett.**

Komoly kihívást jelent a büntetés-végrehajtás létszám- és bérgazdálkodása történetében az, hogy az állomány 2005. évi 6%-os (4,5%-os központi és 1,5%-os sajáterős) bérfejlesztés-

se kapcsán az intézetek és intézmények a saját erős bértömeg biztosítása érdekében létszámzárolásra kényszerültek. Ez a létszám **országosan** a már említett **151 fő** (117 hivatásos és 34 közalkalmazott) **és hét** részmunkaidős közalkalmazotti **státusz zárolását** jelentette.

Valamennyi büntetés-végrehajtási szervezet rendelkezik 2005. január 1-jétől hatályos állományszervezési táblázattal. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága állományszervezési táblázata 2004. október 1-jétől hatályos.

Az **intézetek** a részükre biztosított **jutalomkeretet** maradéktalanul felhasználták. A magasabb szintű (igazságügy-miniszteri, országos parancsnoki) elismerésekre biztosított keret év közbeni jelentős csökkentése miatt szűkült az ilyen szintű elismerésben részesülők száma.

Az év során összesen a hivatásos és közalkalmazotti állományból 492 fő (a teljes személyi állomány 6,5%-a) részesült magasabb szintű elismerésben.

A lehetőségek csökkenése mellett ugyanakkor örvendetes számunkra az, hogy ketten állami elismerésben részesültek, decemberben pedig egy fő „Emberi Jogokért" emlékplakettet vehetett át.

A büntetés-végrehajtási szakemberek képzése 2004. évben alapvetően három intézményben történt. Az alap- és középfokú szakképzést a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában szervezték (továbbiakban: BvOK) 1.694 fő részvételével.

2004. év kiemelt feladatai között fogalmazódott meg a személyi állomány oktatási rendszerének reformja. E feladat kapcsán – vezetői döntés alapján – a 2005/2006-os tanévben várható a tartalmilag is új oktatási rendszer bevezetése. A változás leglényegesebb eleme, hogy a jelenlegi háromhetes bevezető képzést és az alapfokú szakmai képzést 34 hetes oktatási blokk váltaná fel, és csak ezen oktatási blokk eredményes befejezését követően lehetne a kiképzett testületi tagokat önállóan szolgálatba állítani.

A szakképzésre és oktatásra új lehetőség nyílik a nyugati régióban létesítendő büntetés-végrehajtási intézet területén – mely a Magyar Honvédség volt kiképző bázisán található – a Savaria Kiképző Központban, valamint a Tiszalök Város Önkormányzata által fenntartott középiskolában beindítandó büntetés-végrehajtási OKJ-s szakképzés integrálását követően.

A Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Szak nappali tagozatán 2004-ben 12 fő, a levelező tagozaton 16 fő tett sikeres államvizsgát, kilencen azonban nyelvvizsga-bizonyítvány hiányában nem kaptak oklevelet.

A 2004/2005-ös tanévben nem indult nappali tagozatos osztály. Ez elsősorban annak tudható be, hogy a felvételi követelmények között szerepelt az, hogy a Büntetés-végrehajtási Szakra csak a büntetés-végrehajtás állományában dolgozó, szaktanfolyami, vagy azzal egyenértékű vizsgával és legalább alapfokú „C" típusú nyelvvizsgával rendelkezők jelentkezhettek.

A tisztképzés új eleme lehet a 2005/2006-os tanévtől a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen a büntetés-végrehajtási nevelői szak (BSc) indítása. Ez évben tíz levelező tagozatos keretet biztosítottak.

A több éve visszatérő lehetőségek miatt ma már a képzési rendszer részének tekinthető a Belügyminisztérium Nemzetközi Oktatási Központjában (BM NOK) folyó nyelvi képzés.

Az elmúlt években 26 fő szerzett angol nyelvből nyelvvizsga-bizonyítványt, 2004 szeptemberében nyolc fő kezdte meg nyelvi tanulmányait. Az angol mellett francia és német nyelvtanfolyamokon is részt vettek a hallgatók.

Elkészült az állomány központi továbbképzési oktatási terve. A költségmegtakarítás miatt a tervet évközben átdolgozták, ezért csökkent a szakterületi továbbképzések száma. A büntetés-végrehajtási vezetők központi továbbképzése az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara és a BvOP közötti megállapodás keretében működik. A vezetői továbbképzés során döntően Európai Uniós joganyagot oktattak.

Fontos feladatként jelentkezett 2004-ben a szolgálati igazolványok cseréje.

Megtörtént a teljes körű, a büntetés-végrehajtási szervezethez felvételre jelentkezők ún. „A" típusú bűnügyi ellenőrzése (közel 7.000 főt ellenőriztek).

A személyi állomány 2004-ben is megkapott valamennyi kötelezően előírt juttatást. Így a hivatásos állomány 5%-os illetménykiegészítése, a közalkalmazottak 3%-os béremelése is megtörtént. Folyósították a ruhapénzt, a 20 eFt értékű üdülési csekket, a közlekedési költségtérítést, valamint a beiskolázási támogatást.

A büntetés-végrehajtás személyi állományának üdültetése az előző évek kialakult rendszere alapján történt. A korábbi lehetőségek köre nem változott. A BM üdülőiben 174 család, a büntetés-végrehajtás üdülőiben 928 fő üdült, rekreációs üdültetésben 229 munkatárs vett rész. Folytatódott a szlovák és lengyel bv. szervekkel kötött szerződésben foglalt csereüdültetés (melyen 119 fő vett részt). Örvendetes, hogy a Bv. Dolgozók Segítő Kezek Alapítványa 2004-ben ismételten megszervezte a leginkább rászorult büntetés-végrehajtási családok gyermekeinek egyhetes üdültetését a Szelídi-tónál, 43 gyermek részvételével.

Családalapítási támogatásra 2004-ben 3 millió Ft állt rendelkezésre. A bv. személyi állományából 54-en nyújtott be igényt e támogatási formára, amelyből a Szociális Bizottság javaslata alapján 15-nek – a teljes keretet felhasználva – folyósítottak támogatást. A rendelkezésre álló – 4 millió Ft-os – **segélykeretből** 53 fő részesült egyszeri segélyben. Az év során 106 fő elhunyt aktív és nyugdíjas büntetés-végrehajtási dolgozónak temetési költségtérítést fizettek 9.923 eFt összegben.

A lakáscélú munkáltatói támogatásra fordítható éves 150 millió Ft-os keretet – teljes egészében – a jogszabályok, valamint a dolgozók szociális helyzetének figyelembevételével használták fel. A 2004. évben 95 kérelemből 72 fő kapott munkáltatói kölcsön támogatást.

Végrehajtották a kötelezett állomány vagyonnyilatkozat-tételével összefüggő feladatokat, valamint a Hszt.-ben meghatározott személyek nemzetbiztonsági ellenőrzését.

Megtörténtek a 2004. évi teljesítményértékelések és a 2005. évre vonatkozó feladat-meghatározások.

A büntetés-végrehajtási szervezet személyi állomány tagjainak túlnyomó többsége 2004-ben továbbra is felelősségteljesen, a vonatkozó jogszabályoknak és a belső rendelkezéseknek megfelelően végezte munkáját.

Az év során kezdeményezett fegyelmi- és büntető eljárások száma jelentős mértékben csökkent az előző évihez viszonyítva: a fegyelmi eljárások száma háromnegyedére, a büntetőeljárások száma kétharmadára.

A szolgálati viszonyból eredő vétkes kötelességszegések megalapozott gyanúja miatt a büntetés-végrehajtási szervezet **664 tagjával szemben indult fegyelmi eljárás, ami az állomány teljes létszámának 9%-a. Ezen belül 154 fő – az állomány 2%-a – cselekménye volt olyan súlyú, hogy az a fegyelmi eljáráson túl, büntetőeljárás megindítására is megalapozott gyanút szolgáltatott.** Ez 30%-kal kevesebb az előző évben elrendelt nyomozások számánál.

Továbbra is kiemelt figyelmet fordítottak a fogvatartás törvényességét sértő, ezen belül is a **korrupciós jellegű cselekmények visszaszorítására.** Körültekintő az **együttműködés a Nemzetbiztonsági Hivatallal, a BM Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatával és a katonai ügyészségekkel.**

Az elrendelt büntetőeljárások során **58 testületi taggal szemben bizonyították bűncselekmény elkövetését,** ami kilenc esettel kevesebb a korábbi évben elkövetett büntető ügyekben hozott marasztaló ítéletek számánál. **A vádemelés 46 ügyben már megtörtént.** A további **39 fővel szemben** folytatott büntetőeljárást már a nyomozati szakban – bizonyíték, vagy bűncselekmény hiányában – **megszüntették.** Jelenleg **12 büntetőeljárás van folyamatban.**

A súlyosabb bűncselekmények esetében a több évre is elhúzódó büntetőeljárások miatt ez évben **40 fővel szemben – a korábbi években elkövetett bűncselekmények miatt – hozott a katonai bíróság jogerős marasztaló ítéletet,** közülük **öt fővel szemben került sor szabadságvesztés kiszabására.**

Az erőfeszítések ellenére a szolgálati jogviszonnyal összefüggő bűncselekmények között a hivatali visszaélés és a vesztegetés bűntettének megalapozott gyanúja miatt indult eljárások számát nem sikerült visszaszorítani. A **hivatali vesztegetés** miatt kiszabott marasztaló ítéletek száma **négy**, a **hivatali visszaélés** miatt kiszabottaké **öt** volt, ami **több az előző évinél.** Kilenc eljárás még folyamatban van. A vesztegetés tárgyában hozott ítéletek közül **kettő végrehajtható, kettő felfüggesztett szabadságvesztés.**

Sajnálatos módon a tárgyi súlya miatt ugyancsak kiemelten kezelt „bántalmazás **hivatalos eljárásban"** bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt indított ügyek száma növekedett. Ezek elkövetőinek több mint a fele ismeretlen maradt, ezért megszüntették, ugyanakkor az ismert gyanúsítottak köre **kétharmadára csökkent** az előző évihez képest. **Marasztaló ítélet** – e tárgyban, az ez évben indult büntető ügyek esetében eddig csak – **egy fővel szemben** történt az előző évben kiszabott hattal szemben. **Hét fő esetében** azonban **az eljárás még folyamatban van. Jogellenes fogvatartás, vagy szabadság elleni bűncselekmény** a büntetés-végrehajtás hibájából **évek óta nem volt**.

A szolgálati rendet és fegyelmet sértő **katonai bűncselekmények** száma is csökkent kis mértékben a korábbi évhez képest. Lényegesen kevesebben követtek el **kötelességszegést szolgálatban,** kevesebben valósítottak meg a **szolgálati feladat alóli kibúvás** vétséget, ellenben kétszeresére **emelkedett az alárendelt megsértését,** és az **alárendelt által elkövetett szolgálati tekintély sértést, és parancs iránti engedetlenséget megvalósító bűncselekmények száma.**

A Sopronkőhidai Fegyházból történt szökés kapcsán hosszú **évek óta először** állapított meg a katonai ügyészség megalapozott gyanút arra, hogy a hivatásos állomány tagjának

szándékos kötelességszegése eredményezte a rendkívüli esemény bekövetkezését. A nyomozás folyamatban, a gyanúsított előzetes letartóztatásban van.

Tekintettel a **fegyelmi eljárás** alá vontak cselekményei tárgyi súlyára, az elkövetés körülményeire, valamint az elkövető szolgálati rendhez való viszonyulására, a parancsnokok **202 főnél elegendőnek találták** a fenyítés kiszabása nélküli **figyelmeztetés alkalmazását.** Az esetek túlnyomó többségében, **282 fővel** szemben a legenyhébb **feddés, vagy megrovás** fenyítést szabták ki. Az előző évben alkalmazottakhoz képest lényegesen többen – **64-en** – kaptak súlyosabb, a **rendfokozatot, fizetési fokozatot, vagy a szolgálati beosztást** érintő fenyítést. **Fegyelmi fenyítésként négy szolgálati viszonyt szüntettek meg a fegyelmi eljárás során, a súlyos bűncselekményt is megvalósító kötelességszegők már az eljárás alatt kérték szolgálati viszonyuk megszüntetését,** így velük szemben a fegyelmi fenyítés kiszabására már nem került sor.

Szolgálati viszonnyal összefüggő **szabálysértés** miatt 61 fővel szemben rendelt el a fegyelmi jogkör gyakorlója eljárást, **46 fővel** szemben **elmarasztalással, 15 fővel** szemben **megszüntetéssel** zárult a vizsgálat. Ezek nagytöbbsége közlekedési szabálysértés volt.

A biztonsági szaktevékenység

A biztonsági tevékenységet 2004-ben a szakszerűség, az eredmények további javulása és a stabilitás jellemezte.

A **feladatokra való felkészítés** a hagyományos keretek között folyt. Az oktatások az intézetek többségénél megtörténtek, az ott elhangzottak számonkérése egyre inkább rendszeressé vált. E célra felhasználták az osztályértekezleteket és a rendszeresen ismétlődő eligazításokat is. Még mindig vannak azonban olyan intézetek, ahol igen alacsony óraszámot szántak a biztonsági ismeretek oktatására, az ismeretek felfrissítésére. A **törzsfoglalkozásokat** mindenütt az előírt gyakorisággal és témaválasztással tartották meg. Esetenként jelentős az ezekről távol maradók száma, akik pótoktatása nincs dokumentálva. Néhány bv. intézeteknél az együttműködő szervek képviselői is részt vettek a felkészítő foglalkozáson (pl. Kecskeméten a rendőrség, Márianosztrán a rendőrség és a határőrség képviseltette magát). Egyes helyeken a kiképzési feladatokat az év utolsó harmadában takarékossági okokra hivatkozva szüneteltették. Az állomány meghatározott csoportjainak a **BvOP is szervezett továbbképzéseket,** ezek azonban takarékossági intézkedések miatt csökkentett számúak voltak. A biztonsági osztályvezetők- és vezetők továbbképzése, a kábítószer-kereső kutyavezetők alap- és továbbképzése egyaránt megtörtént és folytatták tanulmányaikat a fegyverműszerész képzésben résztvevők is.

A szakterületi **feladatokat szabályozó intézkedések** döntő többségét az elmúlt négy évben adták ki, illetve újították meg. Tárgyévben készült el a biztonságra fokozott veszélyt jelentő eszközök, anyagok körét, és kezelésük rendjét meghatározó, továbbá a szolgálatszervezést, valamint a kábítószer-kereső kutyák továbbképzéséhez felhasználandó kábítószerek tárolásának szabályait újra megállapító OP intézkedés. Kiadták az előállításokra készült módszertani útmutatót, melyet 2005. január 1-jétől kell alkalmazni, valamint elkészült a beléptetések biztonságát segítő igazolvány-mintatár.

Az **intézetek helyi szabályozásai** folyamatosan követték a változásokat. Az erre irányuló ellenőrzések során megállapították, hogy a kötelezően elkészítendők kiadása megtörténik, a felülvizsgálatok rendszeresek, melyek formai és tartalmi szempontból egyaránt megfelelőek.

A biztonsági feladatokat ellátók **szolgálatának szervezése** előrelátóan és színvonalasan történik. Több intézetben sikerült csökkenteni a túlszolgálatok számát, az ennek kompenzálására fordítható pénzösszegek csökkenése pedig arra ösztönözte a szakterületet, hogy is a szabadidővel ellentétezzen. A szervezési munkát érintő hibák főként a munkaszüneti napok körüli pihenőnapok kijelölésénél jelentkeztek. A szolgálatteljesítési idő alatti **munkaközi szünet biztosítására** és dokumentálására nagyobb figyelmet kell fordítani.

Robbantással fenyegetés nem fordult elő. A bv. szervek **objektumainak, területeinek és anyagi javainak** őrzése rendkívüli eseményektől mentesen zajlott. Objektumok és fogvatartotti szállító járművek elleni támadások nem voltak. Egy esetben azonban ismeretlen személyek követték a fogvatartottakat szállító járművet és a közlekedési lámpánál, várakozás közben, **megkísérelték kinyitni az ajtót.** A tetteseket megkülönböztető jelzés használatával továbbhajtva lehagyták (Szeged). A szállító járművek – részben a gépjárművezetőnek felróható okból – kilenc esetben szenvedtek balesetet. A személyzet és a fogvatartottak közül senki sem sérült meg. Egy esetben – a vizsgálatok szerint mindkét fél hibája miatt – egy polgári személy nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

A fogvatartottak őrzése, felügyelete, ellenőrzése összességében eredményes volt. Nem voltak túszfogásra, kitörésre, rombolásra, valamint az élet kioltására irányuló cselekmények. Egy esetben merült fel túszfogásra irányuló előkészület gyanúja (Szeged), az ügyészség azonban a büntetőeljárást megszüntette. Egy esetben volt fogolyzendülés előkészületének minősülő cselekmény: a fogvatartott röpcédulákat készített, melyen az étkezés megtagadására szándékozott társait rábírni, így tiltakozva a zsúfoltság ellen. Közveszély okozást, gyújtogatást 14 fő (azonos az előző évi számmal) követett el, kábítószert kilenc főnél (2003-ban 15 főnél) találtak. Öngyilkosságot hat fő (az előző évben kilenc fő) követett el. Jelentősen **növekedtek a személyzet tagjai elleni fogvatartotti támadások:** a hivatalos személy elleni erőszak megalapozott gyanúja miatt 53 fővel szemben kellett büntetőeljárást kezdeményezni (2003-ban 30 elkövető volt).

Nem sikerült eredményt elérni a **mobiltelefonok** bekerülésének csökkentésében annak ellenére, hogy a felderítés egyre alaposabb és eredményesebb. (793 készülékből 502-t biztonsági ellenőrzéskor, 141-et a beérkező csomagok átvizsgálásakor találtak meg. Ez a szám 2003-ban 569 volt.) A magas szám azt is jelzi, hogy az ellenőrzések, és a motozások hatékonyságát növelni kell.

Az év utolsó hetében a magyar büntetés-végrehajtásban egy eddig soha nem tapasztalt cselekményre derült fény Kecskeméten, ahol egy beérkezett **csomagban,** cukor közé rejtve jugoszláv gyártmányú **kézigránátot találtak.**

A bűntettnek minősülő szökési eset és az abban résztvevők száma az előző évinél kedvezőbben alakult.

Az őrzött objektumból történt **két szökés külön kiemelést érdemel.** Az egyik azért valósulhatott meg, mert a személy veszélyességére való tekintettel kiadott parancsnoki rendelke-

A szökésekkel összefüggő cselekmények összehasonlító adatai (eset/fő):

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
szökés (bűntett)	**18/19**	**7/9**	**7/9**	**9/12**	**7/8**
- őrzött objektumból	4/5	3/5	3/5	3/6	2/2
- munkahelyről	13/13	3/3	4/4	2/2	1/2
- előállításkor	1/1	-	-	4/4	4/4
- szállításkor	-	1/1	-	-	-
szökési kísérlet	**1/1**	**1/1**	**1/1**	**3/3**	**5/5**
szökés (vétség)	**-**	**-**	**108**	**16**	**20**

zésben foglaltakat az érintett bv. dolgozók sorozatosan és hosszú időn át megsértették (Budapesti Fegyház és Börtön). A másik pedig azért, mert – mulasztások mellett – a szökevényt testületi tag is segítette (Sopronkőhida). Utóbbi helyről több mint 46 éve nem tudott megszökni fogvatartott.

A megszököttek közül a gyors és szakszerű intézkedéseknek, valamint végrehajtásnak köszönhetően **négyet a bv. erői fogtak el**, egy pedig önként ment vissza a kórházba. A további hármat a rendőrség fogta el, így jelenleg senki sincs szökésben.

Kiemelkedő feladat volt továbbra is a fogvatartottak különböző célú **szállítása és előállítása,** amelyet a bv. szervek eredményesen hajtottak végre. 2004-ben 65.761 kör- és célszállítás, valamint 40.998 (bíróságra, ügyészségre, egészségügyi intézménybe, temetésre, beteg hozzátartozó meglátogatás) történt. Előállítás 34 esetben maradt el, ebből **egyetlen eset sem róható fel a bv-nek**. Az év során szabályozták, a szállítási feladatokat, kialakították a körszállítás új szervezeti kereteit. Így remény van a gyorsabb és precízebb végrehajtásra. A tapasztalatok gyűjtése folyamatos.

A fogvatartottak intézeten belüli, kívüli illetve külső **munkáltatásának biztonsági feltételeiben,** körülményeiben lényeges változások nem történtek. Mára már tudható, hogy az adott munkahelyen hány és milyen biztonsági csoportba sorolt fogvatartott dolgozhat és ahhoz minimálisan milyen létszámú munkáltatási felügyelőt kell biztosítani. A feltételeket a munkáltatás irányításáért felelős személyek biztosítják, a szabályokat betartatják. A mezőgazdasági kampánymunkák idején az érintett bv. szerveknél a felügyelők terhelése megnő, azt követően pedig esetenként gondot okoz a munkaidő gazdálkodó szerven belüli célszerű kitöltése.

A **technikai rendszerek** fejlesztésére pénzügyi elvonások miatt nem kerülhetett sor. Korszerűsítés csak ott valósulhatott meg, ahol állami beruházások folytak (Sopronkőhida, BFB). A karbantartást fedező pénzösszegeket az intézetek megkapták és felhasználták. **Nagy értékű tárgyi eszközök** beszerzésére 27 MFt állt rendelkezésünkre, ezen belül jelentős tétel volt az elektromos sokkoló övekre, a fémkereső kapukra és az átjáró ajtó terminálokra fordított rész. A későbbiekben szökés esetén is alkalmazhatóak lesznek az övek, így részben ellensúlyozhatnák a lőfegyverhasználat korlátozását. Egyre nagyobb gondot jelent, hogy az illetékes minisztérium **nem ad felmentést** az URH rádiókra is vonatkozó **beszerzési moratórium alól**. Folyamatosan folytak a Kormányzati Frekvenciagazdálkodási Hivatal ellenőrzé-

sei. Méréseik során megállapították, hogy az URH adók földrajzi koordinátái több bv. szervnél pontatlanok és a kézi rádiók az engedélyezettnél nagyobb erővel sugároznak. Az egyes objektumok építését követően az URH rádiók működtetéséhez szükséges engedélykérések elmaradtak (így üzemel pl. Solt). A intézkedések megtörténtek, továbbá szükséges, hogy ismételten kérjük a mentesítésünket.

Dologi kiadásokra 80 MFt-ot fordított a büntetés-végrehajtás. Ebből a legjelentősebb értéket képviselő beszerzések a műszaki és fegyverzeti anyagok (28 MFt), a lőszerek (18,7 MFt), a hír- és biztonságtechnikai eszközök (6,2 MFt), a pengeéles dróthengerek (14,8 MFt), valamint a mobiltelefon detektorok (2,2 MFt) voltak.

A biztonság fenntartását célzó **együttműködés** rendszeres volt a bv. szervek és az illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok között. Idén a néhány helyen még hiányzó együttműködési tervek is elkészültek. Kevés intézetben rendeztek közös gyakorlatot, a téma rendszerint a túszejtés felszámolása volt (Nyíregyháza, Balassagyarmat). Az illetékes rendőri szervek nagyon sok segítséget nyújtottak az előállítási és szállítási feladatok végrehajtásához (útvonal és terület, helyiség biztosítása), továbbá eredményesen működtek közre a biztonságot veszélyeztető cselekmények felderítésében és a szökevények elfogásában. Partnerek voltak az előzetesen letartóztatottak 2005. évi átvételével összefüggő feladatok végrehajtásában is.

A **határőrség** igazgatóságaival területi szinten működtek együtt, melyben Márianosztra és Sopronkőhida járt az élen. A **Vám és Pénzügyőrség** iskoláján a kábítószer-kereső kutyák és vezetőik kiképzését, továbbképzését hajthattuk végre. A kutyavezetők állampusztai továbbképzésén is oktattak.

Összefoglalva megállapítható, hogy a büntetés-végrehajtási szervek biztonsági tevékenysége eredményes és szakszerű volt. Az e területen dolgozó személyzet áldozatvállalására is szükség volt ahhoz, hogy a feladatokat maradéktalanul ellássák.

A védelmi tevékenység

A büntetés-végrehajtás a honvédelmi, polgári- és katasztrófavédelmi tevékenységét 2004-ben is alapvetően a korábban kijelölt irányokban – **felkészítési tevékenység folytatása** (ezen belül képzés, továbbképzés, felkészülési okmányok kidolgozása, illetve aktualizálása), **a bv. szervek felkészültségének vizsgálata belső és felügyeleti ellenőrzések formájában, a tevékenység anyagi-technikai hátterének biztosítása** – végezte. Mindez kiegészült az éves feladatokkal, úgymint az ágazati **védelemgazdasági tervezéssel,** a nemzeti nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlatra való felkészüléssel, illetve az azon való részvétellel.

Az igazságügyi tárca területén a védelmi tevékenységet szabályozó miniszteri rendeletek és utasítások 2003-as módosítását, és újra fogalmazását követően történt meg az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Rt. és területi igazgatóságai, valamint a Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Országos Hivatala és megyei (fővárosi) hivatalai **felkészülési okmányainak kidolgozása,** a pártfogó rendszer esetében pedig ezzel párhuzamosan a **feladatot ellátók felkészítése.**

A tárgyévben kiadott miniszteri utasítás és ennek végrehajtását szolgáló országos parancsnoki intézkedés alapján az igazságügyi tárca irányítása és felügyelete alá tartozó összes szervre kiterjedően **megkezdték működtetését** a rendkívüli helyzetekre vonatkozó **egységes igazságügyi riasztási és értesítési rendszernek.** A rendszer a büntetés-végrehajtási szervek ügyeleti szolgálataira épülve biztosítja az összes tárca illetékességbe tartozó igazságügyi szerv vezetőjének rendkívüli körülmények közötti riasztását.

A nemzetgazdaság védelmi felkészítésének és mozgósításának feladatait szabályozó kormányrendelet előírásai szerint az egységes követelménytámasztói nomenklatúra kiadását követően a büntetés-végrehajtási szervek elkészítették gazdaságmozgósítási alapterveiket. Ezek összegzésével összeállították a **büntetés-végrehajtás követelménytámasztói ágazati alaptervét,** melyet eljuttattak a felelős tárcák részére. A területi védelmi igazgatási szervek – (fővárosi, megyei védelmi bizottságok titkárságai) – illetékességébe tartozó intézmények összesített igényeit adták meg. Ezáltal országos és helyi szinten egyaránt lehetővé válik a szolgáltatók kijelölése és a szolgáltatási szerződések előkészítése. Ezek már 2005-ben végrehajtandó feladatok lesznek.

A **nemzeti nukleárisbaleset-elhárítási gyakorlat** keretében a kijelölt büntetés-végrehajtási szervek részt vettek a tavasszal és ősszel szervezett kommunikációs gyakorlatokon, illetve a helyi és központi előkészítő rendezvényeken. A NEA (Nemzetközi Atomenergia Ügynökség) új ajánlásai értelmében, a központi mintaterv alapján teljes körűen átdolgozták az **igazságügyi ágazat nukleárisbaleset-elhárítási intézkedési tervét.**

A tevékenység **személyi és anyagi-technikai hátterének biztosítása** érdekében 2004-ben is folytatódott az állomány oktatása, továbbképzése (új felszerelők bevezető képzésein polgári védelmi alapkiképzés, középvezetői továbbképzések, törzsfoglalkozások). A pénzügyi lehetőségek függvényében folytatódott a személyzet egyéni védőeszközeinek korszerűsítése (cseréje), az esedékessé vált karbantartások és felújítások végrehajtása.

A fogvatartás helyzete

A büntetés-végrehajtási intézetekben a fogvatartottak létszámában 2004-ben jelentős változás nem következett be.

Az adatok 2004. december 31-én aktuálisan töltött ítéletek alapján az alábbi megoszlást mutatják:

A fogvatartottak létszáma 16.543 fő volt, lényegében érdemi változás nélkül, 36-tal több, mint az előző év végén, ami mindössze **0,2%-os növekedést jelent.** A heti létszámjelentésekből megállapítható, hogy év elejétől a fogvatartottak létszáma folyamatosan változott, mintegy 700 fős különbséget mutatva.

A táblázatból egyértelműen megállapítható, hogy a 2004-re a stagnálás volt jellemző annak ellenére, hogy az évközi változás közel 700 fő között mozgott.

Az intézetek elhelyezhető fogvatartotti létszáma 11.400 (2003. december 31-én 11.326 fő), a két egészségügyi intézményben 608, összesen 12.008 volt.

A büntetés-végrehajtási intézetek jelentős része – Fiatalkorúak Regionális Intézete, Veszprém Megyei Bv. Intézet, Tolna Megyei Bv. Intézet és a Somogy Megyei Bv. Intézet kivételével – elhelyezési nehézségekkel küzdöttek. A kivételként jelzett intézetekben a telítettségi mutató 100% körül, vagy alatta volt.

Lényegesebb változás mutatható ki az átlaglétszám vonatkozásában az előző évhez képest. A központi nyilvántartó adatai szerint 2003-ban az átlagtelítettségi mutató 153%-os, másrészt az átlaglétszám 17.328 volt. Ezek az adatok 2004-ben már csökkenő tendenciát mutatnak, hiszen az átlagtelítettség 145%-ra, az átlaglétszám 16.523-ra változott.

Jelentősebb férőhely módosulások az év során:

Növekmény		**Csökkenés**	
Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet	10 fő	Veszprém Megyei Bv. Intézet	16 fő
Fejér Megyei Bv. Intézet	22 fő	Szegedi Fegyház és Börtön	16 fő
Fiatalkorúak Bv. Int. (Kecskemét)	10 fő		
Sopronkőhidai Fegyház és Börtön	84 fő		
Összesen:	**126** fő	**Összesen:**	**32** fő

Az **előzetesen letartóztatottak** száma 2004. december 31-én (4.101), az év folyamán folyamatosan csökkenő volt, de a decemberi nagy számú előzetes átfogadás miatt végül meghaladta a múlt év végi létszámot (2003. december 31-én 3.776).

A megyei bv. intézetek közül néhány kirívóan zsúfolt volt 2004-ben.

Legmagasabb telítettségi átlagok a Baranya Megyei (180%), a Fővárosi Bv. (160%), a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei (180%), a Komárom-Esztergom Megyei (200%), a Hajdú-Bihar Megyei (170%) Bv. intézetekben voltak.

Az előzetesen letartóztatottak összetétele:

	összesen	**felnőtt**	**fiatalkorú**
Első fokú ítéletig:	3 401 fő	3 257 fő	144 fő
Nem jogerős elítélt:	700 fő	674 fő	26 fő
Összesen:	**4 101** fő	**3 931** fő	**170** fő

Az elítéltek végrehajtási fokozatonkénti bontásban:

		összesen	**férfi**	**nő**
Felnőtt korúak:	Fegyház	3 687 fő	3 555 fő	132 fő
	Börtön	7 287 fő	6 804 fő	483 fő
	Fogház	547 fő	479 fő	68 fő
	Pbh.+ kém. átv.	381 fő	359 fő	22 fő
Fiatalkorúak:	Börtön	163 fő	158 fő	5 fő
	Fogház	115 fő	112 fő	3 fő
	összesen:	**12 180 fő**	**11 467 fő**	**713 fő**
		100 %	**94 %**	**6 %**

Az adatokból megállapítható, hogy az elítéltek zöme (60%) börtön fokozatú, és az elmúlt évekhez hasonlóan a férfiak – nők aránya változatlan (94% – 6%). Az elítélt állományból valamennyien köztörvényes bűncselekmény elkövetése miatt töltik szabadságvesztésüket.

Az elítéltek előélet szerinti megoszlása:

Első bűntényes:	5 660 fő	46 %
Visszaeső, kül.visszaeső:	3 730 fő	33 %
Többszörös visszaeső:	2 790 fő	21 %
Összesen:	**12 180** fő	

A fogvatartottak előélet szerinti megoszlását tartalmazó táblázat arányait összehasonlítva az előző évi adatokkal az tapasztalható, hogy az elítélt kategóriában az első bűntényesek aránya ugyanolyan, a többszörös visszaeső elítéltek aránya csökkent (tavaly 22%), a visszaesők aránya pedig növekedett (2003-ban 32%).

Az elítéltek szabadságvesztés tartama szerinti megoszlásának arányai hasonlóak, mint a múlt év december 31-én. A **szabadságvesztés átlagos tartama** (a jelenleg töltöttek alapján): **négy év három hónap.**

A fogvatartottak egyéb szempontok szerinti megoszlása:

Jellemző bűncselekmény

lopás	4 688 fő	28,0 %
rablás	3 919 fő	23,0 %
emberölés	1 826 fő	11,0 %
testi sértés	1 567 fő	6,9 %
erőszakos közösülés	711 fő	4,0 %

Lakóhely szerinti megoszlás (csak a legmagasabb számok):

Budapest	2 700 fő	16 %
Borsod-Abaúj-Zemplén megyei	1 812 fő	11 %
Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei	1 147 fő	7 %
Pest megyei	1 207 fő	8 %
Hajdú-Bihar megyei	1 022 fő	6 %

A fogvatartottak 23%-a budapesti, illetve Pest megyei, 24%-a észak-kelet magyarországi megyei lakóhelyű.

Szakképzettség: a fogvatartottak 65%-a nem rendelkezik szakképzettséggel (10.786 fő).

Idegen állampolgárságú fogvatartottak: 697 fő (az összes fogvatartott 4,2%-a) közülük:

Előzetes letartóztatott		426 fő
Elítélt	Fegyház	124 fő
	Börtön	121 fő
	Fogház	11 fő
	Kényszergyógykezelt	2 fő
	Idegenrendészeti őrizetes	13 fő
Összesen		**697 fő**

A nem magyar állampolgárságú fogvatartottak számát és összetételét a mellékletben megtalálható táblázat tartalmazza.

A **büntetés-félbeszakítási kérelmek száma** 2004 évben **1.760 db** (2003 évben 1.390 db) az előző évhez képest kismértékű a növekedés.

321 fő esetében engedélyezte a döntésre jogosult a megszakítást.

Miniszteri hatáskörben	11 fő
Országos parancsnoki hatáskörben	44 fő
Intézetparancsnoki hatáskörben	266 fő

A félbeszakításra bocsátottak közül **10 fő nem jelentkezett** az előírt időben az intézetben, ez az engedélyezettek 3%-a.

Rövid tartamú eltávozás jutalomban 1.141 fő elítélt részesült, 1.983 esetben:

Fegyház	67 fő	112 eset
Börtön	725 fő	1 154 eset
Fogház	272 fő	547 eset
Fk. börtön	2 fő	5 eset
Fk. fogház	9 fő	12 eset
átmeneti csoportban	66 fő	153 eset

Az esetek száma (1.983) tulajdonképpen az eltávozások számát jelenti, mely növekedett az előző évhez képest (2003 évben 1.560 eset).

Ugyanakkor 11 esetben nem jelentkeztek a rövid tartamú eltávozásra bocsátottak.

Kimaradás jutalomban 346 fő (566 eset) részesült (2003-ban 277 fő, 504 eset):

Fegyház	54 fő	94 esetben
Börtön	174 fő	269 esetben
Fogház	45 fő	74 esetben
Fk. Fogház	2 fő	2 esetben
Fk. Börtön	2 fő	2 esetben
Átm. csoportos	69 fő	125 esetben
Összesen	**346 fő**	**566 esetben**

A kimaradásra bocsátottak közül **1 fő nem tért vissza** az intézetbe.

Súlyos beteg hozzátartozó meglátogatását **259 esetben** engedélyezték (8 esetben felügyelettel), az eltávozó elítéltek közül **két fő nem tért vissza.**

Enyhébb végrehajtási szabályok hatálya alá helyezve 232 fő. Börtön fokozat: 148 fő, fogház fokozat: 84 fő.

EVSz elítéltek létszáma 2004. december 31-én 142 fő.

Az enyhébb végrehajtási szabályok közé helyezett elítéltek közül **12 fő esetében** a bv. bíró **megszüntette az EVSz alkalmazását.**

Az eltávozások száma 2.380, az eltávozottak **három esetben nem jelentkeztek** a szabadságvesztés továbbtöltésére.

Súlyosabb, illetve enyhébb fokozatba helyezésre 431 elítélt esetében készült **előterjesztés** a bv. bírók felé, 37 alkalommal súlyosabb, 394 esetben enyhébb fokozatba javasolta átminősíteni az elítéltet a bv. intézet. A bv. bíró 429 esetben (30 súlyosabb, 399 esetben enyhébb) engedélyezte a végrehajtási fokozat megváltoztatását.

Átmeneti csoportba helyezésre 173 esetben tettek előterjesztést az intézetek. Átmeneti csoportban 2004. december 31-én 178 fő volt.

Pártfogó felügyelet alá helyezést 510 esetben terjesztettek elő, melyek közül a bíróság 267-et engedélyezett.

Feltételes szabadságra bocsátás iránt 9.054 esetben tettek előterjesztést, engedélyezve: 8.051 esetben.

A büntetés-végrehajtási intézetek által foganatosított előállítások (bíróságra, ügyészségre, szakértőhöz, közjegyzőhöz, orvosi szakrendelésre) száma ez évben is jelentős volt: 16.165 fő, 40.998 esetben.

A **szállításba került fogvatartottak száma 50.419 fő**, célszállítással 15.342 fő mozgatása valósult meg.

Rehabilitációs, reszocializációs és képzési programok:

A Fogvatartási Ügyek Főosztálya a korábbi évek gyakorlatától eltérően **lényegesen kevesebb pénzösszeggel gazdálkodott** 2004-ben, mint korábban. A finanszírozási forrást más államháztartási előirányzat bevonásával, az első szakmákhoz jutók támogatásának igénybevételével igyekezett pótolni.

Általános iskola:

A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 36. § (1) bekezdése szerint az elítélt jogosult általános iskolai, indokolt esetben középfokú, valamint felsőfokú tanulmányok folytatására, a vizsgákra való felkészüléshez a jogszabályban meghatározott tanulmányi és vizsgaszabadságra.

A 2003/2004-es tanévben 991 fogvatartott kezdte meg alapfokú iskolai tanulmányait, mely az előző tanévhez képest közel 10%-os emelkedést jelent. A 2004/2005-ös tanévben 882 fő kezdte meg tanulmányait. Jelenleg a bv. szervezet a beiskolázható elítélteknek az általános iskolai tanulmányok folytatását biztosítani tudja, a tanév kezdetekor ilyek kérelmet előterjesztők beiskolázása teljes körűen megtörtént.

Középiskola:

A 2003/2004-es tanévben hét bv. intézetben 254 tanuló, a 2004/2005-ös tanévben 336 fő kezdte meg a tanulmányait. Azokat a fogvatartottakat, akik középiskolai oktatásra jelentkeztek, olyan bv. intézetekbe szállították, ahol képzésük elkezdődhetett. Kuriózumnak számít, hogy a Fiatalkorúak Regionális Bv. Intézetében, Szirmabesenyőn kísérleti jelleggel **digitális középiskolai képzés** indult, ahol a tanulók számítógépes hálózaton kapott feladatok megoldásával készülnek fel a vizsgákra. Iskolarendszerű szakképzésben két bv. intézetben 26 fogvatartott részesül.

Magántanulói jogviszonyban a budapesti Belvárosi Tanoda és a kecskeméti Németh László Gimnázium oktat fogvatartottakat, összesen 21 főt.

Felsőfokú oktatás:

Felsőfokú tanulmányokat négy fő folytatott 2004 évben. Ez a létszám az előző évhez képest emelkedés, hiszen 2003-ban egy személy vett részt felsőfokú képzésben.

Felnőttképzés keretében megvalósított oktatás (iskolarendszeren kívüli):

A 2004-es évben 80 tanfolyam indult, melyen 1.324 fő kapott lehetőséget szakképzésre. A tanfolyamok többsége informatika tárgyú, de a fogvatartottak munkába állását segítő más tanfolyamok is megvalósultak. A 2004. évben indítottak közül 52 fejeződött be, melyeken a beiskolázott 901 fő közül 784 fő fejezte be sikeres vizsgával tanulmányait. A sikeresen teljesítők aránya 87%, mely országos viszonylatban kiemelkedő. A 2004. évre tervezett MAT által finanszírozott képzések létszáma 765 fő volt, mely képzéseket más forrással sikerült kiváltani.

Informatikai képzés (felnőttképzésen belül):

A Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztosságától 2001-ben együttműködés keretében kapott 12 informatikai szaktantermek száma a 2004. évben újabb egységgel bővült. A 13 intézetben az együttműködési megállapodásban vállalt kötelezettségeiket teljesítették, mindenhol legalább egy tanfolyam megvalósult. Az informatikai oktatáson túl további szakköröket, munkaerő-piaci képzéseket, a megszerzett ismereteket szinten tartó foglalkozásokat szerveztek.

Az informatikai szaktantermekben 2003-ban 25, 2004-ben pedig 41 képzés kapott helyet. 2004-ben 621 fő beiskolázottból jelenleg 225 fő tanul, 396 vizsgázóból 359 eredményesen fejezte be tanulmányait. (91% eredményesség)

Az iskolai képzés szervezésekor az intézetek a legkedvezőbb ajánlattevővel kötött szerződéseknek köszönhetően a képzési költségeket kedvezően alakították. A képzést bonyolító intézmények kevés kivételtől eltekintve igénylik a tanulók után járó képzési normatívát, melynek összegét a költségvetésük összeállításakor szerepeltették.

A gazdaságosságot szem előtt tartva minimális létszámmal működő (2-5 fő) osztályok nem indultak. Megszervezték a tanulni vágyók átszállítását más, oktatást végző bv. intézetbe.

Az előzetes letartóztatást végrehajtó intézetekben, az előzetes letartóztatásban lévők számára, mivel (az összlétszám 30%-a) az ott tartózkodás időtartama nem ismert (szabadlábra helyezés, átszállítás miatt), rövid óraszámú intenzív tanfolyamokat, iskolarendszeren kívüli szakképzéseket és népfőiskolai képzéseket szerveztek. A képzéseken túl jelentősek a megszerzett tudás szinten tartását biztosító ismeretterjesztő előadások, kézműves és irodalmi szakkörök.

Összességében a 2003/2004-es oktatási évben **1.488 fő szerzett szakképesítést,** vagy **növelte** a befejezett **iskolai osztályainak számát.** A 2003/2004-es tanévben 1.774 főt, jelen tanévben **1.683 főt iskoláztak be** különböző oktatási, képzési programokba.

Eredményként könyvelhető el, hogy a csökkenő fogvatartotti létszám mellett, új források igénybevételével meg tudták őrizni a képzésben részesülők volumenét.

Szabadidős programok:

A fogvatartottak szabadidős tevékenységének színesítése érdekében fejkvóta szerint, az elemi költségvetésben meghatározott keret figyelembevételével biztosították az anyagi fede-

zetet. A számításnál a tényleges fogvatartotti létszámot vették figyelembe (2.400 Ft/fő). E programokon belül a képzésben nem részesülők fejleszthették képességeiket.

A 2004. évi finanszírozás nagyságrenddel meghaladta az előző évi anyagi keretet. A 2003-ban 13.795 eFt-ot, míg 2004-ben 26.493 eFt-ot fordíthattak erre a célra az intézetek. Több intézet jó kapcsolatot alakított ki a területükön működő civil szervezetekkel, főiskolákkal, így a szűkös anyagi helyzet ellenére a szervezetek által biztosított programok nagyban javították a szabadidős tevékenységek számát és a részvétel arányát.

A MATRA program keretében, 2004 évben a „Napi program csoport" a bv. szervezet további munkatársait megismertették a hollandiai bv. intézetekben folyó munkával, a legjobbnak ítélt gyakorlatok adaptálására. A tréning jellegű foglalkozásokon javaslatok születtek, melyekből több megvalósult. A MATRA program 2004-ben befejeződött, de a holland fél kezdeményezésére a twinning intézetek további kapcsolatban maradnak.

Az intézetekben folytatott ügyészi vizsgálatok a fogvatartotti jogok érvényesülését állapították meg. Egyedi esetekben éltek ajánlással, mely ügyekben az intézetek haladéktalanul megtették a szükséges intézkedéseket.

A **fogvatartás jogszerűségét** erősítette meg az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Hivatala is, hiszen nem állapítottak meg olyan súlyos esetet, ahol a fogvatartottak jogai általánosan sérültek volna.

2004-ben a fogvatartottak összesen **41.421 alkalommal kaphattak jutalmat,** ami az előző évhez képest mintegy 800 alkalom növekedést jelent.

Fegyelmi fenyítések száma minimális számban emelkedett, 2004-ben összesen **8.458 fenyítést** szabtak ki.

Az egészségügyi tevékenység

A büntetés-végrehajtás egészségügyi szolgálata 2004-ben is jó színvonalon teljesítette a jogszabályokban, munkatervekben, intézkedésekben és utasításokban elrendelt feladatait.

A kodifikációs teendők között kiemelt jelentőséggel kezelték a készülő új bv. kódex egészségügyi tárgyú fejlesztésének kidolgozását és egyeztetését, de közreműködtek az egészségügyi reform-folyamatokat előkészítő jogszabályok megalkotásában is. Az elmúlt évet meghatározta az előző esztendőkben megjelent jogszabályokból fakadó kötelezettségek teljesítése, különösen a közegészségügyi, illetve az IMEI működésével kapcsolatos előírások érvényesítése, valamint a 2003. évi LXXXIV. törvény rendelkezéseinek, azaz az Európai Unióban elfogadott munkaidő irányelvek jogszerű alkalmazása.

A bv. egészségügyi helyzetét 2004 novemberében az egészségügyi és igazságügyi tárca vezetői is megtárgyalták, egyetértve abban, hogy elsősorban a bv. egészségügyi intézményei, de főleg az IMEI tekintetében szükséges a fejlesztés a lehetséges pályázati források bevonásával.

A **személyi állomány** az elmúlt évben is komplex egészségügyi szolgáltatásban részesült, amelyhez hozzájárult a rendőrség egészségügyi szolgálatának, valamint a BM Központi Kórházának és Intézményeinek színvonalas közreműködése is.

Az Egészségügyi Főosztály keretében működő II. fokú Egészségügyi Alkalmasságot Vizsgáló Bizottság előtt megjelentek száma érdemben nem változott, de az előző évhez viszonyítva kétszer annyian bizonyultak alkalmatlannak. Ugyanakkor jelentős emelkedést mutatott a FÜV eljárások száma, amelynek magyarázatát részben a jogbizonytalanság okozta egzisztenciális tényezők, illetve a relatíve kedvező nyugdíjfeltételek, másrészt valós egészség károsodások adhatják. A fizikai erőnléti felmérések előtt szervezett szűrővizsgálatokra ütemezetten került sor. A korcsoportonként előírt pszichikai alkalmassági vizsgálatokat minden intézetben szakszerűen elvégezték. A büntetés-végrehajtás a fegyveres szervek között a tavalyi évben is egyedülálló módon gondoskodott az állomány rekreációjáról és rehabilitációjáról, törekedve az igények maximális kielégítésére.

A **fogvatartottak** számára a gyógyító-megelőző szolgáltatás a progresszív betegellátás minden szintjén biztosított volt. Tovább emelkedett az alapellátás betegforgalma. A befogadáskor végzett, kiterjesztett szűrővizsgálatok megfelelően szolgálták a prevenciót. Az orvos megkeresését többségében szív-keringésrendszeri, légző- és emésztőszervi megbetegedések, valamint pszichés problémák indokolták. Jelentős volt a gondozottak és a diétás élelmezésben részvevők aránya. A járó- és fekvőbeteg-szakellátás változatlanul a bv. egészségügyi intézményeiben történt, kivéve a sürgősségi és speciális eseteket.

A Budapesti Fegyház és Börtönben működő fizikoterápiás részlegen országosan 640 reumatológiai szakvizsgálatot végeztek el és 254 rászorult részére nyújtottak magas színvonalú komplex kezelést. Ezt a programot egészítette ki a nagyfai és a balassagyarmati fizikoterápiás szolgáltatás.

Az alternatív drogkezelésben részt vevő 88 fogvatartott közül a terápia befejezéséről igazolást 51-en kaptak. Az elmúlt évben indult meg 12 intézetben a prevenciós részlegek működése, egyelőre összesen 147 önként jelentkező számára. Az ellenőrzések tapasztalatai – a nagyobb igények okán – szükségessé teszik a program szélesítését.

Az elhunytak száma 52 (50 férfi és 2 nő) volt. Közülük hat fogvatartott követett el öngyilkosságot, mely adat az előző évvel összehasonlításban 30 százalékos csökkenést mutat. A halálesetek között a vezető kórismének a keringésrendszeri megbetegedések bizonyultak.

A bv. **közegészségügyi** feltételei – a többnyire zsúfolt elhelyezési körülmények ellenére – elfogadhatóak. A higiénés viszonyok javulásához hozzájárultak, egyéb kisebb beruházások mellett, a Bv. Központi Kórházban, az IMEI-ben, a Budapesti Fegyház és Börtönben, és a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben elvégzett felújítások, Nagyfán pedig a konyha működésének felfüggesztése. Továbbra is aktuális az IMEI és a Bv. Központi Kórház helyzetének végleges megoldása.

A **járványügy** területén többnyire csak sporadikus eseményekkel kellett számolni, jelentős számú fertőző megbetegedés nem fordult elő.

Az önkéntes HIV szűrések alkalmával három új és két ismert fertőzöttet regisztráltak. A Hepatitis szűrés lehetőségét még mindig csak a véradások előtti vizsgálatok teremtették meg. A bv. intézetekben – átlagban évente kétszer szervezett – véradásokon a fogvatartottak kb. 20-30 százaléka vett részt.

A bv. foglalkozás-egészségügyi szolgálata az elvárásoknak és a jogszabályi előírásoknak megfelelően hajtotta végre a feladatait.

A **gyógyszerellátásra fordítható összeg** 2004-ben – az előző évhez hasonlóan – 240 MFt volt. A Bv. Központi Kórház 63 MFt-ot, az IMEI 33 MFt-ot, a Nagyfai Országos Bv. Intézet Krónikus Utókezelő Részlege 9,6 MFt-ot, az intézetek egészségügyi osztályai pedig 134,6 MFt-ot költöttek. Az egy főre eső gyógyszerfelhasználás a Bv. Központi Kórházban 350.000 Ft, az IMEI-ben 123.134 Ft, a Nagyfai KUR-on 93.000 Ft, az alapellátásban pedig 8.347 Ft volt átlagosan.

Nagy értékű tárgyi eszközök beszerzésére változatlanul 20 MFt, orvosi műszerek felújítására 5 MFt állt rendelkezésre. Év végén a felhalmozási előirányzatból, illetve egyéb bevételből további 4.9 MFt értékben volt lehetőség orvosi készülékek vásárlására.

Az **egészségügyi személyzet tagjai** közül 14 orvos és 36 szakdolgozó vett részt központi finanszírozású képzésben.

A bv. orvosok XXII. Tudományos Értekezlete, a Semmelweis-napi Emlékülés, a klinikopatológiai konferencia, valamint a számítógépes egészségügyi alrendszer működtetésével kapcsolatos informatikai továbbképzés eredményes volt. Az egészségügyi dolgozók továbbképzése forráshiány következtében 2004-ben elmaradt.

A költségvetési gazdálkodás

A Büntetés-végrehajtás 2004. évi tevékenységét a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről szóló 2003. évi CXVI. törvényben meghatározott pénzügyi feltételek mellett végezte.

A költségvetés 2004. évre az EU csatlakozással, a versenyképességet, az ország tőkevonzó képességét javító gazdaságpolitikával összhangban az államháztartás gazdálkodásának további szigorítását, a hatékonysági követelmények, és a takarékossági szemlélet további erősítését fogalmazta meg, mely során minden területen érvényt próbált szerezni a közpénzekkel való takarékos, a pazarlást és a párhuzamosságot kiküszöbölő gazdálkodásnak, mivel a relatíve szűkülő állami bevételek mellett az elvégzendő feladatok forrásai csak ilyen lépéssorozat mellett biztosíthatóak.

A költségvetés-politikai irányelvek a közszférában a reálbérek szinten tartását irányozta elő, a kormányzati beruházások 25%, az intézményi kiadások 5%, szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok 22,5% csökkentése mellett.

A büntetés-végrehajtás 2004. évi költségvetése 36.200,2 MFt volt, amelyet 33.599,3 MFt költségvetési támogatás (92,82%) és 2.600,9 MFt (7,18%) saját bevételi előírás finanszírozott.

A fejezeti kezelésű előirányzatok a 2004. évi költségvetésben az alábbiak voltak:

Központi beruházás	1 041,9 MFt
Fogvatartottakat foglalkoztató gazdálkodó szervezetek támogatása	511,7 MFt
Börtönkörülmények javítása PHARE támogatásból	119,0 MFt

A fejezeti kezelésű előirányzatok nélkül a büntetés-végrehajtás 2004. évi kiadási eredeti előirányzata a 2003. évi eredeti előirányzathoz képest 2,17%-kal (768,4 MFt) emelkedett, amelyhez a költségvetési támogatás növekedése 1,49%-kal (493,4 MFt), a saját bevételi előírás 12,06%-kal (280 MFt) járult hozzá.

A büntetés-végrehajtás 2004. évi költségvetés sem jelentett megoldást azokon a problémás területeken, melyek a korábbi években alakultak ki.

A személyi juttatások előirányzata 1,46%-kal (265,2 MFt), a munkaadókat terhelő járulékok előirányzata 1,54%-kal (85,4 MFt), a dologi kiadási előirányzat 1,03%-kal (91,3 MFt), az egyéb működési célú támogatás 6,35%-kal (120 MFt) emelkedett. Az ellátottak pénzbeli juttatásai előirányzat a 2003. évi szinten maradt.

Az intézményi felhalmozási kiadások előirányzatán belül a 2003. évi előirányzathoz képest az intézményi beruházás 44,94%-kal (216 MFt) növekedett, míg a felújítás 2%-kal (–7,5 MFt) csökkent.

A kölcsönök előirányzata 2,86%-kal (3 MFt) növekedett, míg a lakástámogatás 5%-kal (–5 MFt) csökkent.

A központi beruházások előirányzata a 2003. évi előirányzat 76,4%-ára esett vissza, a fogvatartottak foglalkoztatását biztosító gazdasági társaságok normatív támogatása a 2003. évi szinten maradt, 511,7 MFt.

A Kormány által végrehajtott zárolások három alkalommal érintették a büntetés-végrehajtás költségvetését:

januárban	dologi kiadások	–315,9 MFt
	központi beruházás	–35,4 MFt
	kft.-k fejezeti kezelésű előirányzata	–17,0 MFt
januárban	központi beruházás	–532,8 MFt
	lakástámogatás	–20,0 MFt
májusban	kft.-k fejezeti kezelésű előirányzata	–11,5 MFt

A büntetés-végrehajtás költségvetési támogatása 2004. év során 1.852,3 MFt-tal megemelkedett, ami 1,06%-os növekményt jelentett.

A támogatás kormányzati hatáskörben az alábbiak szerint változott:

A büntetés-végrehajtás 2004. évi költségvetésének alakulása:

január hónapban	**335,9 MFt** (315,9 MFt dologi kiadás, 20 MFt lakástámogatás) zárolás;
július hónapban	**324,5 MFt** felhalmozási előirányzat (205 MFt intézményi beruházás és 74,5 MFt felújítás) a 2143/2004. Korm. határozat alapján a központi költségvetés általános tartaléka terhére;
szeptember hónapban	**451,5 MFt** személyi juttatás előirányzat a hivatásos állomány 2002-2003. években elmarad ruházati utánpótlási illetményének fedezetére a 221/2004. Kormány határozat alapján a költségvetés általános tartalékából;

október hónapban	**59,6 MFt** (45,1 MFt személyi juttatás és 14,5 MFt munkadókat terhelő járulékok) többlettámogatás a 2245/2004. Korm. határo - zat alapján a közalkalmazottak 3 %-os béremelésének fedezetére;
november hónapban	**340 MFt** (257,6 MFt személyi juttatás és 82,4 MFt munkaadókat terhelő járulékok) többlettámogatás a 2273/2004. Korm. határozat alapján a hivatásos állomány illetménykiegészítésének 5 %-os emeléséhez;
december hónapban	**6,3 MFt** (4,8 MFt személyi juttatás, 1,5 MFt munkaadókat terhelő járulék ok) a 25.130/2004. PM átirat alapján a központi tisztikar illetménykülönbözetének biztosítása.

A **személyi juttatások kiemelt előirányzata** az eredeti előirányzathoz képest 2004. végére 1,04%-kal növekedett. A kormányzati szinten biztosított személyi juttatási többleteket nem tudták teljes egészében e célra fordítani. Az új egyenruházat beszerzése 2004. évi ütemének biztosítása érdekében egy alkalommal 277,3 MFt-ot kellett a személyi juttatásokról a dologi kiadásokra átcsoportosítani. A költségvetési törvény által biztosított 265,2 MFt-os többletet az év során e célra kapott támogatásokkal együtt a közalkalmazottak béremelésére és a hivatásos állomány illetménykiegészítésének 5%-os emelésére használták fel. A szűkösen rendelkezésre álló források szükségessé tették az eredeti jutalom előirányzatának 50%-os mérséklését, valamint az üdülési hozzájárulás 2003. évi összegének felezését, így az állomány üdülési csekk formájában személyenként 20 eFt-os hozzájárulást kapott. Az előirányzat hiánya miatt megváltozott a helyi közlekedési bérlet térítési rendszere is. Az előirányzat szintje miatt a 2002. illetve 2003. évihez hasonló többletjuttatás kifizetésére nem volt lehetőség. A felügyeleti szerv által december hónapban biztosított pénzeszközöknek köszönhetően sor került az állomány 13. havi fizetése 1/12 részének folyósítására.

Összességében az előirányzat az előző évekhez képest lényegesen kedvezőtlenebbül alakult. Az előirányzat hiánya miatt mintegy 100 MFt személyi juttatás (túlóra, túlszolgálat, jubileumi jutalom, költségtérítések) kifizetését átcsoportosították a következő év terhére, ami jelentősen nehezíteni fogja a 2005. évi gazdálkodást.

A dologi kiadások kiemelt előirányzata az eredeti előirányzathoz képest 1,14%-kal növekedett. A változás főbb okai az alábbiak voltak:

2345/2003. (XII. 23.) Korm. hat. alapján zárolás	–315,9 MFt
intézeti 2003. évi maradványok	19,2 MFt
átcsoportosítás intézményi beruházásról (április)	124,5 MFt
átcsoportosítás intézményi beruházásról (május)	114,1 MFt
átcsoportosítás a kölcsönökről (május)	20,0 MFt
átcsoportosítás intézményi beruházásról (július)	164,5 MFt
átcsoportosítás személyi juttatásokról (augusztus)	277,3 MFt
IM-től átvett pénzeszköz	483,4 MFt

A 2345/2003. Kormányhatározat a dologi kiadásokon 315,9 MFt-ot zárolt, ami az intézetek, intézmények gazdálkodásában súlyos nehézségeket okozott. A helyzetet súlyosbította, hogy a 2004. évi költségvetés nem biztosított forrást a közműdíjak áremelkedése és az ÁFA változások miatti többletköltségek fedezetére. Az új egyenruházatra történő átállás rendszerében is változás következett be, mivel a hivatásos állomány ruházati utánpótlási illetményéből erre a célra nem lehetett elvonni. Emiatt a beszerzésénél a 2004. évi üteméhez szükséges előirányzatot a büntetés-végrehajtás egyéb forrásaiból kellett kigazdálkodni. Az év során a gazdálkodás stabilizálása érdekében a személyi juttatásokat és több esetben az intézményi beruházásokat is csökkentették a dologi kiadások javára. Azonban az intézeteknél, intézményeknél a likviditási problémák egyre súlyosbodtak, amelyek novemberre önerőből már kezelhetetlenné váltak. A kéréseknek megfelelően az Igazságügy-miniszter Úr intézkedett a probléma rendezéséről és decemberben a minisztérium többletbevételéből 483,4 MFt-ot biztosított dologi kiadásokra, a lejárt tartozásállomány felszámolása érdekében. Ennek köszönhetően a 2004. évet a büntetés-végrehajtás lejárt tartozásállomány nélkül zárta.

Összességében megállapítható, hogy a dologi előirányzat a büntetés-végrehajtás kiadásait a takarékossági intézkedések, a fogvatartotti létszám csökkenése, a belső tartalékok átcsoportosítása ellenére, még minimális szinten sem fedezte. A felügyeleti szerv segítsége nélkül a büntetés-végrehajtás a 2005. évet egy önerőből kezelhetetlenné vált adóssággal indította.

A felhalmozási kiadások közül a felújítási előirányzat az eredeti előirányzathoz képest a 2143/2004. Korm. határozatban biztosított 74,5 MFt-tal, valamint az intézetek, intézmények 2003. évi maradványaival növekedett. Az intézményi beruházás előirányzata a 2143/2004. Korm. határozatban biztosított 250 MFt ellenére az átcsoportosítások miatt 0,82%-kal (125,5 MFt) csökkent.

A 2004. évben végrehajtott legfontosabb beruházások, felújítások:

A fejezeti kezelésű kormányzati beruházások körét a büntetés-végrehajtás intézetrendszerének hosszú távú fejlesztéséről szóló 2072/1998. (III. 31.), valamint a büntetés-végrehajtás fejlesztési programjáról szóló 2147/2002. (V. 10.) Kormányhatározatok jelölik ki. Az így meghatározott feladatok közül a 2004-ben egy, már megkezdett beruházás folytatódott, egy megkezdődött, egy építkezés pedig befejeződött.

Folytatódtak a Dél-Magyarországon épülő, Phare-támogatásból megvalósuló 50 fő fiatalkorú befogadására alkalmas regionális börtön beruházás előkészítő munkálatai. Elkészült a tenderdokumentáció, lezajlott az uniós pályáztatás, melynek eredményeként műszaki ellenőrzésre, ún. Fidic-mérnöki munkára, a Hét-Ber Kft. 55.000 Euró szerződéses összeggel, a kiviteli tervek elkészítésére és a kivitelezésre pedig a Bayer Center Kft. 1.273.242 Euró vállalási árral vesz részt a megvalósításban. Közben befejeződtek a helyszín előzetes régészeti feltárási munkálatai. A hír-biztonságtechnika tervezésére és kiépítésére az Informatikai Főosztály közreműködésével hazai közbeszerzési eljárás keretében a Ners Kft.-vel megkötötték a szerződést 84.678.891 Ft összegről. A munkaterületet 2004. október 12-én adták át, az építkezés a kutyatelep épületeivel és a Papnövelde utca felé kivezető közműcsatorna kialakításával kezdődött meg, melynek alapkőletétele 2004. december 8-án volt.

Befejeződött a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön körletfelújításának IV. üteme, a 443.852.000 Ft szerződéses összegből a 2004. évben 202.653.574 Ft-ot fizettek ki. Ehhez

járult a speciális zárka megépítése 1.500 eFt, és az első felszerelés 2 MFt összegben. A munkálatok elvégzését követően a felújított körletet az intézet használatba vette.

A fejezeti kezelésű kormányzati beruházásokra biztosított előirányzat a már megkezdett két beruházás mellett csak egy új beruházás, a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön körletfelújítás V. ütemének elindítását tette lehetővé. A H épület IV. körletének felújítására közbeszerzési eljárás indult, melyet a GRAVITERM Kft. nyert meg 344 MFt összegű ajánlatával. A tényleges kivitelezés 2005. január 10-én kezdődött a munkaterület átadásával.

A kiemelt beruházási, felújítási feladatok közül 2004-ben négy fontos feladatkörben intézkedtek.

A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltek elhelyezésére a Szegedi Fegyház és Börtönt jelölték ki. A meglévő épületállomány csak rendkívül korlátozott kereteket biztosít a szakszerű és biztonságos elhelyezésre, ezért döntöttek arról, hogy a TÉSz-körletet a Dorozsmai úti objektum melletti területen alakítják ki. A területet a Nagyfa-Alföld Mezőgazdasági és Vegyesipari Kft.-től 40 MFt + ÁFA vételáron vásárolta meg. A TÉSz-körlet tervezése 2005-re, a kivitelezést pedig 2005. évi kezdéssel, 2006. évi átadással tervezik.

A Budapesti Fegyház és Börtönben a szállításos körlet bővítése befejeződött, melynek eredményeképpen a körszállítás lebonyolítására igénybe vehető zárkák száma megduplázódott. A generálkivitelező – közbeszerzési pályázat nyerteseként – a BAU-TRADE Kft., a beruházásra 2004-ben 382.574.409 Ft-ot költöttek. A szűkös költségvetési források ellenére megvalósították a zárkaablakok cseréjét, valamint a homlokzat, a külső lépcsők, a belső mellék lépcsőházak és a bevilágító üvegfelületek felújítását.

Az új büntetés-végrehajtási intézetek létesítéséről, valamint a beruházásokhoz kötődő forrásbevonásról szóló 2126/2004. (V. 28.) Kormány határozat két új, PPP eljárással megvalósítandó, 700 fő befogadóképességű intézet létesítését írja elő. A 2004-ben felmérték a lehetséges építési helyszíneket, megkezdték az építési és működtetési feltételek dokumentációjának összeállítását. Az építkezés helyszínének kiválasztásához mintegy 40 – a Kincstári Vagyoni Igazgatóság, önkormányzatok, cégek és magánszemélyek által felajánlott – ingatlant tekintettek meg és véleményeztek. Ezek alapján jelölték ki a Tiszalöki Önkormányzat által térítésmentesen felajánlott ingatlant. A szombathelyi Savaria Kiképző Központ területét a Honvédelmi Minisztérium térítésmentesen adta át. A keleti országrészben, Tiszalökön épülő börtön kivitelezésével külső céget bíztak meg, melyet közbeszerzési eljárás keretében a FŐBER Rt. nyert el. A nyugati országrészben, Szombathelyen épülő börtön lebonyolítását a BvOP végzi. A két PPP börtön megvalósítását az Igazságügyi Minisztérium erre a feladatra létrehozott bizottsága koordinálja.

A 2005. január 1-jétől hatályba lépő szabályozás, mely szerint az előzetes letartóztatottak 30, illetve legkésőbb 60 nap után kizárólag bv. intézetben tarthatók fogva, a fogvatartotti létszám, a férőhely- és eszköz igény növekedését vonja maga után. A férőhelyhiány csökkentése érdekében a rendőrség által felajánlott fogdákat felmérték. Megállapították, hogy a rendőrségi objektumok átvétele esetén azok átépítése, felújítása, berendezése és működtetése jelentős többletköltséget eredményezne, amelynek fedezetével jelenleg nem rendelkezik a bv. A rendőrségi fogdák közül a Budapest II., Gyorskocsi utcai épületében két új emeletet vettek át, mely mintegy 80-100 fővel növelte az elhelyezhető fogvatartottak számát.

A Fővárosi Bv. Intézet látogató helyiségének átalakítása, és a biztonsági beszélők részleges megszüntetése megtörtént. A biztonsági rendszer átalakítása hibás konstrukció, a Szegedi Fegyház és Börtön Mars téri főépülete pedig életveszélyes tetőszerkezete miatti felújítása folyamatban van. A Fővárosi Bv. Intézet III. objektum hibáinak korrigálására szavatossági pert indítottak a POLARIS Rt. ellen.

Az intézetek, intézmények és az országos parancsnokság szakterületei által jelzett igények messze meghaladták a költségvetési törvényben a büntetés-végrehajtás részére meghatározott felhalmozási célú előirányzatokat. Az intézetek erre vonatkozóan mintegy 10,055 milliárd Ft-os igénye egyrészt a többéves alulfinanszírozottság miatt a beruházások és karbantartások elmaradásából, másrészt a zsúfoltság okozta fokozott igénybevételből adódott. Forráshiány miatt alacsony összeg jutott a biztonsági berendezések, a speciális biztonsági csoportok, a fogvatartottak szállítási és élelmezési eszközeinek beszerzésére illetve pótlására. Egyre több informatikai eszköz vált elavulttá, a működő szoftverek továbbfejlesztése megtorpant. A működéshez legszükségesebb orvosi készülékek, műszerek beszerzése a felmerülő szükségletek töredékét jelentette.

A büntetés-végrehajtási intézetek az anyagi és technikai ellátásukat 2004-ben a biztosított költségvetési keretek és a technikai felszerelések, eszközök mellett nagyobb problémáktól mentesen oldották meg. A személyi állomány és a fogvatartottak élelmezése területén minden intézet bevezette a HACCP rendszerét, de területi adottságaik, technikai eszközeik, illetve személyi feltételeik ennek teljes körű alkalmazására egyelőre nem alkalmasak. Sajnálatos, hogy 2004-ben sem tudták az élelmezési normát emelni, még az inflációt elérő mértékben sem. Az elhelyezési körülmények nem változtak a tavalyi évben, a zsúfoltság nem csökkent. Az intézetek a megfelelő számú zárka felszereléssel rendelkeznek, de minőségi cseréjüket pénzügyi lehetőségeik miatt nem tudták elvégezni. A fogvatartottak ruházati ellátása 2004. évben az intézetek saját hatáskörű feladata volt, azonban az erre a feladatra kapott előirányzatot több intézet teljes egészében működési költségek finanszírozására fordította. Folytatódott a személyi állomány újonnan rendszeresített egyenruházati termékekkel történő ellátása. Az intézeteknél a személyi állomány szállítására használt autóbuszok, és a fogvatartott szállító kis és nagy befogadóképességű gépjárművek mielőbbi amortizációs cseréje indokolt. Szorgalmazni kell az anyagbeszerzést végző kis és nagy tehergépjárművek kiváltását az intézetek részére a külső beszállítók, szolgáltatók igénybevételével.

A parancsnokság ingatlan- és lakásgazdálkodási tevékenysége folytán a 2004. év folyamán értékesítésből 37.854 eFt bevétel származott, mely összeg felhasználását a Pénzügyminisztérium év eleji állásfoglalásának megfelelően 100%-ban intézményi beruházás céljára engedélyezte.

A gazdasági társaságok működése

A nominális és reálértéken csökkenő állami költségtérítés, valamint a tevékenységi kör költségviselő képességének negatív változása következtében a társaságoknál **2,4%-kal**

csökkent a foglalkoztatás. A büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainál 2004. évben **foglalkoztatott fogvatartottak átlagos állományi létszáma 4.742 fő volt.**

A büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok **összességükben pozitív eredménnyel, várhatóan 190,7 MFt** összegű nyereséggel zárják a gazdálkodási évet. Ez az eredmény **a tervezett szintet** meghaladja, annak **mintegy 3,7-szerese.** A kimutatott eredmény azonban nem tisztán a gazdálkodás eredményességét tükrözi, hiszen alakulását több esemény, egyedi döntés befolyásolta.

Előreláthatóan négy társaság, a **Kalocsai Konfekcióipari Kft.**, a **Sopronkőhidai Kft.**, a **NOSTRA Kft.**, valamint a **Nagyfa-Alföld Kft.** számol el **veszteséget.**

Az eredmény alakulását a bevételek 7,7%-os növekedése mellett a ráfordítások 2,5%-os növekedése alakította.

A **költségvetési támogatások** a **tervezettnél** összességében **31,3%-kal magasabb** szinten realizálódtak. Ennek magyarázata elsősorban az elvont osztalékelőlegből származó alapítói pénzeszközátadás, egyéb bevételek közötti elszámolása.

Fejlesztő beruházás kevés helyen valósult meg. Ezek közül a legkiemelkedőbb a tököli **Duna Papír Kft.** által egy **új papírgyártó gépsor** üzembe helyezése, az **Annamajori Kft. zöldségfeldolgozó üzem** és a **Pálhalmai Agrospeciál Kft.** által üzemeltetett **vágóhíd** a felújítása.

A társaságok eredményének reális megítéléséhez figyelembe kell venni azokat a tényezőket, amelyek tőlük független okokból jelentősen befolyásolták teljesítményüket:

- A **minimálbér** törvényileg előírt **emelésének** hatása nem volt meghatározó a társaságok eredményességében, mivel nem érintett nagy létszámot. A foglalkoztatott fogvatartottak vonatkozásában ennek **hatása a 2005-ös évben fog jelentkezni.**
- Az **állami támogatás** a sajátos többletköltségek ellentételezését szolgáló, fejezeti szintű előirányzatként jelent meg ebben az évben is. Összegét a bázis év szintje alatt, **34,1 MFt-tal csökkentett összegben** hagyták jóvá.

A költségvetési törvény ismeretében **az állami szerepvállalás** elmúlt évben determinált **csökkentése** ez évben **tovább folytatódott.**

A fejezeten kívüli költségvetési támogatás döntően a **mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó támogatásokból** származik.

- A törvényi változásokon kívül jelentős hatással volt a társaságok gazdálkodására az **ÁFA tv. módosítása,** azaz: az állami költségtérítés, mint állami támogatás mértékéig a társaságok nem igényelhetik vissza az elszámolt ÁFA összegét. Ennek megfelelően a költségvetési előirányzat mintegy 1/5-ének megfelelő, vagyis **több mint 96 MFt összegű adó visszaigénylésétől estek el** a társaságok, tovább csökkentve a többletköltségekre adott támogatás összegét.

A társaságok helyzetét mind az alapító, mind az alapító képviselője 2004-ben is fokozott figyelemmel kísérte. A folyamatos működőképesség fenntartása, az eredményes gazdálkodás, a dolgozók szociális helyzetének javítása érdekében számos intézkedést tettek.

- A Pálhalmai Agrospeciál Kft. területén áthaladó M6 jelű autópálya építése egyszeri, nagy összegű, terven felüli bevételhez juttatta a társaságot. A földterületekért kifizetett

405,2 MFt összegű vételár lehetőséget adott az alapítónak arra, hogy a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok egészének működését érintő intézkedést hozzon. Ennek értelmében a terven felüli bevétel közel 46%-át, 185 MFt-ot osztalékelőlegként elvont a társaságtól. A terven felüli bevétel és az osztalékelőleg

- egyrészt több társaság számára biztosított forrást **működési célú pénzeszközök átadására.** (E nélkül több társaság veszteséget realizált volna),
- másrészt lehetőséget teremt arra, hogy az alapító és képviselője támogatásával **társaságok között** olyan **gazdasági együttműködések** jöjjenek létre, melyek stratégiailag pozitív hatásúak (pl. a **Pálhalmai Agrospeciál Kft.** és a **Nagyfa-Alföld Kft.** között létrejött **több éves szakmai-finanszírozási együttműködés).**

- A **Sopronkőhidai Kft.** az alapító képviselőjének jóváhagyásával és a felügyelő bizottság egyetértésével **kezdte meg a textilipari alaptevékenység megszüntetését.** A stratégiai döntés olyan elszámolási kötelezettségeket hoz magával, amelyek nagy összegű veszteség kimutatását eredményezik. Ugyanakkor a társaság tőkeszerkezete a törvényileg előírt szint fölé emelkedhet.

Összefoglalva megállapítható, hogy a büntetés-végrehajtás gazdasági társaságai a velük szemben támasztott kettős követelménynek az elmúlt évben is megfeleltek. Tevékenységüket társadalmilag negatív visszhangot adó rendkívüli esemény nem terhelte. Lehetőségeik szintjén valósították meg a fogvatartottak foglalkoztatását jelentő állami feladatot, melynek során nyereséget „termeltek".

Az eredményeket külső beavatkozásoknak köszönhetik.

Továbbra is **megoldatlan problémaként** jelentkezik a társaságok túlnyomó többségének **forráshiánya.** Többek között ezért **nem várható a társaságok felzárkózása** a versenytársakhoz.

Az előbbiekből kifolyólag **pozitív irányú elmozdulás a társaságok összességében nem várható. Változatlan működési struktúra és feltételrendszer mellett gazdasági degradálódással kell számolni.**

A stratégiai és szervezetfejlesztési tevékenység

A Bv. szervezet **nemzetközi tevékenységén** belül ebben az évben is nagy szerepet játszottak a szlovák és lengyel büntetés-végrehajtással kötött szerződéseken alapuló tapasztalatcserék szakmai programok. Szlovák kiutazás nem volt, viszont két beutazás történt: hat nap összesen hat fővel. Lengyel viszonylatban két kiutazás volt, összesen 11 nap nyolc fő, valamint két beutazás: 11 nap összesen szintén nyolc fő részvételével. A nem szerződésen alapuló kiutazásokon összesen 26 alkalommal 64 fő vett részt, összesen 128 napig 12 európai országba, illetve az Amerikai Egyesült Államokba és Izraelbe. A megállapodásokon kívüli beutazások alkalmával hat ország delegációja hét alkalommal, összesen 41 fővel látogatott hazánkba.

A 2004-ben a legjelentősebb rendezvény a november 3-5. között a **13. Kriminálexpo** keretén belül megrendezett **„Fogvatartotti klasszifikáció, fogvatartotti programok"** című

nemzetközi konferencia volt, melyen a közel 80 magyar meghívott mellett 14 ország 27 képviselője vett részt.

Kutatásszervezési feladataink kapcsán 2004-ben mintegy 270 kutatási kérelmet kaptunk, ami illeszkedik az elmúlt évek emelkedést mutató tendenciájához.

A BvOP Szakkönyvtár könyvtári állománya az év során 195 könyvvel és mintegy 250 szakdokumentummal gyarapodott, a könyvtári látogatók száma folyamatosan emelkedett.

A 2002/000-315.02.02 számú Phare program 2004-ben megfelelően haladt. Megkezdődött az 50 fő fiatalkorú fogvatartott befogadására alkalmas börtönépület kivitelezése a Baranya Megyei Bv. Intézet területén. Dr. Pertétei József igazságügy-miniszter december 8-án ünnepélyes keretek között tette le az épület alapkövét. A beruházás befejezése 2006 májusában várható. Áprilisban ünnepélyes keretek között zárult a program testvérkapcsolati alprogramja, melynek során klasszifikációs rendszert és rehabilitációs programokat dolgoztak ki a fiatalkorú fogvatartottak részére.

Novemberben fejeződött be a 2001-ben beindított „A magyar Bv. professzionalizálása" elnevezésű holland MATRA program. A tervek szerint a kialakított három képzési modul a 2005/2006-os tanévtől fog beépülni a bv. személyi állományának általános képzési rendszerébe, melyet a 3x350 db hallgatói és 60 db tanári kézikönyv segít majd.

A büntetés-végrehajtás **pályázati tevékenysége** igen aktív volt az év folyamán. Létrejött a pályázati referensek hálózata, melyre valamennyi intézet/intézmény csoportosított erőforrásokat. A pályázatok szempontjából „tanulóév"-nek tekinthető időszakban két nyertes program született az EQUAL Közösségi Kezdeményezés pályázatán (BvOK, Sopronkőhidai Fegyház és Börtön), három az Országos Bűnmegelőzési Bizottság által kiírt pályázaton (Békés Megyei Bv. Intézet, Sopronkőhidai Fegyház és Börtön, Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet), továbbá számos pályázat vár még elbírálásra. Megkezdték azt az előkészítő munkát, amely majd elősegíti a Bv. szervezet részvételét a Nemzeti Fejlesztési Terv második ütemében.

A **jogi szakterület** vonatkozásában tárgyévben is radikálisan emelkedett az államigazgatási egyeztetés során megküldött jogszabályok véleményezésében való közreműködés. Így 2002-ben 142, 2003-ban 166, 2004-ben pedig már 193 jogszabály tervezetet véleményeztek.

Kiemelt feladatként jelentkezett az **új Bv. Kódex folyamatos egyeztetése,** a Hszt. módosításai, az egységes köztisztviselői törvény korábbi koncepciója. 2004-ben 13 IM, illetve közös rendeletet adtak ki.

A megjelent hat IM utasítás közül több a BvOP SzMSz-ét módosította, illetve az ORFK szervezeti átalakításával volt kapcsolatos, a 4/2004. (IK. 8.) IM utasítás a bv. szervezet szakmai felügyeleti ellenőrzését szabályozza újra.

A belső intézkedések száma idén csökkent a tavalyi 78-cal szemben 2004-ben 67 intézkedés adtak ki. Tovább folytatják azt a gyakorlatot, miszerint a Parancsnoki Kollégium I. ügyvivőjének valamennyi intézkedést kiadás előtt véleményezésre megküldték, a fogvatartottakat érintő témákban pedig kérték a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztálya előzetes véleményét.

A peres ügyek száma az előző éviekhez hasonlóan alakult, 2004-ben 32 eset volt, ezek mintegy fele munkaügyi jellegű. A fizetési meghagyásos illetve végrehajtási eljárásos ügyek száma nőtt, 25 ilyen esetben jártak el. Ezek a dolgozók illetve a volt dolgozók munkáltatói kölcsön tartozásának meg nem fizetéséből erednek. A 2003. év 12 kártérítési eljárásához képest felére csökkent a BvOP hatáskörébe tartozó káresetek száma, így összesen hat eljárást folytattak le.

2004-ben 111 szerződés elkészítésében működtek közre, ezek háromnegyede gazdasági jellegű volt.

Az **informatikai szakterület** vonatkozásában a büntetés-végrehajtási alaptevékenység törvényes működésének támogatására kialakított informatikai rendszerek a folyamatos és hibamentes működés biztosításával, az elvárások szerint üzemeltek, biztosították a bv. szervezet információ áramlási igényeit.

A szakterület munkatársai az év folyamán a feladatokat a fejlesztési stratégia szellemében, a költségvetési források keretein belül a munkatervi feladatok végrehajtásával gondosan és felkészülten hajtották végre.

A kiemelt beruházás volt a **Budapesti Fegyház és Börtön új, integrált, korszerű informatikai és telekommunikációs részrendszerének kialakítása.** Elkészült a Phare projekt keretében a Pécsen épülő 50 fős fiatalkorúak börtöne beruházás meghirdetéséhez szükséges nemzetközi pályázat.

A költségvetési forrásokból a bv. szervezet informatikai rendszerei működőképességének biztosítása érdekében az év folyamán egy **intézet** részére szereztek be korszerű **központi számítógépet.** A szükségszerűen tervezett új gazdasági informatikai rendszer megvalósításához szükséges eszközök közül **előrehozott beruházásként 169 db** korszerű **PC munkaállomás** és **30 db** korszerű **nyomtató** szereztek be, melynek során kiemelt figyelmet fordítottak az egységes, a szükséges és elégséges szoftver munkakörnyezet biztosítására. Ezek **az eszközbeszerzések az amortizáció folytán cserére szoruló eszközök pótlására nem voltak elegendőek.**

Az év folyamán a pénzügyi és gazdálkodási tevékenységét támogató informatikai rendszer korszerűsítését felmérték. Egy lehetséges továbbfejlesztési megoldást öt bv. szervnél teszteltek.

A kormányzati szervek közötti kapcsolattartás keretében bővült a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága és a **Legfőbb Ügyészség** közötti **adatszolgáltatás.** Az elkészült rendszer kétirányú, közvetlen, gyors adatszolgáltatást biztosít mindkét fél számára. Az **Országos Igazságszolgáltatási Tanács** részére a **közvetlen adatszolgáltatási lehetőség** kiépült, az előfeltételeket kialakították.

Felmérték a „Távmeghallgatás és jegyzőkönyv felvétel más módon" feladat megvalósításából a büntetés-végrehajtásra háruló feltételrendszert. A közbeszerzési eljárás előkészítésére, kidolgozták a szakmai szempontrendszert.

A szakterület eredményesen működött közre a Központosított Illetményszámfejtési Rendszer működtetéséből a bv. szervezetre háruló feladatok végrehajtásában. A bv. szervezet törvényes működésének biztosítása érdekében felmérték a bv. törvény tervezett változásaiból adódó szoftver továbbfejlesztési feladatokat.

nemzetközi konferencia volt, melyen a közel 80 magyar meghívott mellett 14 ország 27 képviselője vett részt.

Kutatásszervezési feladataink kapcsán 2004-ben mintegy 270 kutatási kérelmet kaptunk, ami illeszkedik az elmúlt évek emelkedést mutató tendenciájához.

A BvOP Szakkönyvtár könyvtári állománya az év során 195 könyvvel és mintegy 250 szakdokumentummal gyarapodott, a könyvtári látogatók száma folyamatosan emelkedett.

A 2002/000-315.02.02 számú Phare program 2004-ben megfelelően haladt. Megkezdődött az 50 fő fiatalkorú fogvatartott befogadására alkalmas börtönépület kivitelezése a Baranya Megyei Bv. Intézet területén. Dr. Pertétei József igazságügy-miniszter december 8-án ünnepélyes keretek között tette le az épület alapkövét. A beruházás befejezése 2006 májusában várható. Áprilisban ünnepélyes keretek között zárult a program testvérkapcsolati alprogramja, melynek során klasszifikációs rendszert és rehabilitációs programokat dolgoztak ki a fiatalkorú fogvatartottak részére.

Novemberben fejeződött be a 2001-ben beindított „A magyar Bv. professzionalizálása" elnevezésű holland MATRA program. A tervek szerint a kialakított három képzési modul a 2005/2006-os tanévtől fog beépülni a bv. személyi állományának általános képzési rendszerébe, melyet a 3x350 db hallgatói és 60 db tanári kézikönyv segít majd.

A büntetés-végrehajtás **pályázati tevékenysége** igen aktív volt az év folyamán. Létrejött a pályázati referensek hálózata, melyre valamennyi intézet/intézmény csoportosított erőforrásokat. A pályázatok szempontjából „tanulóév"-nek tekinthető időszakban két nyertes program született az EQUAL Közösségi Kezdeményezés pályázatán (BvOK, Sopronkőhidai Fegyház és Börtön), három az Országos Bűnmegelőzési Bizottság által kiírt pályázaton (Békés Megyei Bv. Intézet, Sopronkőhidai Fegyház és Börtön, Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet), továbbá számos pályázat vár még elbírálásra. Megkezdték azt az előkészítő munkát, amely majd elősegíti a Bv. szervezet részvételét a Nemzeti Fejlesztési Terv második ütemében.

A **jogi szakterület** vonatkozásában tárgyévben is radikálisan emelkedett az államigazgatási egyeztetés során megküldött jogszabályok véleményezésében való közreműködés. Így 2002-ben 142, 2003-ban 166, 2004-ben pedig már 193 jogszabály tervezetet véleményeztek.

Kiemelt feladatként jelentkezett az **új Bv. Kódex folyamatos egyeztetése,** a Hszt. módosításai, az egységes köztisztviselői törvény korábbi koncepciója. 2004-ben 13 IM, illetve közös rendeletet adtak ki.

A megjelent hat IM utasítás közül több a BvOP SzMSz-ét módosította, illetve az ORFK szervezeti átalakításával volt kapcsolatos, a 4/2004. (IK. 8.) IM utasítás a bv. szervezet szakmai felügyeleti ellenőrzését szabályozza újra.

A belső intézkedések száma idén csökkent a tavalyi 78-cal szemben 2004-ben 67 intézkedés adtak ki. Tovább folytatják azt a gyakorlatot, miszerint a Parancsnoki Kollégium I. ügyvivőjének valamennyi intézkedést kiadás előtt véleményezésre megküldték, a fogvatartottakat érintő témákban pedig kérték a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztálya előzetes véleményét.

A peres ügyek száma az előző éviekhez hasonlóan alakult, 2004-ben 32 eset volt, ezek mintegy fele munkaügyi jellegű. A fizetési meghagyásos illetve végrehajtási eljárásos ügyek száma nőtt, 25 ilyen esetben jártak el. Ezek a dolgozók illetve a volt dolgozók munkáltatói kölcsön tartozásának meg nem fizetéséből erednek. A 2003. év 12 kártérítési eljárásához képest felére csökkent a BvOP hatáskörébe tartozó káresetek száma, így összesen hat eljárást folytattak le.

2004-ben 111 szerződés elkészítésében működtek közre, ezek háromnegyede gazdasági jellegű volt.

Az **informatikai szakterület** vonatkozásában a büntetés-végrehajtási alaptevékenység törvényes működésének támogatására kialakított informatikai rendszerek a folyamatos és hibamentes működés biztosításával, az elvárások szerint üzemeltek, biztosították a bv. szervezet információ áramlási igényeit.

A szakterület munkatársai az év folyamán a feladatokat a fejlesztési stratégia szellemében, a költségvetési források keretein belül a munkatervi feladatok végrehajtásával gondosan és felkészülten hajtották végre.

A kiemelt beruházás volt a **Budapesti Fegyház és Börtön új, integrált, korszerű informatikai és telekommunikációs részrendszerének kialakítása.** Elkészült a Phare projekt keretében a Pécsen épülő 50 fős fiatalkorúak börtöne beruházás meghirdetéséhez szükséges nemzetközi pályázat.

A költségvetési forrásokból a bv. szervezet informatikai rendszerei működőképességének biztosítása érdekében az év folyamán egy **intézet** részére szereztek be korszerű **központi számítógépet.** A szükségszerűen tervezett új gazdasági informatikai rendszer megvalósításához szükséges eszközök közül **előrehozott beruházásként 169 db** korszerű **PC munkaállomás** és **30 db** korszerű **nyomtató** szereztek be, melynek során kiemelt figyelmet fordítottak az egységes, a szükséges és elégséges szoftver munkakörnyezet biztosítására. Ezek **az eszközbeszerzések az amortizáció folytán cserére szoruló eszközök pótlására nem voltak elegendőek.**

Az év folyamán a pénzügyi és gazdálkodási tevékenységét támogató informatikai rendszer korszerűsítését felmérték. Egy lehetséges továbbfejlesztési megoldást öt bv. szervnél teszteltek.

A kormányzati szervek közötti kapcsolattartás keretében bővült a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága és a **Legfőbb Ügyészség** közötti **adatszolgáltatás.** Az elkészült rendszer kétirányú, közvetlen, gyors adatszolgáltatást biztosít mindkét fél számára. Az **Országos Igazságszolgáltatási Tanács** részére a **közvetlen adatszolgáltatási lehetőség** kiépült, az előfeltételeket kialakították.

Felmérték a „Távmeghallgatás és jegyzőkönyv felvétel más módon" feladat megvalósításából a büntetés-végrehajtásra háruló feltételrendszert. A közbeszerzési eljárás előkészítésére, kidolgozták a szakmai szempontrendszert.

A szakterület eredményesen működött közre a Központosított Illetményszámfejtési Rendszer működtetéséből a bv. szervezetre háruló feladatok végrehajtásában. A bv. szervezet törvényes működésének biztosítása érdekében felmérték a bv. törvény tervezett változásaiból adódó szoftver továbbfejlesztési feladatokat.

A bv. szervek a munkatervben szereplő, **munkavédelemmel kapcsolatos feladatokat** végrehajtották, e területen **változás történt.** Az ellenőrzések során a munkavédelemmel kapcsolatban javult a színvonal, a feltárt hiányosságok elhárítására az ellenőrzött intézmények és intézetek ütemtervet készítettek. A **munkavédelmi vezetők** és (fő)előadók **többsége** (3 fő kivételével) **rendelkezik megfelelő szakmai végzettséggel.** A bv. szervek ismét **elvégezték az előírt kockázatértékeléseket.** A bv. szervek által elkészített géplistákat – veszélyes és egyszerűsített üzembe helyezéssel üzemeltethető gépek esetében – a helyszínen ellenőrizték, azok pontosítása az első félévében megtörtént.

A **három nap munkaképtelenséget meghaladó munkabalesetek száma 217** eset. Ezt a 2003. évhez (258 eset) viszonyítva **a balesetek száma 16%-kal csökkent.**

Három nap munkaképtelenséget meghaladó munkabalesetek:

	eset	munkaképtelen napok száma
fogvatartott	170	3 107
hivatásos	35	752
közalkalmazott	4	104
alkalmazott	8	187
összesen	**217**	**4 150**

A funkcionális tevékenység

A Büntetés végrehajtás Országos Parancsnoksága SzMSz-ének 2004. október 1-jén hatályba lépett módosítása alapján az országos parancsnok szervezési helyetteséhez tartozó **Szervezési és Ügykezelési Főosztály megszűnt** és **létrejött a Titkárság.** A főosztályon **két osztályt alakítottak ki**, a **Szervezési és Ügykezelési Osztályt** és a **Sajtókapcsolatok Osztályát.** Ide kerültek az **országos parancsnok közvetlen szakmai felügyelete alá tartozó személyek** (fegyelmi tiszt, környezetvédelmi-, tűzvédelmi- és energetikai vezető).

A bv. szervek területén dolgozó **környezetvédelmi megbízottak és energetikusok** nagy része nem rendelkezik szakirányú végzettséggel. Munkájukat döntő többségben kapcsolt munkaköri feladatként látják el.

A **Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal kötött megállapodásban** rögzített feladatokat (ASzF bejelentőlapok számítógépes rögzítését, B adatlapok felvételét, a szennyező forrásokról, szennyezett területekről összegyűjtött adatok, információk alapján a bv. szervek kármentesítési feladatainak meghatározását, a végrehajtás javasolt sorolását, költség és időbecslését, és az összefoglaló zárójelentés elkészítését) végrehajtották.

Az **Országos Környezeti Kármentesítési Program** (OKKP) **Büntetés-végrehajtási Alprogramja** végrehajtási ütemtervének kidolgozásakor a – kizárólag környezetvédelmi szempontokat (feltételezhető szennyezések, környezet veszélyeztetése, kármentesítés fontossága) figyelembe vevő – prioritásokhoz ragaszkodtak, nem vették figyelembe az érintett bv. szerv pénzügyi helyzetét, teherbíró képességét. A **kármentesítésre javasolt objektumok**

2005 és 2011 közötti **kármentesítési munkálatainak becsült költsége 144 MFt**. Alprogramunkat **a feladat koordinátora** (VITUKI Rt, Környezetügyi Intézet, Kármentesítési Koordinációs Központja) áttekintette, értékelte és **elfogadta.**

Tárgyév során a bv. szervek többsége a hulladékgazdálkodással, veszélyes anyagokkal, illetve készítményekkel kapcsolatos feladatokra egyre nagyobb hangsúly fordított. Több szervnél vezették be a hulladékok **szelektív gyűjtését.**

A 2004-es év során a bv. szervek **meddőenergia elszámolásra** való áttérését – költségvetési forrás hiányában – még mindig nem teljesítették teljes körűen. Több bv. szerv meddőenergia forgalma miatt jelentős felárat, valamint a lekötött teljesítmények túllépése miatt büntetést fizetett.

2004-ben 19 tűzeset történt. Hét személy sérült meg, valamint 448 eFt kár keletkezett. A tűzvédelmi oktatásokat előírt rendszerességgel megtartották, a dokumentálás egységes és előírás szerinti. Az elektromos és villámvédelmi szabványossági felülvizsgálatok során **megállapított hiányosságok** megszüntetésére az intézkedési tervek elkészültek, de **költségvetési keret hiányában csak egy részüket hajtották végre.**

A bv. szervek **ügyirat kezelésének** fő feladata 2004-ben is az érkező és az elküldött adathordozók nyilvántartása, meghatározott rendszer szerinti csoportosítása, az iratok legrövidebb időn belüli továbbítása volt. A 2004-es év során az **ügyiratforgalom** – a 2003-as évhez viszonyított – **növekedése** meghaladta a 3,3%-ot (megkeresésekkel együtt az 55,4%-ot). A nagyobb terhelés ellenére az iratkezelés **fegyelme és színvonala** – az előző évekhez képest – **nem romlott.** A minősített adathordozók **felülvizsgálatát** – az Országos Parancsnokság szervezeti egységeinél lévő iratok kivételével – a 2002 előtt keletkezett iratoknál befejeztük, de a minősítések törlése, dokumentációkban történő átvezetése még nem történt meg.

A fogvatartotti sajtókérelmek során **érvényesült a sajtó- és a véleménynyilvánítás szabadsága.** Csak a jogszabályokban meghatározott esetekben korlátozták a fogvatartottak véleménynyilvánítási jogát. Olyan **gyakorlatot dolgoztak ki** – a sajtókérelmek és a fogvatartotti nyilatkozatok kezelésre – amit az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Általános Helyettese, valamint a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztálya – annak ellenére, hogy **nincs kidolgozva a jogszabályi háttér** – **megfelelőnek** tartott a fogvatartottak **jogainak érvényesülésére** és amely **lehetőséget ad** a büntetés-végrehajtási intézetek **biztonságára veszélyt jelentő tényezők kiszűrésére.**

Fontosnak tekintették a személyi állományt érintő események megörökítését, a **Hírlevél** és a **Sportkiadvány** megjelentetését.

A büntetés-végrehajtási szervezet szakmai és tudományos folyóiratában – a **Börtönügyi Szemlében** – a korábbi évekhez viszonyítva jelentős számban publikáltak szakembereink a büntetés-végrehajtás szakmai feladataival és az Európai Uniós csatlakozással kapcsolatos tanulmányokat. A szemle szerkesztői feladataiban személyi változások történtek.

A **Börtön Újság** tartalmában és szerkezetében is folytatódtak – a már megkezdett – változások. Továbbra is több helyszíni riport készült a vidéki bv. intézetek életéről. A munka-

ügyi központok folyamatosan küldték az állásajánlatokat és tájékoztató anyagokat, amelyek megjelentek az újságban.

A sajtó részéről nagy érdeklődés kísérte az új **börtönfejlesztési programot,** a magántőke bevonásának lehetőségét. Fontosnak tartották az uniós szabályokkal kapcsolatos publikációk közlését.

A büntetés-végrehajtás történetében először szerveztek olyan központi rendezvényt – **„Ki, mit, tud?"** – amely szinte valamennyi bv. intézetet érintett.

A büntetés-végrehajtás működése során bekövetkezett eseményekről **haladéktalanul közleményt adtak ki.** Valótlan és/vagy téves adatokat közlő írások megjelenése után **azonnal reagáltak** (helyreigazítás, helyesbítés).

Valamennyi a főosztályhoz tartózó szakterület által tervezett **központi továbbképzés** – a költségvetési forráshiány miatti pénzügyi megszorító intézkedések következményeképpen – **elmaradt.**

Az ellenőrzési tevékenység

A büntetés-végrehajtás által végzett ellenőrzések rendszerében lényeges változások következtek be 2004-ben. Az államháztartásról szóló törvény 2003. év végén történt módosítása, továbbá a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Kormányrendeletben leírt új rendszer- és eljárási szabályok szükségessé tették a büntetés-végrehajtás eddigi költségvetési ellenőrzési rendszerének az átalakítását. Tekintettel azonban arra, hogy a szakmai ellenőrzési rendszerük alapjait a költségvetési ellenőrzésekkel kapcsolatos korábbi előírások adták, a jogszabályi változások miatt a szakmai ellenőrzések eddigi rendszerét is át kellett alakítaniuk. Ez a munka a tartalmi módosulás mellett szervezeti változtatással járt az Országos Parancsnokságon mivel a jogszabályok szerint a költségvetési és a szakmai ellenőrzési feladatok végrehajtását el kellett különíteni egymástól. Mivel mindkét tevékenységet az Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály végezte, 2004. május 1-jétől a költségvetési ellenőrzésre új, önálló szervezeti egység létesült a Költségvetési Belső Ellenőrzési Főosztály. A szakmai ellenőrzések tervezése, koordinálása továbbra is az Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály feladatkörében maradt. Ez utóbbi tevékenység alapjait a büntetés-végrehajtási szervezet szakmai felügyeleti ellenőrzéséről szóló a 4/2004. (IK 8.) IM utasítás jelentette, amely a szakmai ellenőrzések típusát és a végrehajtás alapvető szabályait határozta meg számukra.

Szakmai ellenőrzési tevékenység

A jogszabályi változásokat, valamint a szakmai felügyeleti ellenőrzésről szóló IM utasítás kiadását követően a 2004-ben új OP intézkedést készítettek és adtak ki a büntetés-végrehajtás által végzett szakmai ellenőrzések rendszerére, eljárási rendjére és a végrehajtás szabályaira vonatkozóan. Az intézkedésben meghatározottak az Országos Parancsnokság és a bv. szervek által eddig végzett belső szakmai ellenőrzéseket egyaránt módosították.

A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004. évi összetevékenységét értékelő, a 2005. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezlet

Az Országos Parancsnokság ellenőrzési munkájában a legjelentősebb változást az jelentette, hogy a szakmai felügyeleti ellenőrzések megszüntetését követően a bv. szervek munkájának átfogó ellenőrzése – és a megállapítások alapján a szakmai tevékenység átfogó értékelése – az Igazságügyi Minisztérium hatásköréből a Parancsnokság feladatkörébe került. Változás az is, hogy az átfogó értékelésekre 2004-től nem három, hanem négyévenként kerül sor.

A 2004. év közepén elkészítették az átfogó ellenőrzések négy évre előre szóló ütemtervét, és megkezdték ezek végrehajtását. Az év végéig négy ilyen ellenőrzést hajtottak végre, 2005-től kezdődően az ütemterv azonban már évente kilenc átfogó ellenőrzéssel számol. Ezeket – vezető irányításával – az Országos Parancsnokság szakmai ellenőrzési szervezetei hajtották végre. 12-13 féle szakterületi tevékenységet vizsgáltak visszamenően. Az ellenőrzést az országos parancsnok által vezetett értekezleten zárták le, melyen – az értékelés mellett – az adott bv. szerv elkövetkezendő időszakra vonatkozó főbb feladatait is meghatározták.

Az átfogó ellenőrzések végrehajtására irányuló kötelezettségek teljesítése mellett az Országos Parancsnokság szakmai ellenőrzési szervezetei – hasonlóan a korábbi évekhez – téma- és célellenőrzés keretében rendszeresen ellenőrizték a bv. szervekben folyó munkát. 2004-ben összesen 325 ellenőrzést hajtottak végre, melyből 184 téma- és 215 célellenőrzés volt. Az alaptevékenységet végző szakterületek (biztonsági, fogvatartási, egészségügyi) megfelelő számú helyszíni ellenőrzésére továbbra is kiemelt figyelmet fordítottak, a legtöbb ellenőrzés ezeken a területeken volt. Bár a többi szakterület ellenőrzései alapvetően megfelelő gyakorisággal folytak, az előttünk álló év során a fogvatartottak ellátására, a bv. szervek munka-, tűz- és környezetvédelmi tevékenységére irányuló központi ellenőrzések számát indokolt növelni. Hatékonyságuk, problémafeltáró jellegük erősítésére az elmúlt évek során jelentős erőfeszítéseket tettek, de e tekintetben a helyzet – az előrelépés ellenére – további javításra szorul.

A helyi szakmai ellenőrzések végrehajtására a bv. intézetek, intézmények vezetői összességében megfelelő figyelmet fordítottak az elmúlt év során is. A vezetői ellenőrzési tervek készítése már több éve megszokott, általános gyakorlat a büntetés-végrehajtásnál, a tervek a célellenőrzéseket és a beosztottak beszámoltatását egyaránt tartalmazzák. Az intézetek, intézmények parancsnokai – a folyamatba épített ellenőrzéseken, valamint a rendszeres időnként (hetente, havonta, negyedévente) visszatérő ellenőrzéseken kívül – 2004-re összesen 2856 kiemelt fontosságú, helyszínen történő célellenőrzést, és a beosztott vezetők 1057 alkalommal, különböző témában történő beszámoltatását tervezték be önmaguknak. Az esetszámok az előző évben regisztráltakhoz képest lényegesen nem változtak.

A tervek végrehajtása összességében megtörtént. Az ellenőrzések, illetőleg a beszámoltatások többsége (87%-a) továbbra is a biztonsági, a gazdálkodási és a fogvatartottak nevelésével, kezelésével összefüggő tevékenységek helyi végrehajtására irányult. A területi ellenőrzések során felszínre került hiányosságok, szabálytalanságok esetén a parancsnokok a szükséges intézkedéseket a kellő időben megtették, ennek elmaradásából adódó esemény az elmúlt évben nem következett be. Hatékonyabbá váltak a középvezetők által végzett ellen-

őrzések, azonban a rendkívüli események utólagos vizsgálatai során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az osztályvezetőknek, illetőleg az ennél alacsonyabb vezetői beosztást betöltőknek az eddiginél jóval nagyobb figyelemmel kell megtervezniük és végrehajtaniuk az ezeket, különösen azokon a területeken, ahol hiányzik a folyamatba épített ellenőrzés, és a sablonos, illetve a figyelmetlen munkavégzés súlyos veszélyhelyzetet teremthet.

Költségvetési ellenőrzési tevékenység

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Kormányrendelet (továbbiakban: Ber.) megjelenésével, illetve hatályba lépésével a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (továbbiakban: BvOP) új alapokra helyezte a belső ellenőrzési rendszerét. Ennek következményeként 2004. május 1-jén létrehozta a Költségvetési Belső Ellenőrzési Főosztályt (továbbiakban: Főosztály), mely különálló szervezeti egységként a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának (továbbiakban: országos parancsnok) közvetlen alárendeltségében végzi tevékenységét. A Főosztály létszáma a Ber.-ben, valamint a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága részére történő egyes belső ellenőrzési jogosítványok átruházásáról szóló 25/2004. (VII. 7.) Kormányrendeletben (továbbiakban: Bej.) meghatározott többletfeladatok maradéktalan végrehajtásának érdekében folyamatosan növekedett, így 2004. év végére kilenc főre bővült a belső ellenőri állomány.

A Főosztály a BvOP-n, valamint a BvOP irányítása alá tartozó 38 büntetés-végrehajtási intézet/intézmény tekintetében végez költségvetési ellenőrzéseket. Az Igazságügyi Minisztérium Ellenőrzési Főosztályának vezetőjével egyeztetett munkaterv, valamint az országos parancsnok soron kívüli elrendelése alapján a Főosztály 17 büntetés-végrehajtási intézetben/intézményben hajtott végre ellenőrzést. Fontos, hogy a BvOP belső ellenőrei 2004-ben első alkalommal folytattak le megbízhatósági ellenőrzést.

Vizsgálataik során a feltárt szabálytalanságok következtében négy intézetben kilenc esetben vettek fel ellenőrzési jegyzőkönyvet, azonban egyik intézetben sem kerültek felszínre olyan súlyos hiányosságok, melyek alapján büntetőeljárás megindítása indokolt lett volna.

2004-ben a kiemelt feladatok között szerepelt a büntetés-végrehajtási szervek szempontjából a Ber.-ben meghatározott jogszabályi előírások elsajátítása, illetve ebből következően az új belső ellenőrzési rendszer kialakítása. Az intézetek/intézmények a stratégiai tervüket, a középtávú ellenőrzési tervüket, valamint a belső ellenőrzési kézikönyvüket (továbbiakban: kézikönyv) összeállították, melyeket a büntetés-végrehajtási intézetek/intézmények többsége a jogszabályban előírt határidőre elkészített. A kézikönyveket a bv. szervek vezetői felterjesztették a BvOP-ra, melyek értékelésekor megállapították, hogy az intézetek/intézmények zöménél a szabályozás az elkövetkezendő időszakban módosításra, kiegészítésre szorul.

Továbbra is nehézséget okozott a büntetés-végrehajtási szervek belső ellenőrei számára az éves munkaterv összeállítása, bár előrelépésnek tekinthető, hogy a 2005. évi ellenőrzési tervek a 2004. évi terveknél jobb minőségben készültek. A hiányosságok felszámolása érdekében az országos parancsnok körlevelet intézett az intézetek/intézmények vezetői részére, melyben felhívta figyelmüket a munkatervek felülvizsgálatára, valamint szükség esetén azok módosítására.

A Bej.-ben foglalt adatszolgáltatási feladatainak az Igazságügyi Minisztérium felé maradéktalanul eleget tettek. Az intézetek/intézmények által elkészített éves munkatervek alapján az összesített éves tervet összeállították, és a felügyeleti szervnek határidőre megküldték. Az Igazságügyi Minisztérium Ellenőrzési Főosztálya vezetőjének visszajelzése alapján a felterjesztett dokumentum áttekinthetően, világosan és szakszerűen összegezte a büntetés-végrehajtási szervek ellenőrzési terveit.

A büntetés-végrehajtási szervek független belső ellenőrzési tevékenységének színvonalát, a Ber.-ben előírtak megfelelő szintű elsajátítását, a belső ellenőrök részére szervezett szakmai továbbképzések alkalmával, illetve személyes konzultációk biztosításával igyekeztek magasabb szintre emelni.

A munkafolyamatba épített vezetői ellenőrzések végrehajtása a vizsgált intézetek zöménél megfelelően történt. Néhány helyen azonban törekedni kell az ellenőrzés ezen formáinak megfelelő szabályozására, gyakorlatban történő alkalmazására, illetve annak pontos dokumentálására. A 2004. január 1-jétől hatályba lépett jogszabályi változások – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Kormányrendelet – következményeként új fogalmat iktatatták be a belső ellenőrzés keretében. A folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer (FEUVE) létrehozása, működtetése, folyamatos fejlesztése – a pénzügyminiszter által közzétett iránymutatás alapján – az elkövetkezendő időszak kiemelt feladata lesz a BVOP, illetve a büntetés-végrehajtási szervek ellenőrzési tevékenységének kidolgozásában.

Összefoglalás

A büntetés-végrehajtási szervezet – a korábbi évekhez hasonlóan – a 2004-ben is a jogszabályokban és a belső rendelkezésekben meghatározottak szerint végezte munkáját.

A szervezet személyi állományának helyzetét, hangulatát kedvezőtlenül befolyásolta a költségvetési szervek – így a büntetés-végrehajtási szervezet- anyagi lehetőségeinek szűkülése. Többek között ennek tudható be, egy olyan tendencia kialakulása, melynek következtében jelentősen növekedett a középkorú – már komoly szakmai értéket hordozó – állomány nyugállományba történő távozása. A büntetés-végrehajtás 2004-ben leginkább „csak" az egyébként mára már komoly értéket jelentő biztos munkahely, a kiszámítható jövő és az EU csatlakozástól remélt anyagi kondíciók javulásának reális lehetősége alapján jelentett és jelent alternatívát a munkaerő piacon.

Az állomány tagjainak túlnyomó többsége továbbra is felelősségteljesen végezte munkáját. A 2004-ben kezdeményezett fegyelmi- és büntetőeljárások száma jelentős mértékben – fegyelmi eljárások száma háromnegyedére, a büntetőeljárások száma kétharmadára – csökkent az előző évihez viszonyítva.

A biztonsági tevékenységet 2004-ben a szakszerűség, az eredmények további javulása és a stabilitás jellemezte, melyhez a területen dolgozó személyzet áldozatvállalására is szükség volt.

A fogvatartottak oktatási-, képzési lehetőségei az év során biztosítottak voltak. Létszámuk stagnált, az átlagtelítettségi mutató tekintetében csak kismértékű csökkenést történt a 2003-hoz képest. A büntetés-végrehajtás történetében először szervezték meg a „Ki, mit tud?" vetélkedőt, mely szinte a teljes szervezetet érintette.

A büntetés-végrehajtás 2004. évi költségvetése sem tudta feloldani azokat a feszültségpontokat, melyek a korábbi években alakultak ki. Jelentős eredmény, hogy a szervezet határidőn túli tartozásállomány nélkül zárta a tárgyévet. Befejeződött a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön körletfelújításának IV. üteme. A Budapesti Fegyház és Börtönben átadták a felújított, bővített szállításos körletrészt.

A pályázati tevékenység kiemeltebb szerephez jutott és számos nyertes program született. A jogi szakterületen kiemelt feladatként jelentkezett az új Bv. Kódex folyamatos egyeztetése.

A büntetés-végrehajtás által végzett ellenőrzések rendszerében – a törvényi változásokat követve – jelentős átalakulás történt, amely a szakmai ellenőrzések típusát és a végrehajtás alapvető szabályait is meghatározta.

1. sz. táblázat

Személyzet létszáma (2004. december 31.)

		Tiszt	Tiszthelyettes	Közalkalmazott	Összesen
Intézetek	Rendszeresített	1 254	4 745	1 018	**7 017***
	Tényleges	1 106	4 578	1 178	**6 862**
	Eltérés	–148	–167	+160	**–155**
Kft.-k	Rendszeresített	120	609	0	**729**
	Tényleges	111	594	0	**705**
	Eltérés	–9	–15	0	**–24**
Mindösszesen	Rendszeresített	1 374	5 354	1 018	**7 746**
	Tényleges	1 217	5 172	1 178	**7 567**
	Eltérés	–157	–182	+160	**–179**
Feltöltöttség	**97,69%**				

* Az intézeteknél a fentieken kívül 140 fő részmunkaidős közalkalmazott is dolgozik 83 fő 8 órás státusz terhére

2. sz. táblázat

Felvételek és távozások 2004-ben

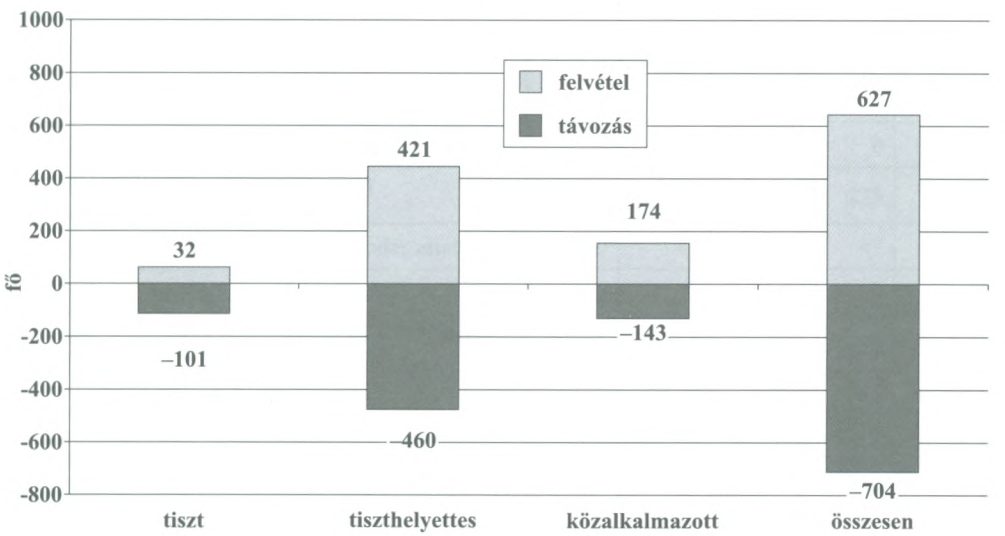

3. sz. táblázat

Új felszerelők (2004. január 1.–2004. december 31.)

		Férfi	Nő	Összesen	%	
Intézetek, intézmények	Tiszt	19	11	30	5,3	**89,5%**
	Tiszthelyettes	335	22	357	63,6	
	Közalkalmazott	58	116	174	31,0	
	Összesen	**412**	**149**	**561**	**100,0**	
Gazdasági társaságok	Tiszt	2	0	2	3,0	**10,5%**
	Tiszthelyettes	57	7	64	97,0	
	Közalkalmazott	0	0	0	0,0	
	Összesen	**59**	**7**	**66**	**100,0**	
Mind-összesen	Tiszt	21	11	32	5,1	**100%**
	Tiszthelyettes	392	29	421	67,1	
	Közalkalmazott	58	116	174	27,8	
	Összesen	**471**	**156**	**627**	**100,0**	

4. sz. táblázat

Testülettől távozók jogcím szerinti megoszlása (2004. január 1.–2004. december 31.)

	Tiszt	Zászlós, tiszthelyettes	Köz-alkalmazott	Összesen	%
Elhunyt	4	6	3	13	1,8
Más fegyveres szervhez áthelyezve	0	2	4	6	0,9
Nyugállományba helyezve felső korhatárral	7	0	0	7	1,0
Nyugállományba helyezve egészségügyi okok miatt	29	105	0	134	19,0
Nyugállományba helyezve közös megegyezéssel	34	42	0	76	10,8
Nyugállományba helyezve átszervezéskor létszám felettivé válás miatt	3	7	0	10	1,4
Nyugállományba helyezve megfelelő foglalkoztatási lehetőség hiányában	0	0	0	0	0,0
Nyugállományba helyezve lemondás miatt	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt próbaszolgálatból	6	90	7	103	14,6
Szolgálati viszonya megszűnt egészségügyi okból alk. miatt	3	24	1	28	4,0
Szolgálati viszonya megszűnt átszervezéskor létszám felettivé válás miatt	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt felmentéssel	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt képzési követelmény nem teljesítése miatt	0	1	0	1	0,1
Szolgálati viszonya megszűnt választás miatt	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt közös megegyezéssel	12	137	74	223	31,7
Szolgálati viszonya megszűnt lemondás miatt	0	41	6	47	6,7
Szolgálati viszonya megszűnt lefokozás miatt	0	3	0	3	0,4
Szolgálati viszonya megszűnt méltatlanná válás miatt	1	2	0	3	0,4
Közalkalmazotti jogviszonya megszűnt	0	0	48	48	6,8
Vezetői kinevezés visszavonásával felmentve	2	0	0	2	0,3
Összesen	**101**	**460**	**143**	**704**	**100,0**

5. sz. táblázat

Testülettől távozók jogcím szerinti megoszlása (2000. január 1.–2004. december 31.)

	2000	2001	2002	2003	2004
Elhunyt	8	1	9	6	13
Más fegyveres szervhez áthelyezve	2	1	3	6	6
Nyugállományba helyezve felső korhatárral	2	1	3	3	7
Nyugállományba helyezve egészségügyi okok miatt	183	133	113	82	134
Nyugállományba helyezve közös megegyezéssel	84	52	53	49	76
Nyugállományba helyezve átszervezéskor létszám felettivé válás miatt	15	0	0	0	10
Nyugállományba helyezve megfelelő foglalkoztatási lehetőség hiányában	0	0	0	0	0
Nyugállományba helyezve lemondás miatt	0	0	0	0	0
Szolgálati viszonya megszűnt próbaszolgálatból	201	180	159	162	103
Szolgálati viszonya megszűnt egészségügyi okból alk. miatt	57	52	24	31	28
Szolgálati viszonya megszűnt átszervezéskor létszám felettivé válás miatt	5	2	1	0	0
Szolgálati viszonya megszűnt felmentéssel	2	0	2	2	0
Szolgálati viszonya megszűnt képzési követelmény nem teljesítése miatt	1	2	5	5	1
Szolgálati viszonya megszűnt választás miatt	1	0	1	0	0
Szolgálati viszonya megszűnt közös megegyezéssel	116	99	93	116	223
Szolgálati viszonya megszűnt lemondás miatt	48	31	21	14	47
Szolgálati viszonya megszűnt lefokozás miatt	2	7	12	6	3
Szolgálati viszonya megszűnt méltatlanná válás miatt	1	2	2	4	3
Közalkalmazotti jogviszonya megszűnt	210	165	185	116	48
Vezetői kinevezés visszavonásával felmentve	0	0	0	0	2
Összesen	**938**	**728**	**686**	**602**	**704**

6. sz. táblázat

Büntetés-végrehajtási dolgozók életkor szerinti megoszlása (2004. december 31.)

	25 év alatt	26–30 év között	31–40 év között	41–50 év között	51–55 év között	55 év felett	Összesen	Megoszlás (%)
Tiszt	29	250	472	384	61	29	1 225	16,1
Zászlós, tiszthelyettes	694	1 636	2 299	537	16	1	5 183	68,3
Közalkalmazott	81	118	226	313	240	181	1 159	15,3
Összesen	**804**	**2 004**	**2 997**	**1 234**	**317**	**211**	**7 567**	
Megoszlás (%)	10,6	26,4	39,5	16,3	4,2	2,8	100,0	

7. sz. táblázat

Bűnügyi helyzet (2004. január 1.-2004. december 31.)

		ügyészi megrovás, ill. marasztaló ítélet
A fogvatartás törvényességét sértő bűncselekmények	Hivatali visszaélés bűntette	5
	Vesztegetés bűntette	4
	Bántalmazás hivatalos eljárásban	1
	Jogellenes fogvatartás	0
	Szabadság elleni bűncselekmény	1
	Egyéb	0
	Összesen	**11**
Katonai bűncselekmények	Kötelességszegés szolgálatban	15
	Szolgálati feladat alóli kibúvás	13
	Jelentési kötelezettség megszegése	0
	Szolgálati visszaélés	0
	Parancs iránti engedetlenség	2
	Szolgálati tekintély megsértése	4
	Előljárói bűncselekmények	4
	Szolgálati közeg elleni erőszak	0
	Szökés	0
	Bujtogatás	0
	Egyéb	0
	Összesen	**38**
Egyéb szolgálati viszonnyal összefüggő bűncselekmények	Szolgálati titoksértés	0
	Közbizalom elleni bűncselekmény	0
	Fogl. körében elköv. veszélyeztetés	0
	Lopás	1
	Sikkasztás	0
	Csalás	0
	Hűtlen kezelés	0
	Hanyag kezelés	0
	Ittas járművezetés	0
	Egyéb	1
	Összesen	**2**
Nem szolgálati viszonnyal összefüggő bűncselekmények	Személy elleni bűncselekmény	1
	Közlekedési bűncselekmény	1
	Vagyon elleni bűncselekmény	1
	Köznyugalom elleni bűncselekmény	0
	Egyéb	4
	Összesen	**7**

8. sz. táblázat

Fegyelmi helyzet (2004. január 1.—2004. december 31.)

Fegyelmi vétségek	Kiszabott fenyítés
Későbbi szabadítás	0
Korábbi szabadítás	0
Jogtalan fogvatartás	1
Bánásmód szabályainak megsértése	7
Fogvatartott elhelyezését, ellátását sértő cselekmény	0
Elítélttel való tiltott kapcsolat	1
Elítélt magáncélú igénybevétele	1
Kényszerítőeszköz jogellenes használata	0
Késés	79
48 órát meghaladó jogtalan távollét	2
Szolgálati kötelezettség megszegése	329
Jelentési kötelezettség megszegése, elmulasztása	32
Ellenőrzési kötelezettség megszegése	6
Gondatlan fegyverkezelés	6
Tiszteletadás elmulasztása	0
Öltözködési szabályok megsértése	1
Egyéb fegyelmi vétség	56
Fegyelmi vétség összesen	521
Szabálysértés összesen	46
Fegyelmi vétségek mindösszesen	**567**

9. sz. táblázat

Fogvatartottak létszáma (fő)

	1998. dec. 31.	1999. dec. 31.	2000. dec. 31.	2001. dec. 31.	2002. dec. 31.	2003. dec. 31.	2004. dec. 31.
Előzetesen letartóztatott	3 909	4 114	4 105	4 263	4 329	3 776	4 101
Elítélt	10 171	10 800	11 201	12 755	13 260	12 464	12 180
Kényszergyógykezelt	173	181	173	194	192	184	192
Elzárásra beutalt	113	15	60	63	57	83	70
Összesen	**14 366**	**15 110**	**15 539**	**17 275**	**17 838**	**16 507**	**16 543**
Változás az előző évhez képest (%)	7,2	5,2	2,9	10,1	3,3	–7,5	–0,2

Telítettségi adatok

Büntetés-végrehajtási intézetek összbefogadó képessége	11 400 fő
Fogvatartottak létszáma (2004. dec. 31.)	16 543 fő
Telítettség (2004. dec. 31.)	144%
Fogvatartottak átlagos létszáma (2004.)	16 482 fő
Átlagtelítettség (2004.)	142%

10. sz. táblázat

Előzetesen letartóztatottak összlétszáma (2004. december 31.)

	Elsőfokú ítéletig				Nem jogerősen elítéltek					
	Felnőtt korú		Fiatalkorú		Felnőtt korú		Fiatalkorú			
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	összesen	%
Köztörvényes	3054	203	140	4	631	43	25	1	4101	100
Állam elleni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	**3054**	**203**	**140**	**4**	**631**	**43**	**25**	**1**	**4101**	**100**

Előzetesen letartóztatottak megoszlása a fogvatartás tartama szerint (2004. december 31.)

	Elsőfokú ítéletig		Nem jogerősen elítéltek			
Tartam	**felnőtt korú**	**fiatalkorú**	**felnőtt korú**	**fiatalkorú**	**összesen**	**%**
3 hónapig	1100	45	80	3	1228	30
3–6 hónap	796	40	69	1	906	22
6–9 hónap	477	20	89	7	593	14
9–12 hónap	349	24	103	2	478	12
1–1,5 év	311	11	121	7	450	11
1,5–2 év	129	3	99	6	237	6
2 év felett	195	1	113	0	209	5
Összesen	**3257**	**144**	**674**	**26**	**4101**	**100**

11. sz. táblázat

Elítéltek előélete (2004. december 31.)

	Életkor	Fő	%
Első bűntényes	14–17 évig	41	0,34
	18–24 évig	1409	11,54
	25–29 évig	1208	9,90
	30–39 évig	1615	13,25
	40–49 évig	898	7,37
	50–59 évig	392	3,20
	60 évnél idősebb	97	0,80
	Összesen	**5660**	**46,40**
Visszaeső, különös visszaeső	14–17 évig	0	0,00
	18–24 évig	524	4,40
	25–29 évig	929	7,60
	30–39 évig	1357	11,10
	40–49 évig	631	5,20
	50–59 évig	224	1,80
	60 évnél idősebb	55	0,50
	Összesen	**3730**	**30,60**
Többszörös visszaeső	14–17 évig	0	0,00
	18–24 évig	104	0,85
	25–29 évig	410	3,40
	30–39 évig	1351	11,10
	40–49 évig	695	5,70
	50–59 évig	204	1,70
	60 évnél idősebb	26	0,20
	Összesen	**2790**	**23,00**
Mindösszesen		**12180**	**100,00**

12. sz. táblázat

Elítéltek ítéletidő szerinti megoszlása (2004. december 31.)

	Fő	%
1 hónapig	17	0,14
1–6 hónap	698	5,73
6–12 hónap	1821	14,95
1–2 év	2326	19,10
2–3 év	1743	14,31
3–5 év	2191	17,99
5–10 év	2417	19,84
10 év felett	746	6,12
Életfogytiglan	221	1,81
Összesen	**12180**	**100,0**

13. sz. táblázat

Idegen állampolgárságú fogvatartottak létszáma

	1999. dec. 31.	2000. dec. 31.	2001. dec. 31.	2002. dec. 31.	2003. dec. 31.	2004. dec. 31.
Összes fogvatartott (fő)	15 110	15 539	17 275	17 838	16 507	16 543
Idegen állampolgárságú fogvatartott (fő)	729	807	874	825	746	697
Idegen állampolgárságú fogvatartottak aránya (%)	4,8	5,2	5,6	4,6	4,5	4,2

Idegen állampolgárságú fogvatartottak megoszlása (2004. december 31.)

	fő	%
Fegyház	124	17,0
Börtön	121	17,0
Fogház	11	1,7
Kényszergyógykezelt	2	0,3
Előzetesen letartóztatott	439	64,0
Összesen	697	100,0

14. sz. táblázat

A büntetés-végrehajtást engedéllyel elhagyók

		Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Büntetés-félbeszakítás		**1760 fő**	**1439 fő**	**321 fő**
Ebből	– miniszteri hatáskörben	61 fő	50 fő	11 fő
	– országos parancsnoki hatáskörben	292 fő	248 fő	44 fő
	– intézetparancsnoki hatáskörben	1407 fő	1141 fő	266 fő
EVSZ alá soroltak eltávozása				2380 eset
Egyéb rövid tartamú eltávozás				1983 eset
Kimaradás				566 eset
Súlyos beteg hozzátartozó meglátogatása, hozzátartozó temetésén való részvétel				259 eset
Összesen				**5188 eset**

Enyhébb végrehajtási szabályok közé helyezés

	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Börtön	154	6	148
Fk. Börtön	84	0	84
Fogház	0	0	0
Összesen	**238**	**6**	**232**

Súlyosabb fokozatba helyezés

	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Fegyház	0	-	-
Börtön	27	0	29
Fk. Börtön	0	-	-
Fogház	10	8	1
Fk. Fogház	0	-	-
Összesen	**37**	**8**	**30**

Enyhébb fokozatba helyezés

	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Fegyház	110	2	104
Börtön	280	0	291
Fk. Börtön	4	0	4
Fogház	0	-	-
Fk. Fogház	0	-	-
Összesen	**394**	**2**	**399**

A táblázatok a folyamatban lévő ügyeket is tartalmazzák!

15. sz. táblázat

Fogvatartottak által elkövetett súlyosabb események (2004. január 1.–2004. december 31.) (eset/fő)

Intézet	szökés	szökés előkészülete	szökési kísérlet	szökés vétsége	közveszélyokozás, gyújtogatás	kábítószer-előtalálás	engedély nélküli eltávozás	öngyilkosság
Állampuszta	1/2			4/4	1/1			
Nagyfa			1/1	1/1		1/1		
Baracska				2/2	1/1			1/1
Pálhalma				3/3				
BFB	1/1	1/1	2/2		1/1			
Fk. Tököl		1/3						
Márianosztra		1/1						
Sátoraljaújhely								
Sopronkőhida	1/1				1/1			1/1
Szeged			1/1	1/1	2/2	3/3		1/1
Kalocsa								
Vác		3/3		2/2	2/2			1/1
Fővárosi Bv. I.	2/2	1/1			1/1	1/1		1/1
Debrecen			1/1					
Esztergom								
Győr								
Gyula	1/1							
Miskolc					1/1			1/1
Fk. Szirmabesenyő								
Pécs				1/1				
Szolnok						1/1		
Kaposvár								
Szekszárd								
Székesfehérvár	1/1							
Veszprém								
Zalaegerszeg						2/2		
KEI								
Kecskemét		1/2						
Balassagyarmat				3/3	1/1	1/1		
Eger				2/2	1/3			
Szombathely								
Nyíregyháza								
Bv. KK				1/1				
IMEI								
Összesen	**7/8**	**8/11**	**5/5**	**20/20**	**12/14**	**9/9**		**6/6**

16. sz. táblázat

A fogvatartottak elhalálozása a halálokok szerinti csoportosításban

	2002.	2003.	2004.
daganatos alapbetegség	18	15	10
szív- és keringési megbetegedés	20	20	30
emésztőszervi megbetegedés	2	1	1
légzőszervi megbetegedés	0	4	5
öngyilkosság	1	9	6
egyéb: égési baleset	0	1	0

17. sz. táblázat

Fogvatartottak betegforgalmi adatai (esetszám)

	2002.	2003.	2004.
járóbetegellátás az intézetben	163 145	199 589	208 658
járóbetegellátás nem bv. eü. intézményben	10 272	21 569	16 355
fekvőbetegellátás az intézetben	4 361	1 013	4 811
fekvőbetegellátás bv. eü. intézetben	7 361	3 536	7 740
fekvőbetegellátás nem bv. eü. intézetben	377	210	496

18. sz. táblázat

Fogvatartotti kérelmek, beadványok (2002–2004)

	2002.	2003.	2004.
Bf-kérelmek	78	110	138
Átszállítási kérelmek	196	144	152
Panaszbeadványok	190	207	170
Időigazolási ügyek	5	0	2
Bírósági megkeresés	58	81	98
Kegyelmi kérvény	12	9	9
Összesen	**539**	**551**	**569**

19. sz. táblázat

A személyi állomány FÜV minősítése (2002–2004)
(végső minősítés szerint)

	2002.	2003.	2004.
Jelen szolgálatban alkalmas	25	12	27
Jelen szolgálatban alkalmatlan	13	9	41
Ht. szolgálatra alkalmatlan	116	101	140
Rokkant	11	5	10
Nem rokkant	143	117	198

20. sz. táblázat

A személyi állomány eü. alkalmasságának II. fokon történő elbírálása (2002–2004)

	2002.	2003.	2004.
Alkalmatlan	20	19	41
Alkalmas	210	168	157
Összesen	**230**	**187**	**198**

21. sz. táblázat

A személyi állomány gyógyüdülése (2002–2004)

	2002.	2003.	2004.
Hévíz	180	180	180
Gyula	79	96	90
Igal	363	368	374

22. sz. táblázat

Kimutatás a Büntetés-végrehajtás 2004. évi kiemelt előirányzatainak alakulásáról (ezer Ft)

Megnevezés	2004. évi eredeti előirányzat			2004. december 31-ei előirányzat		
	Intézetek összesen	OP összesen	Bv. cím összesen	Intézetek összesen	OP összesen	Bv. cím összesen
Személyi juttatások	16 710 592	1 659 508	18 370 100	18 220 844	851 827	19 072 671
Munkaadókat terhelő járulékok	0	5 625 500	5 625 500	0	5 852 760	5 852 760
Dologi kiadások	8 080 600	844 000	8 924 600	9 643 919	500 873	10 144 792
Ellátottak pénzbeli juttatásai	2 700	0	2 700	2 858	0	2 858
Egyéb működési célú tám., kiadás	0	2 010 000	2 010 000	13 515	2 657 611	2 671 126
Pénzeszközátadás ÁH-on belül	0	2 010 000	2 010 000	13 515	2 010 079	2 023 594
Pénzeszközátadás ÁH-on kívül	0	0	0	0	647 532	647 532
Felújítás	0	367 700	367 700	185 037	287 633	472 670
Intézményi beruházási kiadások	28 100	668 500	696 600	212 837	358 220	571 057
Egyéb intézményi felhalm. kiad.	0	0	0	913	425	1 338
Központi beruházás	0	0	0	0	599 664	599 664
Lakástámogatás	0	95 000	95 000	0	75 000	75 000
Kölcsön	0	108 000	108 000	0	122 717	122 717
Törvény szerinti kiadások összesen	**24 821 992**	**11 378 208**	**36 200 200**	**28 279 923**	**11 306 730**	**39 586 653**
Intézményi működési bevételek	1 369 900	70 000	1 439 900	1 699 701	70 000	1 769 701
Műk. c. pénzeszközátvétel TB-től	794 000	182 000	976 000	794 000	182 000	976 000
Egyéb műk. célú pénzeszközátvétel	0	0	0	600 057	8 751	608 808
Egyéb felhalm. célú pénzeszközátvétel	5 000	95 000	100 000	8 403	555 312	563 715
Kölcsönök igénybevétele és megtérül.	0	85 000	85 000	0	136 616	136 616
Törvény szerinti bevételek összesen	**2 168 900**	**432 000**	**2 600 900**	**3 102 161**	**952 679**	**4 054 840**
Előző évi maradvány igénybevétele	**0**	**0**	**0**	**167 119**	**97 862**	**264 981**
Törvény szerinti kiadások és bevételek egyenlege	**22 653 092**	**10 946 208**	**33 599 300**	**25 177 762**	**10 354 051**	**35 531 813**
Költségvetési támogatás összesen	**22 653 092**	**10 946 208**	**33 599 300**	**25 010 643**	**10 256 189**	**35 266 832**

1. sz. táblázat

A büntetés-végrehajtás határidőn túli tartozásállománya 2001-2004

	2001	2002	2003	2004
január	20 479	11 169	2 448	4 904
február	17 735	17 223	2 225	33 838
március	21 176	53 340	4 163	42 369
április	32 568	41 593	452	134 629
május	15 052	31 274	3 133	161 825
június	20 877	54 115	4 134	116 418
július	29 937	96 189	12 681	184 412
augusztus	25 076	84 425	9 366	274 318
szeptember	41 398	15 201	7 025	243 734
október	33 758	24 857	9 226	249 199
november	45 464	7 543	34 721	345 565
december	129	694	33 098	

A büntetés-végrehajtás számla-, tartozásállománya és rendelkezésre álló pénzkészlete – 2004

	lejárt határidejű számlaállomány	összes számlaállomány	pénzkészlet
január	4904	314938	868728
február	33838	379599	225025
március	42369	321463	202876
április	134629	465151	213394
május	161825	646885	148091
június	116418	750438	149368
július	184412	836125	128955
augusztus	274318	816811	86525
szeptember	243734	681486	98019
október	249199	747332	75369
november	345565	781439	118302
december	0	228667	216756

28. sz. táblázat

A büntetés-végrehajtás 2004. évi kiadási és bevételi előirányzatainak megoszlása

Kiadási előirányzatok megoszlása

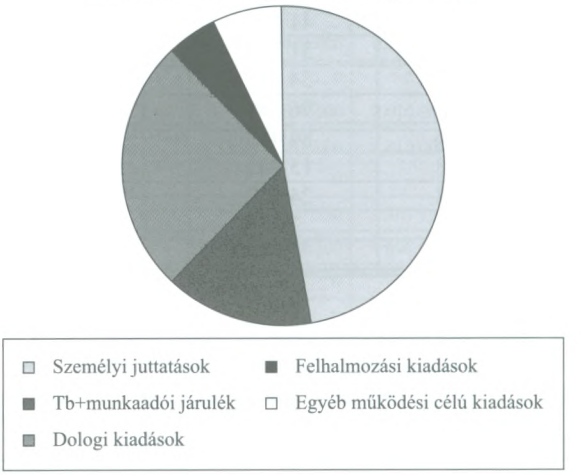

Bevételi előirányzatok megoszlása

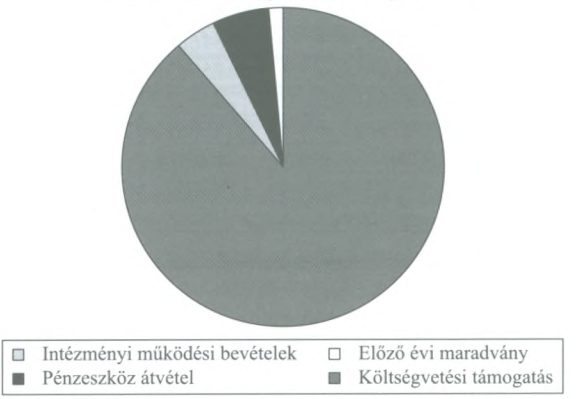

Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy szóbeli kiegészítő jelentése

Tisztelt Miniszter Úr, Hölgyeim és Uraim!

Jelentem, a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állománya elvégezte 2004. évi összevékenysége elemzését, önértékelését. A 32 büntetés-végrehajtási intézet, a hét intézmény, és a 12 gazdasági társaság parancsnokai, vezetői, az országos parancsnokság főosztályvezetői, a helyetteseim írásban terjesztették fel önértékelő jelentéseiket, melyek a büntetés-végrehajtási szervek belső szervezeti egységeinek írásos jelentései alapján készültek. Elkészítettük és az igazságügy-miniszter úrnak felterjesztettük a **„Jelentés a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004. évi összevékenységének önértékeléséről és javaslat a 2005. évi fő feladatokra"** című dokumentumot. Ehhez teszem meg most kiegészítő szóbeli jelentésemet.

Tisztelt Miniszter Úr, Hölgyeim és Uraim!

1999. május 16-a óta, hatodik éve teljesítek szolgálatot, mint a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka. Eddig öt esetben tettem szóbeli kiegészítő jelentést az évi értékelő-feladatmeghatározó értekezleteken. A tartalom kialakítása nem okozott gondot, hiszen azt a büntetés-végrehajtás összetevői; a jogi környezet, a személyzet, a fogvatartottak, a pénzügyi-gazdasági feltételek, a működési filozófia adatai, tényei, meghatározottsága adták.

Jelentésem formájában igyekeztem mindig más – a korábbi évektől eltérő – módszert választani. Amíg 2000-ben részletesen ismertettem a büntetés-végrehajtási szervezet éves önértékelő jelentését, 2001-ben az írásos jelentés fő fejezeteiből végeztem kiemeléseket. 2002-ben a 2001-ben meghatározott fő feladatok végrehajtásáról szóló beszámolás módszerét alkalmaztam. 2003-ban sikereinket és kudarcainkat mutattam be. 2004-ben – hazánk Európai Uniós csatlakozása okán azokat a nemzetközi értékeléseket ismertettem, amelyek a magyar büntetés-végrehajtást minősítették, rangsorolták, dicsérték vagy kritizálták.

Ebben az évben az országos parancsnoki kiegészítő jelentés formájaként a világszerte ismert, az Európai Unió uniós szervezeteiben és tagországaiban mind gyakrabban alkalmazott SWOT analízist (pontosabban az elvégzett analízis eredményeinek bemutatását) választottam.

A SWOT-analízis célja, tartalma

Cél: Válaszkeresés a következő kérdésekre:

- Milyen a jelenlegi helyzetünk?
- Milyen célokat akarunk megvalósítani?
- Milyen tevékenység szükséges céljaink megvalósításához?

Tartalom:

- Erősségek (strengths)
- Gyengeségek (weaknesses)
- Külső környezeti lehetőségek (opportunities)
- Külső környezeti fenyegetések (threats)

A SWOT-analízis módszere szerint bemutatom a 2004. évre vonatkozóan:

- a büntetés-végrehajtás erősségeit;
- gyengeségeit;
- a külső környezeti lehetőségeket;
- a külső környezeti fenyegetéseket.

Továbbá, hogy az analízis tapasztalataiból levont következtetések alapján, milyen feladat-javaslatokat alakítottam ki, pontosabban alakítottunk ki vezető társaimmal a büntetés-végrehajtási szervezet 2005. évi tevékenységére vonatkozóan.

Az erősségeinket tekintve a következők említhetők meg:

A magyar büntetés-végrehajtási szervezet erősségei

1. A jogi meghatározottság megléte, a belső (jogszabályoknak nem minősülő) szabályozások kialakítása a körülményekhez igazodva.
2. A személyi állomány felkészültsége, jogkövető magatartása.
3. A vezetési, irányítási tevékenység folyamatossága, jogszerűsége, szakszerűsége, az ellenőrzési tevékenység.
4. A beosztottakról történő parancsnoki, vezetői gondoskodásra vonatkozó akarat és törekvés.
5. A fogvatartottak emberi és a jogszabályokban meghatározott más jogainak biztosítottsága, összhangban a 2002. évi kormányváltáskor a büntetés-végrehajtási szervezet számára meghatározott új működési filozófia megvalósításával.
6. A fogvatartottak személyiség-fejlesztési lehetőségeinek minél szélesebb körű biztosítottságára való törekvés.
7. Magas szintű jártasság a rendkívüli események megelőzésében és kezelésében.
8. A pénzügyi-költségvetési lehetőségekhez történő igazodás akarat-elhatározása és folyamatos végrehajtása.
9. Hazai és az uniós pályázati tevékenység.
10. A magyar állami, önkormányzati, társadalmi szervezetekkel, valamint a külföldi büntetés-végrehajtási szervezetekkel való együttműködés.
11. Az írott és elektronikus sajtó képviselőivel való elvszerű, a kölcsönös előnyökön alapuló kapcsolat, a büntetés-végrehajtásról szóló, előnyös sajtóhírek kezdeményezési készsége.

A jogi meghatározottság megléte, a belső (jogszabályoknak nem minősülő) szabályozások kialakítása a körülményekhez igazodva általunk erősségnek tartott tényhelyzetre, illetve tevékenységre példaként említhető, hogy 2004-ben 67 országos parancsnoki, és országosan összesen több mint ezer intézetparancsnoki, intézményvezetői intézkedést adtunk ki. A belső szabályozások témái tekintetében csak

példa jelleggel a népszavazás, a szakmai és költségvetési ellenőrzés, a takarékossági intézkedések, a PPP beruházások, a bérfejlesztések, a rendőrségi fogdákból az előzetes letartóztatottak befogadása, az élelmezési normák, az előállításokra vonatkozó módszertani útmutató, a kábítószer prevenciós részlegek működtetése, vagy az intézetek bejáratánál elhelyezett, a hazánkban pillanatnyilag fellelhető összes igazolvány-mintát tartalmazó mintatár rendszeresítése, szabályozása említhető.

A személyi állomány felkészültsége, jogkövető magatartása terén fontos tények, hogy 2004-ben a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában 1694 fő alap és középfokú szakképzése, a Rendőrtiszti Főiskolán 23 fő tisztképzése, a BM Nemzetközi Oktatási Központjában 5 fő idegen nyelvű képzése, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán a bv. vezetők felsőszintű továbbképzésén 40 fő oktatása valósult meg.

A személyzet jogkövető magatartását bizonyítja, hogy a fegyelmi és büntető eljárások száma 2004-ben 2003-hoz viszonyítva jelentős mértékben csökkent.

A vezetési irányítási tevékenység folyamatossága, jogszerűsége, szakszerűsége, az ellenőrzési tevékenység vonatkozásában 2004-ben négy büntetés-végrehajtási intézetet átfogó (13 szakterületet érintő) ellenőrzést, 184 témaellenőrzést, 215 célellenőrzést végzett az országos parancsnokság állománya. Az intézetek, intézmények parancsnokai, vezetői az elmúlt év során a munka-szolgálati folyamatba beépített ellenőrzéseken, a visszatérő ellenőrzéseken kívül országosan összesen 2856, a beosztott vezetők 1057 témaellenőrzést hajtottak végre. 2004-ben a költségvetési ellenőrzés, a belső ellenőrzés egész rendszere megváltozott az új jogi szabályozást követően.

A büntetés-végrehajtási parancsnokok és vezetők a jelentési rendszert jól működtették. A tervezett értekezleteken túl a soronkívüli értekezletek is hozzájárultak a vezetői, irányítási tevékenység eredményességéhez.

A beosztottakról történő parancsnoki, vezetői gondoskodásra vonatkozó akarat és törekvés felismerhető volt a büntetés-végrehajtási szervezetben a 2004. év folyamán. 2004-ben a teljes hivatásos és közalkalmazotti személyi állomány 6,5%-a, összesen 492 fő részesült jutalomban. Az elmúlt évben végrehajtottuk a hivatásos állomány illetménykiegészítésének 5%-os emelését, a közalkalmazottak 3%-os béremelését. Folyósítottuk a ruházati utánpótlási illetményt, kifizettük a 2002-2003 évekre járó, a Legfelsőbb Bíróság későbbi döntése alapján jogszerűtlenül elvont ruházati utánpótlási illetményrészeket, a személyenkénti 20 ezer Ft-os üdülési költségtérítést. Családalapítási támogatásban részesítettünk 14 főt, 53 főnek segélyt adtunk. 2004-ben 72 fő részesült munkáltatói kölcsönben, 644 munkatársunk vett részt a rekreációs pihentetésben, illetve gyógyüdülésben. Mindezek alapján az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, a Magyar Televízió és a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által alapított **„A megújuló emberért" díj** elnyerésével a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004-ben azon 10 szervezet egyike lett, amely 2004-ben a legtöbb anyagi forrás felhasználásával járult hozzá dolgozói egészségének megőrzéséhez, rekreációja elősegítéséhez.

A fogvatartottak emberi és egyéb jogainak, valamint személyiségfejlesztési lehetőségeik biztosítottsága összességében megfelelt az Európai Unió börtönügyi ajánlásainak, gyakorlatának, a magyar jogszabályi követelményeknek.

A 2002-ben változott, **új működési filozófia megvalósításaként** 2004-ben 5188 esetben hagyták el fogvatartottak engedéllyel a büntetés-végrehajtási intézeteket. 232 főt helyeztek az enyhébb végrehajtási szabályok közé, és 399-et helyeztek enyhébb végrehajtási fokozatba.

Az elmúlt év folyamán 208.658 esetben részesítettek fogvatartottakat járóbeteg ellátásban a bv. intézetekben, fekvőbeteg ellátásban pedig 4811-et. Külső egészségügyi ellátásban 16.355, külső kórházi ellátásban pedig 496 esetben részesült fogvatartott.

A büntetés-végrehajtási intézetekben, 2004-ben 1873 fő fogvatartott járt általános 680 fő középiskolába, 21 fő magántanuló volt. Iskolarendszerű szakképzésben 26 fő részesült, felsőoktatási intézményben 4 fő tanult. Az iskolarendszeren kívüli – felnőttképzés – keretében 2004-ben 80 tanfolyam indult, melyeken összesen 1342 fő vett részt. A 13 intézetben működő informatikai kabinetekben 2004-ben 359 fogvatartott szerzett képzettséget. A fogvatartottak 41.421 esetben kaptak jutalmat, ez 800 esettel több, mint az előző évben.

A fogvatartottak szabadidős programjainak finanszírozására 26,5 millió Ft-ot költöttünk 2004-ben (2003-ban csak 13.7 millió Ft-ot).

A rendkívüli események megelőzésének és kezelésének színvonalát az események statisztikája jól bizonyítja. 2004-ben nem történt sem terrorcselekmény, sem fogolyzendülés, sem pedig emberölés a magyar büntetés-végrehajtási intézetekben.

Ugyanakkor azt, hogy történhetett volna, bizonyítják az említett cselekmények elkövetéséhez alkalmas eszközök (kihegyezett betonvasak a Szegedi Fegyház és Börtönben, az élelmiszercsomagban lévő cukorban elrejtett éles kézigránát, a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben) előtalálása, vagy a fogvatartottakat szállító gépjármű ajtajának kívülről történő kinyitási kísérlete a közlekedési lámpánál történő várakozáskor Szegeden, vagy a fogolyzendülésre felbujtó röpcédula elkészítése és terjesztése a Fővárosi Bv. Intézetben.

Munkatársainknak sikerült megakadályozni – még mielőtt károk keletkezhettek volna emberéletben és a vagyoni javakban – 14 gyújtogatást. A tiltott dolgok felderítésének sikereit jelenti az, hogy munka-

Kimutatás az 1990 és 2004 közötti időszakban történt szökésekről

Év	Szökési esetek száma	Szökött személyek száma
1990	20	30
1991	22	23
1992	15	17
1993	20	26
1994	14	17
1995	23	28
1996	13	16
1997	14	17
1998	19	22
1999	15	16
2000	18	19
2001	7	9
2002	7	9
2003	9	12
2004	7	8

társaink 502 rádiótelefont találtak a körletekben, munkahelyeken, biztonsági ellenőrzések során, 140-et pedig a fogvatartottaknak küldött csomagokban, kézi rádiófelderítő készülékkel és egyéb módon pedig 151-et, mindösszesen tehát 793 db-ot. Kábítószert 9 fogvatartottnál fedeztek fel kollégáink.

Sajnos 2004-ben növekedett a személyzet elleni fogvatartotti támadások száma (2003-ban 30 eset, 2004-ben 53 eset). Több támadás (például a Márianosztrai Fegyházban és Börtönben a felügyelet elleni késes támadás) sérüléseket okozott kollégáinknak. Figyelemreméltó a 2004. évi tevékenység értékelésénél, hogy az utóbbi 15 év statisztikai adatait tekintve az elmúlt évben volt a legkevesebb fogolyszökés, hét esetben nyolc fő szökött meg, de ugyanúgy, mint 2003-ban, minden szökevényt elfogtak. Négy főt a Büntetés-végrehajtási Szervezet három főt a rendőrség, egy fő pedig önként tért vissza szökése után.

Kiemelkedő eredménynek értékelhető, hogy 2004-ben 65.761 fogvatartott kör- és célszállítására került sor, és 40.988 fogvatartottat állítottak elő munkatársaink bíróságokra, ügyészségekre, egészségügyi intézményekbe, temetésre, beteg hozzátartozó meglátogatására, melyek közül egyetlen sem maradt el a Büntetés-végrehajtási Szervezet hibájából.

A pénzügyi-költségvetési lehetőségekhez 2004-ben a Büntetés-végrehajtási Szervezet önértékelésünk szerint eredményesen igazodott. Az elmúlt év során a zárolások, elvonások, forráskivonások hatásait információink szerint más fegyveres erőknél, rendvédelmi szerveknél arányosan több és nagyobb mértékű takarékossági intézkedésekkel igyekeztünk enyhíteni.

Ugyanakkor az Igazságügyi Minisztérium 2004. év végi pénzügyi támogatása nélkül (amely 584 millió Ft-ot jelentett) a Büntetés-végrehajtási Szervezet nem lett volna képes jelentős tartozásállomány nélkül zárni az elmúlt évet. Ezúton is megköszönöm Miniszter Úrnak és munkatársainak a döntést és az intézkedést. A pénzügyi lehetőségekhez való igazodás talán egyik legfontosabb ténye a magántőke bevonásával létesítendő intézetekre vonatkozó kormány-előterjesztés és határozat eredményes kidolgozása és felterjesztése. A kormányhatározat jóváhagyása óta eltelt időszak történései – amelyek mind-mind közelebb hozzák a public-private-partnership eljárással létesítendő intézetek működésének kezdetét – bizonyítják, hogy a magyar bv. intézetekre jellemző zsúfoltság csökkentése érdekében, tekintettel a fogvatartotti férőhelybővítés költségvetési forrásokból történő korlátozott lehetőségére, helyes döntés volt Magyarországon a börtönépítésben eddig még nem alkalmazott módszer választása.

A hazai és európai uniós pályázati lehetőségek kihasználása a büntetés-végrehajtásnál megítélésünk szerint sikeres volt 2004-ben. Megkezdődött a Phare pályázaton nyert, 50 fő fiatalkorú fogvatartottat befogadó regionális intézet felépítése Pécsett. Az elmúlt évben lezárult **A magyar büntetés-végrehajtási szervezet professzionizálása** című holland MATRA-program. Két szervezetünk (az Oktatási Központ, továbbá a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön együtt az ottani gazdasági társasággal) pályázatokat nyertek az EQUAL Közösségi Kezdeményezés pályázaton.

Három intézetünk (Gyula, Sopronkőhida, Veszprém) az Országos Bűnmegelőzési Bizottság pályázatain lettek nyertesek. Fontos tény a további eredményes pályázati tevékenységgel összefüggésben, hogy az országos parancsnokságon külön osztályt, az intézetekben, intézményekben pályázati referensi hálózatot hoztunk létre.

A magyar állami, önkormányzati, társadalmi, a külföldi büntetés-végrehajtási szervezetekkel való együttműködés az elmúlt évi sikereink egyik eredője, elősegítője volt. Nagyon sok külső szervezetnek kellene most köszönetet mondanom az együttműködésért. Meg kell említenem a Nemzetbiztonsági Hivatal, a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat által átadott információit, melyek hozzájárultak

a rendkívüli események megelőzéséhez, valamint a büntetés-végrehajtási bírókkal, ügyészekkel történő együttműködést is. A büntetés-végrehajtási intézetekben dolgozó rendőrségi vizsgálótisztek tevékenysége, a szállításokhoz és előállításokhoz, a szökött fogvatartottak elfogásához nyújtott rendőri segítség is nagyon lényeges volt a számunkra. Köszönetet kell mondanom a Honvédelmi Minisztérium által adott segítségért, amely például a szombathelyi kiképző központ átadásával több milliárd forintos nagyságrendet is elért. Ugyanígy köszönetet kell mondanom a Pénzügyminisztériumnak a PPP előterjesztések kidolgozásában nyújtott segítségéért. Külön ki kell ternem a börtönlelkészeket delegáló és vallásuk szempontjából felügyelő egyházak támogatására, a Helsinki Bizottság – mint a civil kontroll egyik megtestesítője – értékes tapasztalataira a közös börtönmegfigyelési program keretében. E sort még hosszan lehetne folytatni.

A külföldi büntetés-végrehajtási szervezetek közül az együttműködés a holland, az osztrák, a bajor, a szlovák, a lengyel és a cseh szervezetekkel volt a legeredményesebb.

A 2004 folyamán kiemelkedően jó volt a kapcsolatunk az írott és elektronikus sajtó képviselőivel. Megtalálva a közös nevezőt (mely szerint a sajtót tájékoztatnunk kell úgy, hogy munkánkat reálisan mutathassa be) valósnak és jónak ítélhető a sajtóhíradásokban a rólunk festett összkép.

A Büntetés-végrehajtási Szervezet gyengeségeit, hibáit, hiányosságait is számba kell vennünk ahhoz, hogy előbbre tudjunk lépni.

Gyengeségeinket – vezető munkatársaimmal együtt – a következőkben látjuk:

A magyar büntetés-végrehajtási szervezet gyengeségei

1. A büntetés-végrehajtásra vonatkozó hatályos jogi szabályozás egyes korlátai.
2. A Büntetés-végrehajtási Szervezet lehetőségeinek kihasználatlansága a régiós működtetés, a szervezet-korszerűsítés vonatkozásában.
3. A személyzet oktatási rendszerének hiányosságai.
4. A személyzet alacsony létszáma.
5. A fogvatartotti klasszifikáció lehetőségeinek bizonyos fokú kihasználatlansága.
6. A tiltott dolgok bekerülése a büntetés-végrehajtási intézetekbe, ottani elrejtettségük, fogvatartotti birtokolásuk.
7. A fogvatartotti férőhelyek elégtelen száma, szűkössége.
8. A fogvatartotti munkáltatási rendszer hiányosságai.
9. A büntetés-végrehajtási létesítmények, technikai eszközök elégtelen száma, elavultsága.
10. A költségvetésben biztosított pénzeszközök szűkössége.

A büntetés-végrehajtásra vonatkozó hatályos jogi szabályozás egyes korlátai (különösen a büntetés-végrehajtási szervezetről, a büntetések és intézkedések végrehajtásáról, a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásról, a hivatásos szolgálati viszonyról szóló) és más jogszabályok több olyan rendelkezést tartalmaznak, melyek már nem felelnek meg az európai uniós ajánlásoknak és gyakorlatnak, a magyar büntetés-végrehajtás igényeinek és a kialakítandó célszerű működésnek.

A büntetés-végrehajtási szervezet lehetőségei a régiós működtetés (itt elsősorban a fellebbviteli bíróságok és ügyészségek szerinti igazságszolgáltatási régiókra gondolunk) **vonatkozásaiban még kihasználatlanok.** Bár az elmúlt évben egy országos parancsnoki intézke-

déssel kialakítottuk a régiókat, de a büntetés-végrehajtási szervezetek régiós tevékenysége csak fokozott együttműködési szint, szervezeti változások nélkül.

A személyzet oktatási rendszerében az alapfokú képzésben gond, hogy a jelenlegi háromhetes bevezető képzés után állítottuk szolgálatba a felügyelőinket. Az Oktatási Központ budapesti elhelyezése viszonylag megdrágította a vidéki munkatársaink képzését. A Rendőrtiszti Főiskolai tisztképzésben problémát jelentett a nyelvvizsgák hiánya, amely már a főiskolai oklevél megszerzésének előfeltétele. A felsőfokú szakképzést tekintve hiányzott az egyetemi (a Bologna folyamat szerint a „masters") képzés lehetősége.

A személyzet létszáma (hivatásos 6621, közalkalmazott 984, polgári alkalmazott 806 fő, összesen 8411 fő) **a fogvatartottak számához** (16.543 fő) viszonyítva **kevés.** Erre mutatnak a bekövetkezett rendkívüli események, és az ellenőrzések tapasztalatai. A személyzeti létszám szűkössége (megítélésünk szerint 1600 fővel lenne célszerű megnövelni az állomány létszámát) folyamatosan és nagymértékben megnöveli a súlyos, rendkívüli események kockázatát, és akadálya a fogvatartotti programok jelentős számú és színvonalú növelésének.

A fogvatartotti klasszifikáció lehetőségeinek bizonyos fokú kihasználatlansága is kihat a biztonsági kockázatra, a fogvatartotti helyes személyiségfejlesztési lehetőségek közötti kiválasztásra, végezetül pedig a büntetés-végrehajtási rendszer eredményességére, különös tekintettel a bűnismétlésre, a visszaesésre.

Az elmúlt évben tapasztalható volt, hogy a korábbi éveknél sokkal nagyobb számban kerültek elő tiltott (a közbiztonságra, a fogvatartás biztonságára, a fogvatartottak egészségére veszélyes) dolgok az intézetekben. Ez bár dicséri a kutató tevékenységet, de egyben hiányossága is a biztonsági munkának, a tiltott tárgyak intézetbe kerülését illetően, továbbá, hogy a fogvatartottak rövidebb-hosszabb ideig birtokolhatták ezeket.

A fogvatartotti férőhelyek elégtelen száma, szűkössége több évtizedes gondja a magyar büntetés-végrehajtásnak. Bár az elmúlt években – így 2004-ben is –történtek kisebb-nagyobb férőhely-bővítések, intézeteink túlzsúfoltsága (2004 végén 144%) az Európai Unióban szinte példátlan. Az esztergomi intézetben 232%-os, a pécsi intézetben 194%-os, a nyíregyházi intézetben 183%-os, a szegedi intézetben 172%-os, a márianosztrai intézetben pedig 170%-os a telítettség.

A fogvatartotti munkáltatás (és ezen belül is a gazdasági társaságokban folyó tevékenység) a férőhelyek elégtelensége mellett szinte a legnagyobb problémája a magyar büntetés-végrehajtásnak. Gazdasági társaságaink pénzügyi szempontból forráshiányosak, egyre többen veszteségesek. A foglalkoztatott fogvatartottak száma csökkent. Amennyiben működési struktúrájukat, feltételrendszereiket nem változtatjuk meg, gazdasági lecsúszásukkal kell számolni.

A büntetés-végrehajtási létesítmények, és a technikai eszközök elégtelen száma, elavultsága szintén több évtizedes probléma. Ez összefügg egy másik – a büntetés-végrehajtás valamennyi komponensére kiható – gyengeséggel, nevezetesen **az állami költségvetésben biztosított pénzeszközök szűkösségével.** Számtalan példát lehetne felhozni az utóbbi két gyengeséggel összefüggésben. Csak példaként említem, hogy az országos fogvatartotti élelmezési átlag- nyersanyagköltség a reggeli, ebéd, vacsora tekintetében összesen 366 Ft.

A személyi állománynak nincs a körleteken, a fogvatartotti munkahelyeken, a terepen, a rendkívüli események kezelése során használható, alkalmas bevetési ruhája, és más fegyveres szervektől eltérően (ahol 100%-ot térítenek) mi csak a közlekedési bérlet árának felét tudjuk finanszírozni, azt is utólagosan.

A magyar büntetés-végrehajtás tevékenységét elősegítő külső környezeti lehetőségeket a következőkben látja a büntetés-végrehajtási szervezet vezetése:

A magyar büntetés-végrehajtás tevékenységét elősegítő külső környezeti lehetőségek

1. A büntetés-végrehajtásra vonatkozó jogi szabályozás módosítása, kiegészítése, új jogszabályok megalkotása, hatályba léptetése úgy, hogy a jogi követelményekhez a szükséges pénzügyi fedezetet is biztosítják.
2. A 2005. évre a költségvetési törvényben a büntetés-végrehajtás számára már jóváhagyott pénzeszközök mentesítése a zárolásoktól, elvonásoktól, forráskivonásoktól.
3. Minél több olyan hazai és európai uniós pályázati lehetőség biztosítása, amelyeken a Büntetés-végrehajtási Szervezet önállóan, vagy más szervekkel közösen pályázhat és jó eséllyel nyerhet, különös tekintettel a Nemzeti Fejlesztési Terv 2. ütemére.
4. A hazai együttműködő szervek, a külföldi büntetés-végrehajtási szervezetek fokozottabb segítségnyújtása a magyar Büntetés-végrehajtási Szervezetnek.
5. Olyan a PPP beruházásokat finanszírozó cégek, konzorciumok pályázására a szombathelyi és tiszalöki új intézetek létrehozására és működésében való részvételre, akik a pályázatok elnyerése után kitűnő tervezési, építési, biztonságtechnikai, informatikai, és első berendezési tevékenységet, továbbá színvonalas, jogszerű és szakszerű üzemeltetési tevékenységet fognak végezni az új intézetekben.
6. Kedvező, hosszúlejáratú, alacsony kamatú, csak termelési eszközökre és körülményekre fordítható, konkrét projekteket finanszírozó bankhitelek nyújtása a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok részére.
7. Amennyiben a Büntetés-végrehajtási Szervezetnek önhibáján kívül jelentős, az eredményes működést akadályozó pénzügyi finanszírozási gondjai alakulnának ki, az Igazságügyi Minisztérium, a Pénzügyminisztérium, és a kormány részéről támogató-segítő intézkedések.

A lehetőségeket felsoroló pontok közül megítélésem szerint a 7. pontban szereplő lehetőség iránti igény csak akkor fog felmerülni, ha olyan változások állnak be a gazdasági körülményekben, (pl. élelmiszer és energia árak, közüzemi díjak növekedése, jelentős fogvatartotti létszámnövekedés, magas költségekkel kezelhető büntetés-végrehajtási válsághelyzetek bekövetkezése stb.) amelyek következményei a 2005. évre a Büntetés-végrehajtási Szervezet részére jóváhagyott költségvetésből már nem finanszírozhatóak.

A büntetés-végrehajtási tevékenységet fenyegető külső környezeti fenyegetéseket az alábbiakban vélik a büntetés-végrehajtás vezetői:

A magyar büntetés-végrehajtás tevékenységét fenyegető külső környezeti fenyegetések

1. Olyan közbiztonsági válsághelyzetek kialakulása, melyek kezelése jelentősen megnövelheti az előzetes letartóztatottak, az elítéltek számát.
2. A külső irányból kiinduló rendkívüli események.
3. A büntetés-végrehajtási szervezet 2005. évi költségvetéséből történő esetleges későbbi zárolások, elvonások, forráskivonások.
4. Az új jogszabályok megjelenése esetén a végrehajtáshoz szükséges pénzügyi fedezet biztosíthatatlansága.
5. A személyi állomány létszámát csökkentő olyan szervezeti változások iránti igény kialakulása és megvalósítása, amely bár költségvetési megtakarítást eredményezhet, de maga után vonhatja a büntetés-végrehajtási rendszer súlyos működési zavarainak bekövetkezését.

Tisztelt Miniszter Úr, Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az erősségek, gyengeségek, külső lehetőségek, külső fenyegetések SWOT analízissel történt elemzése alapján a következő, a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2005-ben végrehajtandó feladatokra teszek javaslatot.

Javaslat a 2005. évi fő feladatok meghatározásához

1. A büntetés-végrehajtási intézetek, intézmények, gazdasági társaságok biztonságos működtetése, a bv. szervek belső biztonságát, külső közvetlen környezetét veszélyeztető vagy sértő rendkívüli események megelőzésével, a bekövetkezett rendkívüli események jogszerű és szakszerű kezelésével.
2. Részvétel az új büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló törvénytervezet végleges formájának kialakításában. A törvény elfogadása után a személyi állomány felkészítése a törvény végrehajtására.
3. Az új Büntetés-végrehajtási Kódex tervezetében szereplő biztonsági kockázatértékelés kapcsán a fogvatartottak megismerése, osztályozása, csoportba sorolása új rendszerének, a büntetés-végrehajtási fokozatokon belüli differenciálás módozatának, a jogok, jogosultságok, kedvezmények biztosítása rendszerének kidolgozása, különös tekintettel a kapcsolattartás módjaira a zárt és félig nyitott jellegű rezsimekben.
4. Felkészülés az Európa Tanács Kínzás, Embertelen, Megalázó Eljárás vagy Büntetés Elleni Bizottság (CPT) ellenőrző látogatására, az ellenőrzés elősegítése, az elsődleges intézkedések megtétele a látogatás tapasztalatai, illetve a szükséges intézkedések kiadása a bizottság írásos jelentésének megismerése után.
5. A rendőrségi fogdákban fogvatartott, előzetes letartóztatottak átvétele a bv. intézetekbe 30 nap, vagy az esetleges kétszeri (15-15 napos) meghosszabbítás után.
6. A fogvatartottak foglalkoztatási (munkáltatási, oktatási, kulturális-sport-szabadidős) lehetőségeinek bővítése egyrészt a költségvetési források, másrészt a pályázati lehetőségek kihasználásával.

7. A büntetés-végrehajtási speciális biztonsági (kutató, beavatkozó) feladatokat oktató és végrehajtó osztály létrehozása, az intézkedés-taktikai rendszer kidolgozása.
8. Takarékos, folyamatosan ellenőrzött, és a rendelkezésre álló időarányos kereteken belül korrigált költségvetési gazdálkodás folytatása annak érdekében, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet a 2005. évet csekély mértékű, 30 napos határidőn belüli tartozás-állománynyal zárja.
9. A PPP módszerrel létesítendő büntetés-végrehajtási intézetek kialakítása időarányos feladatainak tervszerű és szervezett végrehajtása.
10. A PHARE forrásból létesítendő pécsi regionális fiatalkorúak intézetének kialakítása, időarányos feladatainak tervszerű és szervezett végrehajtása.
11. A bv. gazdasági társaságai részéről az Igazságügyi Minisztérium előzetes egyetértése alapján a Magyar Fejlesztési Banktól mintegy 10 milliárd Ft nagyságrendű, állami garanciavállalással felveendő, csak termelési eszközök és rendszerek finanszírozására fordítható hitel ügyében az előterjesztés és a kormányhatározat tervezet kidolgozása. A kormányhatározat megjelenése után a MFB és a bv. gazdasági társaságok közötti szerződéskötés, a projekt megvalósítási terveinek kidolgozása.
12. A lehetséges pályázati és egyéb – elsősorban az Európa Tervben szereplő – külső források hasznosítása érdekében pályázati dokumentációk előkészítése, együttműködésében az állami, önkormányzati, és más szervekkel, a pályázati önrészi költségek biztosítottságának arányában.
13. Az Európa Tanács büntetés-végrehajtással kapcsolatos legújabb – ez idáig magyar fordításban még nem ismert – ajánlásai, az Európai Emberi Jogi Bizottság egyedi határozatai, az Európa Tanács Kínzás, Embertelen, Megalázó Eljárás vagy Büntetés Elleni Bizottság (CPT) ellenőrzési tapasztalatainak magyar nyelvre történő lefordítása és annak kiadása a Bv Szakkönyvtár által.
14. A rendelkezésre álló források hatékonyabb kihasználása érdekében annak megvizsgálása, hogy mely intézeti, intézményi funkciók vonhatók össze, és ezek milyen formában illeszthetők a büntetés-végrehajtási régiók rendszerébe. A vizsgálat tapasztalatai alapján a szervezetkorszerűsítés végrehajtása.

Kérem a tisztelt Miniszter Urat, hogy a felterjesztett éves önértékelő írásos jelentésünket, szóbeli kiegészítő jelentésemet elfogadni szíveskedjen.

Csapó József bv. dandártábornok jelentése

Jelentem, a Szegedi Fegyház és Börtön a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, 2004-ben a büntetés-végrehajtási szervezet számára éves szinten meghatározott előírások szerint végezte tevékenységét. A törvényes, biztonságos, rendeltetésszerű működést súlyosan veszélyeztető személyi és tárgyi tényezők nem fordultak elő. A büntetés-végrehajtás biztonságát kiemelkedően sértő, zavaró esemény nem következett be. Az intézet az ítélőtáblák működésével kapcsolatos feladatait eredményesen látta el.

A 2005. január1-jétől a rendőrségi fogdákból a bv. intézetbe átkerülő fogvatartottak átvétele a tervek szerint történt.

Az intézet részt vett a büntetések és intézkedések végrehajtásával kapcsolatos új törvény tervezetének véleményezésében, és javaslatot tett az új rendelkezéseknek megfelelő bv. gyakorlat kialakítására.

Az európai parlamenti választásokkal, valamint az országos ügydöntő népszavazásokkal összefüggő feladatok végrehajtása rendben megtörtént.

A 2004. áprilisi költségvetési megszorítások a fizetőképességet nem veszélyeztették, a helyi szinten bevezetett takarékossági intézkedések eredményesek voltak. A 2005. évi illetményemelések intézetre eső részének fedezete létszámcsökkentés nélkül megoldható, ennek érdekében az állományi létszámból 9 fő helyét zároltuk.

Az intézet 2004-ben két pályázatot írt, ebből az egyik az európai uniós EQUAL „Esélyteremtés a foglalkoztatásban" kísérleti jellegű program elnevezésű pályázatunkat a második fordulóban elutasították, de a másik, a Gyermek Ifjúsági és Sport Minisztérium „Kábítószer prevenciós és reszocializációs" programjával intézetünk 1 500 000,- forintot nyert.

Az intézet zavartalan működéséhez szükséges informatikai hátteret a szakterület folyamatosan, megfelelő színvonalon biztosította.

Az eredmények mellett az anyagi-tárgyi körülményekben negatívumnak tekinthető a főépület elöregedett tetőszerkezetének meghibásodása. A javítás az Országos Parancsnokság beruházása keretében jelenleg is folyamatban van. A Csillag körlet épülete szintén rossz állapotú, a felső boltozat megrepedt, csak a hiba „tüneti kezelésére" volt lehetőség.

A II. objektumban, több területen is garanciális javításokra volt szükség. Erről külön jelentést terjesztettünk fel a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságára.

Az intézet biztonsági rendszere felújításra, korszerűsítésre szorul. Ez saját forrásból nem lehetséges. A problémát jelentettük a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságára. Az 1996. óta esedékes felújítás elhúzódása lényegében az intézet működésére is veszélyt jelent.

A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2004. évi összetevékenységét értékelő, a 2005. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezlet

A működés személyi feltételeiben aggasztó jelenségek mutatkoznak. Az állomány körében felerősödött a korábbi években már tapasztalható eladósodás. Sok esetben a dolgozók mindennapi megélhetése került veszélybe. Mindez hátrányosan érinti a munkavégzés minőségét, a munkafegyelmet, ugyanakkor a korrupció veszélyforrásává is válhat. A szervezet nem tud kiszámítható és vonzó életpályaképet nyújtani, emelkedik a hivatásnak végleg hátat fordító dolgozók száma. A fiatal munkavállalók egy jelentős része 1-2 év után elhagyja a pályát, hivatástudatuk hiányzik.

Ez jelentős részben a kereset elavult reálértékéből, a túlszolgálatból, a nyomasztó felelősségből, a feladatok mennyiségéből, a növekvő követelményekből adódhat.

Az előbbiekkel összefügg a személyi állomány kedvezőtlen fegyelmi helyzete, és a betegállományban töltött napok magas száma is. Mindkét területen kedvezőtlen irányú tendenciák érvényesülnek. A fegyelmi eljárások száma 2003-hoz képest 10%-kal nőtt, több és súlyosabb fegyelmi fenyítések kiszabására is szükség volt. A betegállományban töltött napok száma 2003-hoz viszonyítva csaknem megduplázódott(!), 10000 feletti volt, a 2003. évi 6248-hoz képest. A tizenharmadik havi illetmény körül kialakult bizonytalanság is negatívan hatott a hangulatra.

Mivel a napi szolgálat ellátása jelentős nehézségekbe ütközött, 2004 szeptemberétől Központi szolgálatszervezést vezettek be. Ennek jegyében a büntetés-végrehajtási és a biztonsági osztályok folyamatos, váltásos szolgálatban, valamint a hivatalitól eltérő időrendben beosztott állománya szempontjából csökkent a leterheltség, s a feladatok elosztása arányosabb lett.

Kedvező tapasztalatai vannak a büntetés-végrehajtási és a biztonsági osztályok összevont értekezleteinek. Ennek köszönhetően eredményesebb a szakmai érdekek és feladatok összehangolása. Javult a szakterületek közötti együttműködés, pozitív változást hoztak a nevelői értekezletek is.

Az intézet médiával kialakított kapcsolata regionális szinten, a büntetés-végrehajtás sajtó- és kommunikációs tevékenységének keretében valósul meg. Igyekeztünk érvényesíteni azt a törekvést, hogy a büntetés-végrehajtásban dolgozó szakemberek munkáját hitelesen mutassák be.

Kiemelkedő érdeklődés kísérte a TÉSZ-t és az ezt töltő elítélteket. Ezen kívül népszerű téma volt az életfogytig tartó szabadságvesztésből szabadultak életének újrakezdése, a fogvatartottak külső kapcsolatainak keresése, kulturális és hitéleti tevékenység bemutatása. A megkeresések közül 31 esetben készült riport. A médiában összesen 63 fogvatartott nyilatkozott, illetve vállalta képmásának közzétételét.

A nyitottság elvének megfelelően folyamatos volt az érdeklődés az intézet munkája iránt. Bűnmegelőzési látogatására középfokú oktatási intézményekből, nevelőintézetekből érkeztek. A témában érintett szakemberek is látogatást tettek. A tiszta profilú bűnmegelőzési látogatásban és a kihelyezett osztályfőnöki órákon részt vevők száma 1074 fő volt.

Az intézet támogatja, és terepet biztosít a büntetés-végrehajtási témájú kutatómunkának, a szakdolgozatok elkészítése érdekében anyaggyűjtő terep, amely nagy megterhelést jelent.

Tudományos területen nagyobb létszámot (50 fő) igénylő, frontális vizsgálat pszichológiai témában történt – az intézetbe történt első befogadás 120. évfordulójának alkalmából az intézet felkérésére –, ezen kívül 30 fő bevonásával szintén pszichológiai témában tartottak utókövetéses vizsgálatot.

A magyar-holland MATRA-program keretében 2004. februárban és áprilisban parancsnok-helyettesek vezetésével látogatást tettünk a Holland Királyságba, a vughts-i bv. intézetbe. A látoga-

tások során az első csoport a különleges, fokozott biztonságú egységeket tanulmányozhatta, információt gyűjtve a Szegeden kialakítandó TÉSZ körlet kialakításához, míg a második csoport a drogmentes körlet és a gyógyító-nevelő csoport munkáját ismerhette meg.

Júniusban a twinning keretében holland delegáció érkezett intézetünkbe. A látogatás során megtekintették a közös elképzelésnek megfelelően átalakított gyógyító-nevelő csoportot, valamint a kialakított drogprevenciós körleteket.

A vught-i büntetés-végrehajtási intézettel kialakult baráti kapcsolatnak köszönhetően 2004. szeptember 28-án 167 db számítógépet, 2 db nyomtatót és 70 db televíziót kaptunk adományként Hollandiából.

A MATRA programon keretében létesült twinning kapcsolatnak köszönhetően 2003. szeptember közepétől – 2 kezdő és 1 haladó csoport kialakításával – angol nyelvtanfolyam indult az intézetben, amely nagyon sikeres volt, hiszen az induló 42 főből 40-en elvégezték a 2004. novemberében záródó, több mint egy éves tanfolyamot, s közülük 37-en sikeres nyelvvizsgát tettek.

Az intézetben a szakmai belső ellenőrzéseket intézkedés szabályozta, valamint külön intézkedés rendelkezett a hivatali időn kívüli, a pihenő- és ünnepnapokon történő ellenőrzésekről.

Az intézetben szakmai ellenőrzéseket a parancsnok, a parancsnok-helyettesek, az osztályvezetők és helyetteseik, valamint a csoportvezetők végeztek.

A belső ellenőrzést tekintve, a 2004. év során a jogszabályi változások miatt szükségessé vált a belső ellenőrzési rendszer átalakítása, melynek működését új alapokra kellett helyezni.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság nem merült fel. Terven kívül elrendelt ellenőrzéseket főleg olyan témákban rendelték el, melyek az intézet működése és megítélése szempontjából kiemelt jelentőséggel bírtak.

Júniusban a II. Objektumban rendőrségi kihallgató helyiségeket alakítottunk ki, A rendőrség az 1., 2. és 3. emeleti irodákba számítógépes végpontot épített ki a Robotzsaru programrendszer használatához.

Áprilisban új számítógépes munkahely létesült 2 fogvatartott részére a Csillag körleten. A fogvatartottak fordítási feladatokat végeznek angolról magyarra, illetve magyarról angolra.

A holland adomány rendszerbe állítása kapcsán júliusban elkészült – az Országos Parancsnokság Informatikai Főosztállyal történt egyeztetést követően – a Szegedi Fegyház és Börtön I. Objektum informatikai hálózat korszerűsítésének rendszere.

Az Informatikai Főosztály a kivitelezéshez szükséges 4 546 000 Ft-ot biztosította.

2005. januárjában az intézet szakemberei megkezdik az informatikai hálózat kiépítését. A homogén rendszer kábelezése 2005 végére elkészül, s a Vught-i intézettől kapott számítógépek rendszerbe integrálása is megtörténik. Folyamatos fejlesztés alatt áll a „Csillag web" elnevezésű intranetes információs szolgáltatás, amely az intézet összes PC-jén elérhető a böngészőprogram segítségével.

A személyi állomány szakmai oktatása, továbbképzése tervszerűen történt.

A kihelyezett alapfokú szaktanfolyamot 32 fő végezte el, és 18 szakképzése folyik. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában Középfokú szaktanfolyami végzettséget 8 fő szerzett. Jelenleg intézetünkből 18 főt képeznek. Állami középfokú tanintézetben 8 fő szerzett kö-

zépfokú végzettséget, és 36 fő folytat tanulmányokat. Állami felsőfokú tanintézetben 8 tiszt másoddiploma, 35 tiszthelyettes első diploma megszerzése érdekében tanul, ebből 2 tiszthelyettes a Rendőrtiszti Főiskola levelező tagozatos hallgatója. A tanulmányi és szolgálati feladatok összehangolása ilyen tanulói létszámnál gondot okoz.

Az év folyamán a személyi állomány részére továbbképzést tartottunk. Folyamatosan végezzük a kutyavezetők és a szolgálati kutyák szakmai képzését. A teljesítménykövetelmények meghatározása és az értékelés végrehajtása határidőre megtörtént.

A személyi állománnyal kapcsolatban a fegyelmi ügyek száma az elmúlt évekhez képest tovább emelkedett. 2004-ben fegyelmi eljárást 93 esetben rendeltek el. 10 esetben került sor figyelmeztetésre, a legtöbbször feddés fenyítés került kiszabásra az eljárás alá vontakkal szemben, 8 alkalommal pedig végrehajtásában felfüggesztett fegyelmi határozat született. Ebben az évben már a legsúlyosabb fenyítés büntetést is alkalmazni kellett 1 fő biztonsági-felügyelővel szemben.

A tavalyi évhez hasonlóan az elrendelt eljárások közül arányában magas a késés, a szolgálati kötelezettség megszegése miatt indított fegyelmi ügyek száma. 2004. szeptemberében a Szegedi Katonai Ügyészség ellenőrizte a fegyelmi eljárások folytatásának törvényességét. A katonai ügyész hiányosságot nem tapasztalt.

A személyi állomány bűnügyi helyzete az esetek számát tekintve jelentősen javult az elmúlt évekhez képest. Sajnálatos tény, hogy az intézetben megjelent az első hivatalos személy által elkövetett vesztegetési ügy is.

A fegyelmi és a bűnügyi helyzet javítása érdekében a havi információs és vezetői értekezleteken, eligazításokon a helyi és más intézetben előfordult fegyelmi- és büntető ügyeket és annak tanulságait ismertették.

A személyi állomány számára naponta biztosított az orvosi rendelés. A FÜV útján nyugállományba kerülők száma ismét növekszik. A 25 év munkaviszonyt elérő testületi tagok többsége kéri megromlott egészségi állapotára való hivatkozással a nyugdíjaztatását.

A személyi állomány részére önkéntes véradást két alkalommal szervezett az egészségügyi osztály. Az év során sem a személyi állomány, sem a fogvatartottak körében tömeges fertőző megbetegedés nem fordult elő.

A személyi állomány és fogvatartottak részére a közegészségügyi előírásnak megfelelő konyhán főznek. A személyi állomány munkakörülményei elég változatosak. Az I. Objektumban az irodai berendezéseket az anyagi lehetőségek függvényében folyamatosan újakra cseréljük. Az őrhelyek fokozatosan romló állaguk miatt felújítást igényelnek.

A parancsnoki épület tetőterében kialakított öltöző műszaki okok miatt nem használható. Kiváltására különböző helyeken alakítottak ki öltözőket, amelyek az előírásoknak sajnos nem felelnek meg. Ugyanez mondható el a II. Objektumról is, ahová kevés öltözőt építettek, így szükségmegoldásként a foglalkoztatókban helyezték el az öltözőszekrényeket.

Dr. Sipaki Ferenc bv. ezredes jelentése

Miniszter Úr, Vezérőrnagy Úr!
Tisztelt parancsnoki értekezlet!

Jelentem, a Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetek egyik alapvető feladata a fogvatartottak előállításának megszervezése és végrehajtása. Ennek kapcsán arról a hat hónapos programról szeretnék szólni, amelyet a Jász–Nagykun–Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben hajtottunk végre az elmúlt év második felében, Csóti András bv. dandártábornok. engedélyével és támogatásával.

2004 elején kockázatelemzést végeztünk a biztonsági szakterület tevékenységéről, mely kiterjedt az objektum védelemre, a körleten a fogvatartottak őrzésére, felügyeletére és az előállítási feladatokra, melynek mind komoly biztonsági kockázatot rejtenek.

2001 és 2003 között férőhelybővítés és felújítás volt az intézetben. A kockázat csökkentése érdekében a hagyományos és a korszerű biztonságtechnikát felújítottuk.

A legproblematikusabb terület a fogvatartottak előállítása, amit napi rendszerességgel hajtunk végre.

Előállítás:	2004-ben	3708 esetben
	2003-ban	4193 esetben történt.
Szállítás:	2004-ben	1521 fő,
	2003-ban	2017 fő.

A legfontosabb kockázati tényezők:

- a fogvatartottat kivisszük az őrzött területről,
- vidéki előállítások során az intézettől 50-60 km-re hajtjuk végre a feladatot,
- az előállítást a felügyelő egyedül hajtja végre,
- megváltozott állampolgári fegyelem a bírósági épületben,
- fogvatartott szökés-szöktetés, illetve a pest megyei bíróságok bíróinak védelmére irányuló elképzelések

A biztonsági szakterület vezetőivel közösen elemeztük a jelenlegi gyakorlatot, és abból kiindulva határoztuk meg a biztonsági kockázat csökkentésére irányuló feladatokat.

Az elemzés eredményét röviden összefoglalva: több ember, több pénz, több idő kell a felkészülésre és a feladat végrehajtására.

A döntés meghaladja az intézet kompetenciáját, így a feladat végrehajtását változatlan feltételekkel kellett megszervezni.

A hangsúly az alábbi területeken van:

- felkészülés – felkészítés – eligazítás,
- információgyűjtés, értékelés és elemzés,
- felkészültebb végrehajtás, demonstratív módon történő végrehajtás
- rendszeresebb és alaposabb ellenőrzés

A bevezetés eredményessége érdekében tett intézkedések:

- a körletfelügyelő állomány biztonsági osztályhoz rendelése,
- négyváltásos szolgálati rendszer bevezetése, külön előállító szakasz (ötödik váltás) létrehozása,
- az előállítások irányítására 8 órás biztonsági tiszt rendszerbe állítása az osztályvezetőnek közvetlenül alárendelve,
- a végrehajtáshoz szükséges szabályok, szolgálati utasítások stb. módosítása,
- a vidéki bíróság épületeinek az előállítás feltételeinek megvizsgálása. minden bíróságról írásos anyag összeállítása, külön helyszínrajzzal.

Irányítás és felkészítés gyakorlati végrehajtása:

- felkészült tiszt kijelölése az előállítási feladatok irányítására, ellenőrzésére,
- információk összegyűjtése a fogvatartottakról és az előállítás helyéről,
- információ a felügyelők felkészültségéről,
- az információk alapján a feladat végrehajtására legalkalmasabb felügyelő kiválasztása,
- részletes és alapos eligazítás a feladat megkezdése előtt,
- a végrehajtás során keletkezett új információk összegyűjtése, értékelése, elemzése,
- a személyi állomány önvédelmi képzése.

Előállítás végrehajtása:

- A végrehajtás során arra fordítottunk figyelmet, hogy a feladatok egymástól világosan elkülönüljenek: szolgálatba jelentkezés, felszerelés, eligazítás, fogvatar-

tott átvétele – kioktatása –motozása, előállítás végrehajtása, jelentés a feladat végrehajtásról, szolgálat befejezése.
- Az eredményesebb végrehajtás érdekében a biztonsági osztályvezető felvette a kapcsolatot a helyi kapitányságok, közrendvédelmi vezetőivel.

Demonstratív módon történő előállítás:

- A hatékonyabb és biztonságosabb feladat végrehajtása érdekében az osztályvezető, vagy az előállítást irányító biztonsági tiszt által kiválasztott esetekben.
- Nagyobb létszámú felügyelő vett részt a végrehajtásban, jellemzően az akciócsoport tagjai.
- Az előállítás helyszínét minden esetben a végrehajtást megelőzően tüzetesen átvizsgálták (várakozóhelyiség, tárgyalóterem, folyosó, mellékhelyiségek).
- A szállítógépjárműből történő ki- és beszállás, a várakozóhelyiség, a folyosókon történő közlekedés és a bírósági tárgyaló teremben történő elhelyezkedés szakszerű biztosítása.

Az ilyen módon történő feladat végrehajtására nem csak akkor került sor, amikor azt a fogvatartott személye, vagy az előállítás körülményei azt indokolták. Időszakonként minden előállítási helyen történt ilyen végrehajtás, melynek célja a szabályszerű körülmények tudatosítása volt. A büntetőeljárásban résztvevő személyek meglepve, a hozzátartozók meghökkenve reagáltak a módszerre, de tudomásul vették azt.

A személyi állomány tagjai pozitívan értékelték az ilyen jellegű feladatokat és átérezték annak fontosságát.

Ellenőrzés:

- A kockázatelemzés során tapasztaltuk, hogy jellemzően kevésszer ellenőrzik az előállítási feladatok végrehajtását. Az útba indításra és a visszaérkezésre még csak-csak, de az intézeten kívül legfeljebb a helyi bíróságra jutottak el ismétlődően elöljáróink. A biztonsági tiszt nem hagyhatja el az intézetet.
- A feladat végrehajtásának fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni, ezért erre a feladatra az osztályvezető mellett egy, az előállítást irányító tisztet is ki kellett jelölni.
- A rendszeresebb ellenőrzés során előtérbe kerültek azok a szabálytalanságok, pontatlanságok, amelyeket a helyszínen, vagy az eligazítások alkalmával ki lehetett javítani.
- Az ellenőrző elöljárók személyes megjelenése javította a kapcsolatot az ügyészekkel, bírókkal.
- Alaposabb információ a végrehajtásról és annak körülményeiről.

- A vidéki előállítások ellenőrzése a szolgálati időt, a gépjárművek pedig a költségeket növelték.

A tapasztalatokat 2005-ben az alábbiak szerint hasznosítjuk:

Az előállítás végrehajtását az erre a feladatra kijelölt tiszt – jelenleg osztályvezető helyettes – irányítja és ellenőrzi.

A felkészülés, felkészítés és az eligazítás a hat hónapos program során kialakított rendszer szerint működik.

A demonstratív módon történő előállítást ismétlődően végre kívánjuk hajtani.

A költségeket felvállalva, rendszeresen ellenőrizzük a vidéki előállítási helyeket.

Összegezve:

A program eredményesen zárult, javult a felkészülés, a felkészítés színvonala.

Javaslatok:

Az elmúlt hat hónap tapasztalatai alapján javasoljuk, hogy az előállítások irányítását és ellenőrzését az arra kijelölt tiszt végezze.

A szállítmányvezető állományszervezési táblázatba történő besorolása kiemelt feladatának megfelelően a főfelügyelő legyen.

Dr. Pantali Zoltán bv. ezredes jelentése

Miniszter Úrnak jelentem, hogy 2004-ben a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön pályázati tevékenysége sikeres volt. A pályázati rendszernél nagyon fontos a szükséges, de különösen a személyi feltételek megteremtése.

A Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben 1994. január 1-én átszervezés volt a gazdasági osztályon, ahol azóta tiszti státuszban közgazdasági végzettséggel és nyelvismerettel rendelkező személy végzi a pályázatok lebonyolítását.

Az intézet kitűzte azokat a célokat, amelyek területén, illetve részterületén érdemes és lehet is pályázni.

A pályázatok értékelése során figyelembe vették, hogy:

- a pályázati kiírás összhangban van-e a büntetés-végrehajtás tevékenységével;
- a büntetés-végrehajtási intézetre mennyi önrész hárul, (az intézet több esetben pénznélküli önrésszel rendelkezik, pl.: tanterem, műhely, stb.);
- a bv. intézet hány egyéb, együttműködő szervezetet tudott bevonni. Sajnos az intézet nem mindig tud önállóan pályázni, mivel később a kivitelezést külső segítség nélkül nem tudná megvalósítani.

Intézetünk 5 pályázatot nyújtott be, ebből hármat nyertünk el eddig, egyet elutasítottak, egy elbírálása pedig még függőben van.

Az első pályázattal 2002-ben 1,5 millió forintot nyertük sportpályáink felújítására.

A második pályázatot a Bűnmegelőzési Bizottság írta ki, ez a fogvatartottak oktatására, képzésére irányult. Ezen a pályázaton az intézet 4,1 millió forintot nyert. Az intézet önrészként a tantermek biztosításával járult hozzá a pályázathoz, így az oktatást, a képzést és a technikai felszereléseket biztosítottuk. Ezáltal 20 fő fogvatartott 200 órában a számítástechnikai alapismereteket sajátíthat el, valamint álláskereső tréningen vehet részt.

A harmadik elnyert pályázat megvalósításának előkészülete folyamatban van, ez konkrétan a fogvatartottak oktatására, képzésére, munkába állítására és a szabadulás utáni utógondozására. A maximálisan megnyerhető összeg 380 millió forint, melyből intézetünk 129 millió forintot nyert. A pályázat anyaga kb. 400 oldal, melyet a Sopronkőhidai Szövő- és Ruhaipari Kft. Ügyvezetőjével közösen állítottunk össze. Az elnyert pályázat nagy volumenű, lebonyolítását 2007-ig be kell fejeznünk; 70 fő fogvatartott szakképzését kell megvalósítanunk, három szakmán belül. A szakképzéshez szükséges egyéb feltételeket a kft. biztosítja, az oktatást külső szakiskola végzi,

emellett a munkaügyi központ és a személyi állományunk is bekapcsolódik a szabadulás előtti tréning lebonyolításába. E feladat végrehajtásának eredménye, hogy a büntetés-végrehajtási feladatokon túl nagymértékben elősegíti az utógondozást.

Intézetünkben a fogvatartottaknak lehetőségük van szakképzés megszerzésére, annak gyakorlati alkalmazására és a Munkaügyi Központon keresztül a társadalomba való visszailleszkedésre. Tervezik, hogy a szakképzésbe bevonják a régión belüli intézetek fogvatartottait is.